

ÅRSMELDING 2021

ÅRSMELDING 2021

Forside: Kirsten Bertheussen var en av de aller første som fikk koronavaksinen i Tromsø.

Foto: Håkon Steinmo, Tor-Emil Schanke, Stina Grønbeck, Pål Jakobsen, Edvard Kristiansen, Henrik Romsaas, Marius Fiskum, David Jensen, David Gonzales, Odd Klaudiussen.

Grafisk design: Seksjon for kommunikasjon og Skipnes Kommunikasjon AS

Trykk: Skipnes Kommunikasjon AS

INNHOOLD

4	Kommunedirektørens innledning
6	Organisering av Tromsø kommune
10	Styring og kontroll
12	Likestilling og likestillingstiltak
14	Tromsø vil – Tromsø kan
16	Et bærekraftig Tromsø – kommunens hovedmål og prioriterte områder
20	Befolkningsutvikling, boligproduksjon og sysselsetting
22	Den arktiske hovedstaden
24	Næring
26	Koronapandemien
28	Pensjonistene som endret alt
34	Samfunnsikkerhet og beredskap
36	Helse og omsorg
44	Oppvekst, utdanning og kultur
54	Bymiljø
66	Stabene
68	Økonomisk status og utvikling
98	Eierskap og styring
100	Årsverksutvikling
102	Rekruttering - turnover
108	Nærvær – sykefravær
110	Statlige tilsyn med Tromsø kommune 2021

KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING

Ikke noe har preget 2021 mer enn at vi gjennom et vellykket vaksineprogram klarte å gjenåpne samfunnet igjen. I Tromsø har vi satt over 130.000 vaksinedoser. Det skjedde takket være en samlet innsats fra hele Tromsø-samfunnet.

I denne årsmeldingen kan du lese om pensjonistene som gjorde den virkelig store forskjellen. De bemannet vårt vaksinesenter i Mellomveien, på Jekta og andre steder fra tidlig morgen til sen kveld. Alt på sin egen fritid. De sørget for at hver og én opplevde seg godt tatt i mot, og de ga en trygghet som bare godhjertede pensjonister kan gi.

Ikke rart de ble kåret til "Årets Tromsøværing i 2021" av iTromsø.

Koronapandemien har preget også Tromsø kommune som organisasjon i 2021. Store ressurser ble omdisponert, og nær sagt alle deler av vår organisasjon måtte tilpasse sin virksomhet. Det har skjedd på en måte som fortjener den største ære.

Innsatsen kan ikke roses nok.

Noen har stått lenger frem i frontlinjen enn andre. Alle som har arbeidet med vaksineprogrammet, og

det er mange, har tatt "en for laget". På sykehjem, i hjemmetjenesten, i rus- og psykiatriomsorgen – i hele helse- og omsorgssektoren, har de som mottar tjenester kjent særlig sterkt på innsatsen og den omsorgen som ble gitt i 2021.

På skoler og i barnehager har våre ansatte levd tett, tettere enn noen, på store smitteutbrudd. Takket være deres kreative og sporty innstilling og et ukuelig pågangsmot, har vi levert et godt og forsvarlig tilbud til alle som har gått i våre skoler og barnehager gjennom 2021.

Barn og unge har hatt en særdeles vanskelig tid. I alt dette har kommunen, i samarbeid med samfunnet rundt oss, funnet nye løsninger og nye møteplasser. U16 er et slikt eksempel: Verdien av dette arbeidet er ikke mulig å måle. Alt vi vet er at den er enorm for samfunnet, for den enkelte, for familier og venner.

Så er det lett å glemme alle de andre; enten de arbeider i administrasjonen, brøyter bort metervis med nysnø eller

fikser vannledninger. Ingen av disse har vært uberørt av korona. Likevel har alle klart å opprettholde både tjenestenivået og tjenestekvaliteten.

Takk til dere alle!

Årsmeldingen du nå leser fortsetter utviklingen som har skjedd gjennom de siste års meldinger. I denne årsmeldingen kan du se at vi for første gang rapporterer på måloppnåelse opp mot kommunens fire hovedmål, på et overordnet nivå.

Også avdelingene, seksjonene, enhetene og stabene er bedt om å rapportere opp mot disse målene. 2021 var første året hele organisasjonen lagde sine virksomhetsplaner basert på kommunens fire hovedmål og kommuneplanens samfunnsdel.

Det skal gå en klar tråd fra kommuneplanens samfunnsdel, til handlingsprogram, virksomhetsplaner – og til sist årsmeldingen. Vi har tatt et stort steg i denne årsmeldingen. I 2022 skal vi utvikle dette videre.

Som kommunedirektør har jeg i 2021 gitt noen områder en særlig prioritet. Vi skal arbeide mer langsiktig, mer strategisk, mer kunnskapsbasert og på tvers i hele organisasjonen. Det vil sikre en robust og gjennomføringssterk organisasjon – som til sist svarer på hele samfunnsoppdraget vårt: At vi skal gi trygghet til alle innbyggerne om at vi også i framtiden skal levere gode tjenester.

I denne årsmeldingen vil du se at vi er på god vei, men også at vi har mange store og uløste oppgaver foran oss. Tromsø kommune er i ferd med å finne en strategisk retning, som også er i tråd med FNs bærekraftsmål. Disse målene er – i en omskiftende og uoversiktlig tid, viktigere enn noen gang å levere på, også for Tromsø-samfunnet.

210 millioner kroner i positivt resultat i 2021 er et resultat av et målrettet arbeid. Det er samtidig et resultat som kommer av våre ansattes innsats, våre politikeres prioriteringer og et godt samarbeid med fagforeningene. Uten felles valg og prioriteringer, og god situasjonsforståelse, hadde et slikt resultat vært vanskelig å oppnå.

Samtidig er det økonomiske resultatet i 2021 et svar på at både kommunesektoren i Norge generelt, og Tromsø-samfunnet spesielt, har klart seg godt gjennom 2021. Til tross for alt koronaviruset utfordret oss med, har skatteinngangen vært svært god.

Det gode resultatet, gjør at kommunen ved årets utgang har 334,7 millioner kroner på disposisjonsfond.

Underliggende utfordrer likevel fortsatt driften oss, med en negativ balanse særlig i helse- og omsorgssektoren. Dette er et stort og krevende arbeid, og demografien

jobber på mange måter i mot oss. Vi begynner likevel å se resultater av store omorganiseringer og prioriteringer, blant annet målrettet tidlig innsats og investeringer i riktige boliger og institusjonsplasser som innen få år vil gi betydelige økonomiske besparelser – men også bedre kvalitet i tjenestene.

Et høyt investeringsnivå utfordrer kommunen. Vi ønsker ikke å øke kostnadene våre til renter og avdrag, så derfor må vi tenke nytt på finansiering av våre prosjekter, slik at ikke alle penger må lånes i banken. For å lykkes med dette, så må kommunen utvikle og forbedre seg på planlegging og gjennomføring av våre prosjekter. På sikt vil dette tjene kommunen – og vi skal investere langsiktig.

Den største utfordringen er fortsatt å tilpasse driften vår, men også å utvikle og fornye kommunens drift. Det er ikke bare en digital tidsalder og klima som utfordrer oss. Krigen i Ukraina har med all gru og tydelighet vist hvor fort den globale situasjonen endrer seg – akkurat som pandemien også gjorde det.

Tromsø kommune er sterkt berørt av alle disse, til dels uoversiktlige, raske og plutselige endringene. Vi har vist en sterk evne til å håndtere disse endringene.

Vi er en kommune i god utvikling og vekst. Demografiske utfordringer som vi i mange år har kjent til kommer, blir likevel tydeligere for hvert år. Vi blir flere eldre og unge flytter lettere på seg. Samtidig ser vi at både utenforskap, psykisk helse og personlig økonomi utfordrer hele samfunnet – både unge og eldre.

Demografiske endringer påvirker hvor vi bor, arbeider og til sist hvordan kommunen løser sitt oppdrag.

Det ligger til vårt samfunnsoppdrag å løse disse utfordringene på en god måte. Det vil vi klare!

Derfor prioriterer vi tidlig innsats og vi følger et langsiktig og strategisk spor. Vi søker nye og innovative løsninger, og vi arbeider i tett samarbeid med hele samfunnet for at Tromsø skal være et godt sted å bo, arbeide, besøke og utvikle seg i: Kort sagt et godt sted å leve!

Alt i tråd med FNs 17 bærekraftsmål: Disse målene er veivisere for hvordan sikre framtidige generasjoner et godt Tromsø.

For å styrke dette arbeidet, vil jeg som kommunedirektør de neste årene rette blikket enda mer ut, og styrke samarbeidet med innbyggere, organisasjoner, nærmiljø, bedrifter og våre politikere. Gjennom sterk innbyggerdeltakelse blir vi mer treffsikre, får nye tanker, oppnår større gjennomføringskraft og driver kommunen i tråd med samfunnets forventninger og krav.

Sånn skaper vi sammen et varmt og livskraftig Tromsø.

Stig Tore Johnsen
Kommunedirektør

ORGANISERING AV TROMSØ KOMMUNE

Tromsø kommune er organisert etter formannskapsmodellen, som er kommunelovens hovedmodell.

Kommunestyret har 43 medlemmer og er kommunens øverste organ. Hvis ikke annet følger av lov eller delegasjon er det kommunestyret som gjør vedtak på vegne av kommunen. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning, og kan kreve enhver sak lagt fram for seg til orientering eller avgjørelse.

Formannskapet består av 11 medlemmer og er valgt blant kommunestyrets medlemmer. Ordfører og varaordfører er valgt blant formannskapets medlemmer. Formannskapet behandler økonomiplan, budsjett, forslag til skattevedtak og en rekke andre viktige saker, før de endelig avgjøres av kommunestyret.

Kommunestyret har opprettet fem hovedutvalg:

- Helse- og velferdsutvalget
- Kommune- og byutviklingsutvalget
- Kultur-, idretts- og friluftsutvalget
- Miljø-, klima- og samferdselsutvalget
- Oppvekst- og utdanningsutvalget

På sine områder har hovedutvalgene delegert myndighet. I saker utvalgene ikke selv kan avgjøre, innstiller de til kommunestyret.

Tromsø kommune har også flere råd og rådgivende utvalg:

- Lovpålagt:
 - Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
 - Eldreråd
 - Ungdomsråd

Kommunestyret Tromsø kommune 2021.

- Opprettet av kommunestyret:
 - Studentutvalget
 - Likestillingsutvalget
 - Integreringsutvalget

Disse rådene og utvalgene kan uttale seg i alle saker som har betydning for sine områder.

Klageutvalget behandler klager på enkeltvedtak som treffes av kommunale organer.

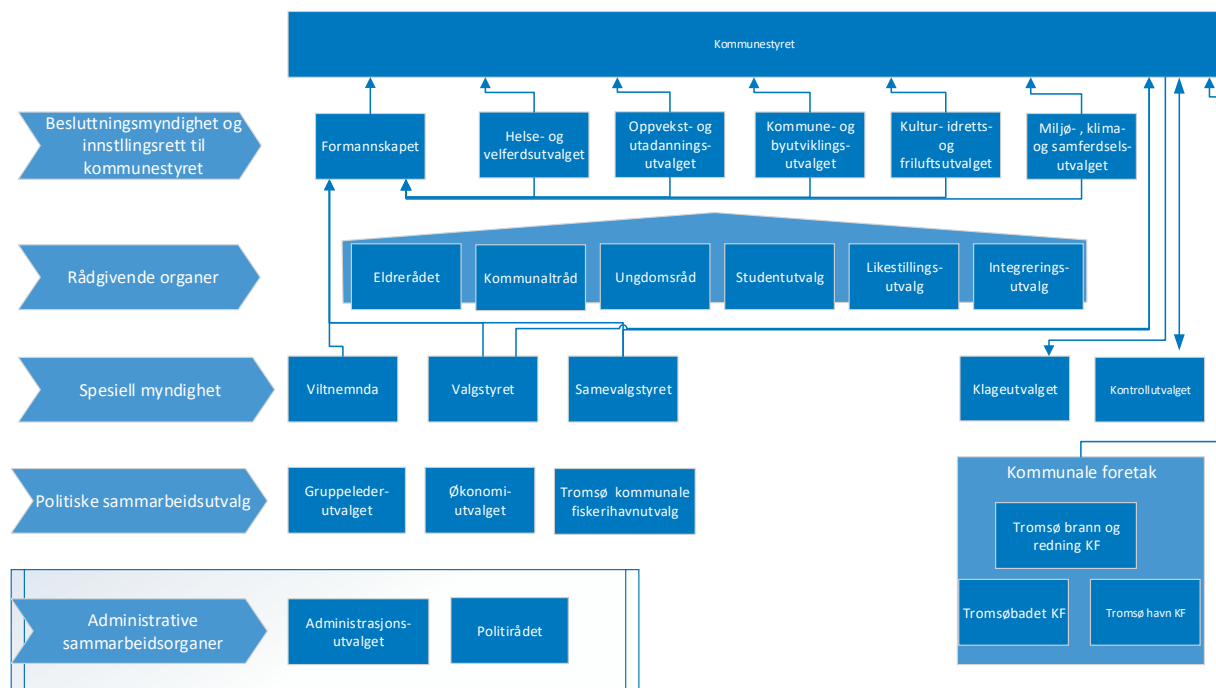
Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og rapporterer sine funn til kommunestyret. Utvalget skal sikre at kommunen følger lover, regler, kommunens egne planer, vedtak og retningslinjer. Kontrollutvalget fører særlig tilsyn med den kommunale administrasjonen.

POLITISK VIRKSOMHET OG ORGANISERING

I 2021 gjennomførte Tromsø kommune 127 politiske møter. Den politiske virksomheten ble preget av koronapandemien. De politiske møtene ble derfor i hovedsak gjennomført digitalt. Det ble avlyst ett kommunestyremøte og gjennomført ni ekstraordinære formannskapsmøter som følge av pandemien. Møtene i kommunestyret, formannskapet og hovedutvalgene har blitt strømmet og delt på kommunens nettside. I august tok de folkevalgte organene i bruk digitalt møteverktøy for saksforberedelse og gjennomføring av møtene.

Tabellen under viser antall politiske møter, antall avlyste møter og antall behandlede saker i de ulike utvalgene.

Utvalg	Antall medlemmer	Gjennomførte møter	Avlyste møter	Saker behandlet
Kommunestyret	43	10	1	217
Formannskapet	11	32 (9 ekstraordinære)	0	201
Helse- og velferdsutvalget	9	11	0	34
Kommune- og byutviklingsutvalget	9	11	0	85
Kultur, idretts- og friluftsutvalget	9	10	1	48
Miljø-, klima- og samferdselsutvalget	9	10	1	40
Oppvekst- og utdanningsutvalget	9	9	2	36
Eldrerådet	9	12	1	44
Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	10	12	0	37
Ungdomsrådet	11	21	0	198
Studentutvalget	6	9	2	8
Integreringsutvalget	9	6	1	17
Likestillingsutvalget	5	6	1	17
SUM		127	10	982

ADMINISTRATIV ORGANISERING AV TROMSØ KOMMUNE

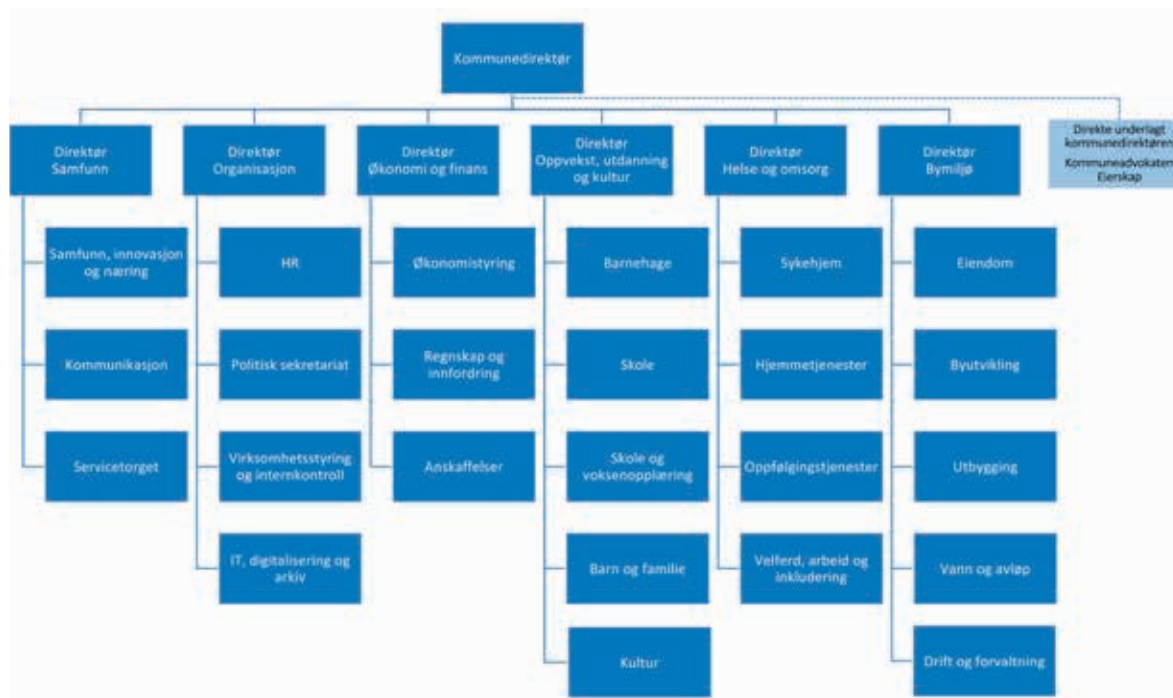
Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder og har det løpende ansvaret for kommunens drift, og for at administrasjonen drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Kommunedirektøren skal sørge for at saker som legges frem for kommunestyret, formannskapet og andre politiske råd og utvalg er forsvarlig utredet, og for at politiske vedtak iverksettes. Kommunedirektøren har fått delegert myndighet fra kommunestyret i alle ikke-prinsipielle saker gjennom delegasjonsreglementet.

Kommunens administrative virksomhet er delt inn i fire ledernivå:

- Kommunedirektør
- Avdelinger og staber med direktører
- Seksjoner med seksjonsledere
- Enheter med enhetsledere

Direktører, seksjons- og enhetsledere er ansvarlige for sine virksomheter innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at direktører, seksjons- og enhetsledere har myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personmessige og organisatoriske forhold.

ORGANISASJONSKART TROMSØ KOMMUNE

STYRING OG KONTROLL

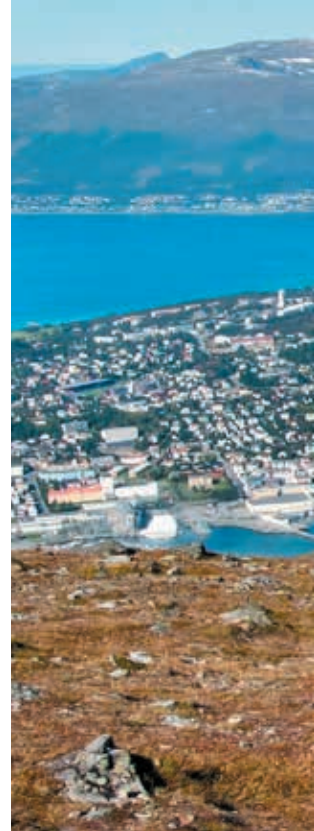
Virksomhetsstyring omfatter styring og ledelse på alle nivåer for å sikre at kommunen løser sine oppgaver og når fastsatte mål mest mulig effektivt innenfor tildelte økonomiske rammer.

Dette skal skje i samsvar med gjeldende lover, regler og politiske vedtak. Helhetlig virksomhetsstyring handler om aktivt å legge forholdene til rette for at kommunen skal oppnå de ønskede resultater, unngå styringssvikt og hindre svekket omdømme. Risikostyring og internkontroll skal være en integrert del av den helhetlige virksomhetsstyringen.

Tromsø kommune etablerte sommeren 2021 en ny seksjon for virksomhetsstyring og internkontroll som er gitt mandat til å etablere og iverksette et overordnet og helhetlig system for virksomhetsstyring i kommunen. Som grunnlag for dette arbeidet har man siste halvdel av året gjort en omfattende kartlegging og dokumentasjon av prosesser, samt vurdert risikoen i disse. Dette arbeidet har gitt et grunnlag for en modenheitsvurdering av kommunens arbeid med internkontroll, og en årsplan og tiltak for arbeidet som skal fortsette inn i 2022.

Disse vurderingene viser at Tromsø kommune må gjennomføre flere omfattende tiltak for å ta ned risiko, særlig gjelder dette på tverrsektorielle områder som blant annet informasjonssikkerhet og personvern. Samtidig må det etableres gode prosesser som sikrer at risikostyring er en integrert del av den daglige virksomheten, slik at vi fremover i større grad kan forebygge uønskede hendelser.

I 2022 er ambisjonen at det skal rapporteres på internkontroll hvert tertial som en del av den ordinære virksomhetsrapporteringen. I forkant av tertialrapport til kommunedirektør, skal alle nivåer i organisasjonen ha vurdert om det er behov for nye risikovurderinger eller nye prosedyrer, og om det er behov for å revidere tiltak for å redusere risiko og avvik. Dette arbeidet skal legge fundamentet for at kommunen skal ha en betryggende styring og kontroll i fremtiden. Samtidig er organisasjonsutvikling og kulturendring tidkrevende og

vil kreve systematisk arbeid over tid. For å lykkes i dette arbeidet i Tromsø kommune er det viktig at sentrale og lokale tiltak virker sammen og samtidig.

ETIKK

Ansatte og folkevalgte i Tromsø kommune skal kjennetegnes av høy etisk standard. Kommunen forvalter samfunnets felles midler og utøver myndighet på et bredt felt. Det er derfor høye krav til den etiske holdningen hver enkelt viser i arbeidet for kommunen. Kommunens etiske retningslinjer er vedtatt av kommunestyret i 2014, og denne formulerer hvilke forventninger som stilles til kommunens ansatte og folkevalgte.

Som følge av risikovurderingene som er gjennomført i 2021 er det identifisert behov for å også forbedre kommunens arbeid med etikk. Det vil derfor gjennomføres en revisjon av kommunens etiske regelverk i 2022, hvor man blant annet tydeligere skal legge til rette for at regelverket systematisk følges opp som en del av internkontrollarbeidet. Det vil også bli gjennomført opplæring i etikk, samt iverksettes systematiske tiltak for å sikre at alle ansatte er kjent med og etterlever regelverket. Det vil som et startsted for arbeidet gjøres en kartlegging av etisk bevissthet i kommunen, noe som vil være et viktig måleparameter for arbeidet fremover.

Kommunedirektøren har for 2022 vektlagt arbeidet med forebygging av korrupsjon og misligheter. Sentrale tiltak her vil være å styrke og videreutvikle risikostyring

og internkontroll i kommunen, tydeliggjøring av kommunens krav til uavhengighet for ansatte og folkevalgte samt å sikre transparens rundt ansatte og folkevalgtes roller, verv og eierandeler. Det skal også gjøres en særskilt gjennomgang av risikoen i særlig utsatte prosesser.

AVVIK OG TILSYN

Kommunen har et avviks- og forbedringssystem der registrerte avvik følges opp. Det er i 2021 totalt meldt 7341 avvik i Tromsø kommune, hvorav 5574 er rapportert innenfor helse og omsorg.

Antallet årlige meldte avvik har vært stabilt de siste årene, men vurderes som lavt ut fra størrelsen på kommunen og det er grunn til å anta at det er en betydelig underrapportering. Det har derfor i siste halvdel av 2021 blitt iverksatt et arbeid med å revidere rutiner, avviksskjemaer og prosessen for registrering og håndtering av avvik. Dette arbeidet, sammenholdt med opplæring av ansatte og ledere i kommunen, skal gi et bedre grunnlag for at dataen og avvikshåndteringen skal inngå som en del av arbeidet med kontinuerlig forbedring. Nye rutiner og ny prosess skal implementeres i første halvdel av 2022.

Tromsø kommune har hatt 17 statlige tilsyn i løpet av 2021, og det ble påpekt avvik fra regelverket i 15 av disse. Noen av tilsynsrapportene var kun foreløpige ved årets utgang. En sammenfatning av tilsynene følger som vedlegg til årsmeldingen.

LIKESTILLING OG LIKESTILLINGSTILTAK

LIKESTILLING

Tromsø kommune har som mål å oppnå en jevnere kjønnsmessig balanse blant kommunens medarbeidere. Av personalstatistikken som er vedlagt årsmeldingen ser vi at det ved utgangen av året var 4750 årsverk fordelt på 5425 fastlønte ansatte, hvor andelen menn utgjør 28,20 prosent. Kjønnsfordelingen har vært stabil de siste årene.

LØNN OG ARBEIDSTID

Tromsø kommunes ansatte har en gjennomsnittslønn på kr 514 504, hvor kvinners gjennomsnittlige lønn utgjør 97,9 prosent av menns lønn. Dette er det samme resultatet som i 2020.

I Tromsø kommune arbeider 71,1 prosent av kvinnelige ansatte og 80,7 prosent menn heltid. Kommunen har fortsatt en positiv utvikling i forhold til heltid og ligger godt an sammenlignet med andre kommuner. Personalstatistikken som er vedlagt årsmeldingen viser gjennomsnittlig stillingsstørrelse fordelt på kvinner og menn i ansvarsrammene skole, pleie og omsorg, barnehage, barnevern, administrative tjenester og «teknisk sektor».

I 2021 viser personalstatistikken at Tromsø kommune har 595 seniorer (60+), noe som er en økning sammenlignet med i fjor. Kjønnsfordelingen vises i personalstatistikken. Gjennomsnittlig stillingsprosent for denne aldersgruppen ligger på 84,53 prosent, noe som er en nedgang på 0,9 prosentpoeng siden i fjor. Nedgangen gjelder både for kvinner og menn i senioralder.

TILTAK FOR Å HINDRE DISKRIMINERING

Arbeidsgiverstrategien gir uttrykk for de handlingene, holdningene og verdiene som våre ledere og medarbeidere står for og praktiserer hver dag. Strategidokumentet utgjør et felles verdigrunnlag for medarbeidere, ledere og tillitsvalgte i det aktive planmessige og målrettede arbeidet for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Kommunen har valgt å fremme det å fremme mangfold på arbeidsplassen som et eget strategiområde. Strategiområdet omhandler ulikheter og mangfold i alder, kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne, utdanning og kultur blant medarbeiderne.

Kommunen har utarbeidet egen tiltaksplan for HMS arbeidet som blant annet basert på føringer i arbeidsgiverstrategien, der ulike tiltak rettet mot oppfyllelse av delmål 2 mangfold er skissert. Tiltakene retter seg mot alle nivå i organisasjonen og skal sikre at vi oppleves som en inkluderende og ikkediskriminerende arbeidsgiver - både for ansatte og de som vurderer et arbeidsforhold til kommunen.

I arbeidet med en robust organisasjon utarbeider Tromsø kommune årlig personalstatistikk fordelt på kjønn, for å følge med på utviklingen og peke ut videre kurs. Personalstatistikken inneholder områder som stillingsstørrelser, lønn, seniorer, fravær mm.

LØNNSFORHANDLINGER

KS hovedtariffavtale er delt inn i tre forhandlingskapitler. I 2021 har det i Tromsø Kommune vært gjennomført lønnsforhandlinger i alle tre kapitler.

Kap 3.4.2 og 5.1 omfatter kommunens seksjonsledere, enhetsledere samt akademikergruppene. Kap 4.2.1 omfatter ansatte i helsetjenestene, skole, barnehage og tekniske tjenester og utgjør ca 4500 ansatte. Det ble oppnådd enighet med alle forbundene i alle tre forhandlingskapitler i høstens oppgjør.

I kapittel 3.4.1 som omfatter kommunedirektørens ledergruppe ble det også gjennomført lønnsforhandlinger i etterkant av de andre forhandlingskapitlene.

TROMSØ VIL TROMSØ KAN

Tromsø kommune var en av de første kommunene i landet som gjorde FNs bærekraftsmål retningsgivende for hele sitt arbeid. Bærekraftsmålene viser vei og ligger til grunn for samfunnsutviklingen i Tromsø. De er tydeliggjort og konkretisert i kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi 2020 - 2032.

Det overordnede målet er et bærekraftig Tromsø. I Tromsø kommune skal vi nå dette målet ved å fokusere på følgende, utvalgte tverrsektorielle hovedmål og prioriterte områder:

- Klima- og miljømessig bærekraft – et redusert klimaavtrykk
- Økonomisk bærekraft – en kunnskapsbasert verdiskapning
- Sosial bærekraft – medborgerskap og det gode liv
- Tromsø kommune – en robust organisasjon

SLIK JOBBER TROMSØ KOMMUNE MED MÅLENE

Regjeringen stiller gjennom dokumentet «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023» tydelige forventninger om at kommunene legger FNs bærekraftsmål til grunn for sitt arbeid.

Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi er skapt sammen med kommunens innbyggere, virksomheter, organisasjoner og folkevalgte. Den har tittelen «Tromsø vil»; det vi vil er å skape et bærekraftig Tromsø.

Samfunnsdelen sier hvilket samfunn vi vil at Tromsø skal være og hvilke strategier vi skal følge for å komme dit på en bærekraftig måte. Kommunens årlig reviderte handlingsprogram skal vise hvordan vi kommer dit. Kommunedirektøren har gitt i oppdrag til den enkelte seksjon og enhet å omsette handlingsprogrammet til konkrete virksomhetsplaner og oppdrag. Årsmelding skal vise hva vi faktisk gjorde.

2021 var første driftsåret Tromsø kommune arbeidet med å implementere hovedmålene og FNs bærekraftsmål gjennom plansystemet og virksomhetsstyring. Det kan være krevende å omsette store, overordnede mål til daglig virksomhet. Å arbeide tverrsektorielt etter store, overordnede mål er også nytt for mange. Dette gjelder også rapporteringen.

Plansystemet

Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsdokument, og legger premisser for alt annet planarbeid. Kommuneplanen operasjonaliseres gjennom et fireårig handlingsprogram med drifts- og investeringsbudsjett. Arbeidet med kommuneplanens arealdel ble påbegynt i 2021, og planprogrammet har vært til høring.

Tromsø kommune fortsatte i 2021 arbeidet med å rydde opp i, prioritere og strukturere planstrategien. Planstrategien skal klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for ønsket utvikling.

Temaplanene er strategiske planer som synliggjør kommunens politikk og strategiske prioriteringer på viktige områder for samfunns- og tjenesteutvikling. Disse utvikles ofte tverrsektorielt, og i samarbeid med innbyggere og andre interessenter. Temaplanene bygger på målene i kommuneplanen, og følger i så måte et hierarkisk plansystem.

ET BÆREKRAFTIG TROMSØ

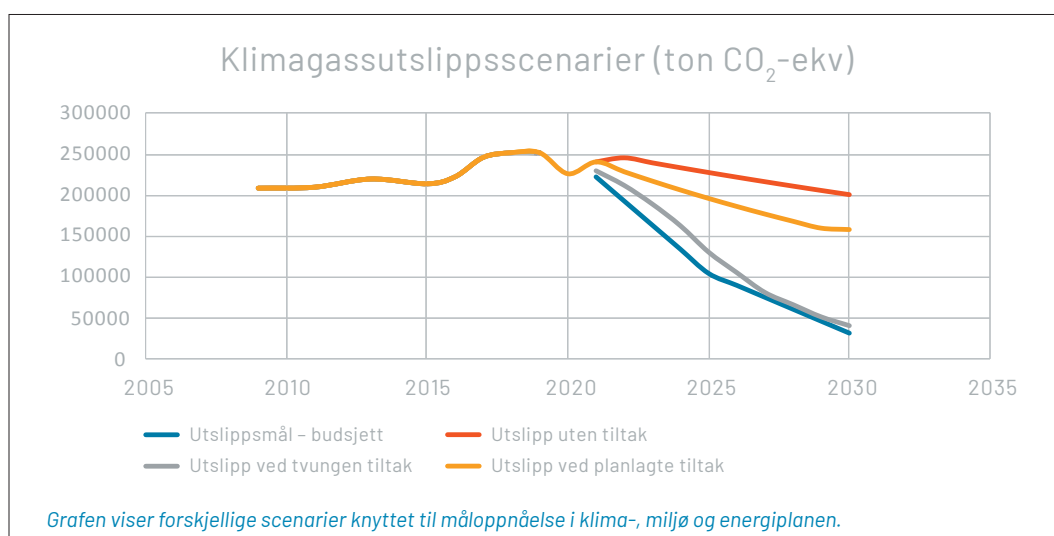
– KOMMUNENS HOVEDMÅL OG PRIORITERTE OMRÅDER

KLIMA- OG MILJØMESSIG BÆREKRAFT – REDUSERT KLIMAAVTRYKK

For Tromsø betyr klima- og miljømessig bærekraft at all utvikling skjer innenfor naturens tålegrense og en stadig reduksjon av klimagasser. Tromsø kommune skal redusere klimagassutslippene med 50 % innen 2025, og 85 % innen 2030, med utgangspunkt i utslippsnivået i 2009.

Overordnet har dette vært de viktigste innsatsene:

- Stortingsproporsjon for bypakke ble vedtatt i 2021. Arbeidet med å legge til rette for gjennomføring av tiltakene i Tenk Tromsø kunne begynne.
- I alt 106 merknader kom inn til høring av planprogrammet til kommuneplanens arealdel.
- Formannskapet vedtok i juni at Tromsø skulle begynne et arbeid med å bli én av verdens første klimanøytrale byer, i EUs samfunnsoppdrag Horizon Europe. En rekke eksterne aktører har bidratt direkte og som partnere.
- For første gang ble det lagt et klimabudsjett i forbindelse med handlingsprogrammet. Der ble det laget en kobling opp mot investeringsbudsjettet. Effektene begynner ikke å bli synlige før om noen år. Klimabudsjett vil bli utviklet og innført i større grad fremover.
- Kommunen økte antall elektriske kjøretøy med 26, til total 88 elbiler. Med Klimasatsstøtte ble det etablert 100 nye ladestasjoner for de kommunale tjenste-elbiler. 2021 var det første året der alle 19 el-sykler ble brukt i tjenestene: Innføringen er delvis vellykket, og har redusert bil- og drosjebruk.
- Vedtaket om piggedekkgebyr ble reversert. Planlagte investeringer i kostebiler og drift for å redusere blant annet svevestøv, ble satt på vent. Kommunen utreder andre muligheter.
- Beredskapsplan for anløp av reaktordrevne fartøy til Tromsø utarbeidet og ferdigstilt i samarbeid med en rekke aktører. Folkemøte gjennomført i forbindelse med første anløp.

ØKONOMISK BÆREKRAFT – KUNNSKAPSBASERT VERDISKAPING

For Tromsø betyr et økonomisk bærekraftig samfunn at verdiskapingen er kunnskapsdrevet og innenfor naturens tålegrense. Velferdsutviklingen skal komme hele samfunnet til gode. Kommunen skal forvalte økonomien på en måte som gjør at vi har omstillingsevne og handlingsrom over tid.

Overordnet har dette vært de viktigste innsatsene:

- Driftsresultatet viste et overskudd på 187,2 millioner kroner. Overskuddet er i sin helhet avsatt til disposisjonsfond.
- Tettere økonomioppfølging og digitalt rapporteringsverktøy har gitt en bedre forståelse og oppfølging av den økonomiske utviklingen underveis i året.
- Kommunens første perspektivmelding ble ferdigstilt.

Dette er et kunnskapsdokument som beskriver makroforholdene i kommunen.

- To nye foretak som skal arbeide med næringsvekst i Tromsø etablert: ProTromsø og Jordobservasjonssenteret.
- Arbeidet med en ny distriktsstrategi ble påbegynt.
- Arbeidet med en interkommunal kystsonesplan ble påbegynt.

SOSIAL BÆREKRAFT – MEDBORGERSKAP OG GODE LIV

For Tromsø betyr sosial bærekraft at alle innbyggerne i kommunen er likeverdige, likestilte og har gode hverdagsliv. Et sosialt bærekraftig Tromsø har medborgere som deltar aktivt i samfunnet. Tromsø kommune skal være et sted hvor folk har lyst til å bo, med varierte boliger og gode bomiljø.

Overordnet har dette vært de viktigste innsatsene:

- Ny og forbedret fastlegeordning vedtatt.
- Arbeidet med en boligpolitisk handlingsplan er begynt. Denne framskriver behov for heldøgns omsorg, rus og psykisk helse, utviklingshemmede og andre kommunale boliger.
- U16-arbeidet er fast etablert i tett samarbeid med en rekke aktører; blant annet politiet, konfliktrådet, fylkeskommunen, næringsliv og en rekke organisasjoner.
- Sommerskolen var gratis i 2021. Sommerskolen er bredt sammensatte aktiviteter og i nært samarbeid med organisasjoner og andre miljøer som arbeider med barn og unge.
- Revidert samarbeidsavtale med Sametinget signert, inkludert målsetning om et samisk hus.
- Nye nettsider lansert.
- Kommunen har gjennomført en rekke omfattende tiltak og kampanjer for å gi trygghet gjennom god informasjon om korona og vaksine.
- Et omfattende vaksineprogram er gjennomført, med over 130.000 vaksinedoser.
- Vi har fortsatt å legge til rette for aktivitet i hverdagen og på fritiden. Blant annet ny hundepark i Kroken, Rødtindhallen, helårig tilrettelegging av lysløyper, økt kvalitet på løpetracking, samarbeid for skredbokser og informasjon ved populære turmål mv.

3 GOD HELSE OG
LIVSKVALITET

TROMSØ KOMMUNE – EN ROBUST ORGANISASJON

En robust organisasjon betyr at kommunen er en attraktiv organisasjon og arbeidsgiver som utvikler og gjennomfører oppgavene sammen med innbyggerne. Vi skal sørge for en helhetlig og effektiv forvaltning av kommunens ressurser.

Overordnet har dette vært de viktigste innsatsene:

- Seksjonene utarbeidet for første gang virksomhetsplaner som er knyttet opp mot hovedmålene og FNs bærekraftsmål.
- En omfattende omorganisering ble gjennomført, særlig av stabene. Dette skal blant annet bidra til økt gjennomføringskraft, tydeligere ansvar, en strategisk og analytisk tilnærming til oppgavene, økt tverrsektoriell innsats og stimulere til innovasjon.
- Arbeidet med å utvikle et helhetlig system for virksomhetsstyring ble påbegynt. Det ble gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse for hele virksomheten, og utarbeidet en årsplan for arbeidet med internkontroll.
- Et helhetlig planverk for beredskap er etablert.
- Målsetningene om redusert sykefravær er ikke nådd.
- Arbeidet med et nytt intranett, for styrket samhandling og informasjonsutveksling, stoppet opp i løpet av året.

BEFOLKNINGSUTVIKLING, BOLIGPRODUKSJON OG SYSSELSETTING

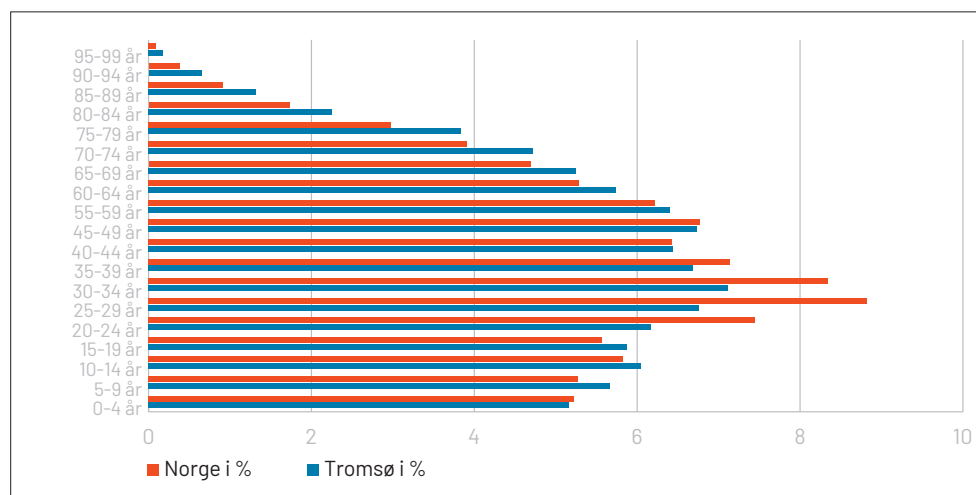
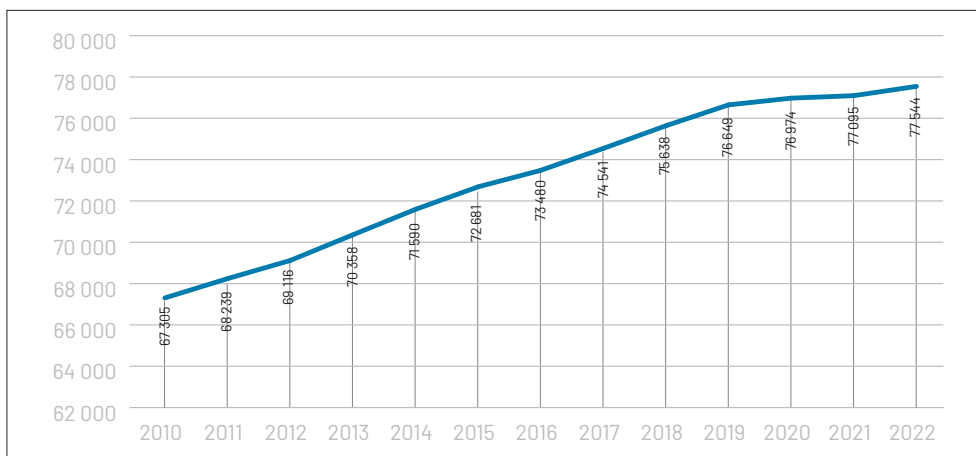
BEFOLKNINGSUTVIKLING

Befolkningsveksten i Tromsø kommune har flatet noe ut de tre siste årene, med en gjennomsnittlig årlig vekst på rundt 300 personer. De fem forutgående årene var det en årlig gjennomsnittlig vekst på vel 1000 personer per år.

Befolkningsutviklingen består av fødselsoverskudd, netto innenlands flytting og netto innvandring. Antall fødte i 2021 var på 924, noe som er høyere enn de fem foregående årene. Tromsø fikk et flyttetap også i 2021, i likhet med de to foregående årene. Det innenlandske

flyttetapet har vært høyt de tre siste årene, så det er innflyttingen fra utlandet som gjør at kommunen ikke får større samlet flyttetap.

Det er en jevn kjønnsbalanse i Tromsø med 51 % menn og 49 % kvinner. I forhold til resten av landet har Tromsø kommune en større andel unge voksne i aldersgruppen 20-39 år og en lavere andel voksne over 60 år.

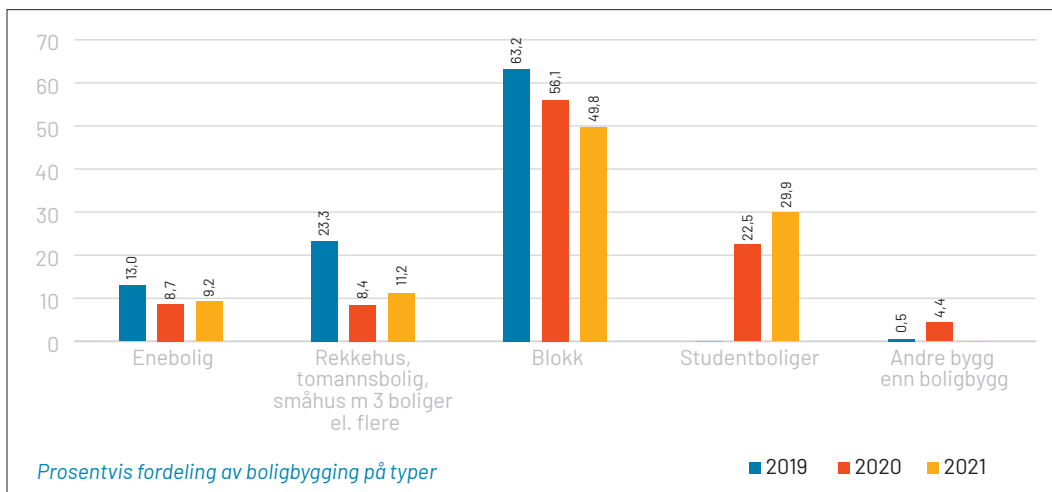
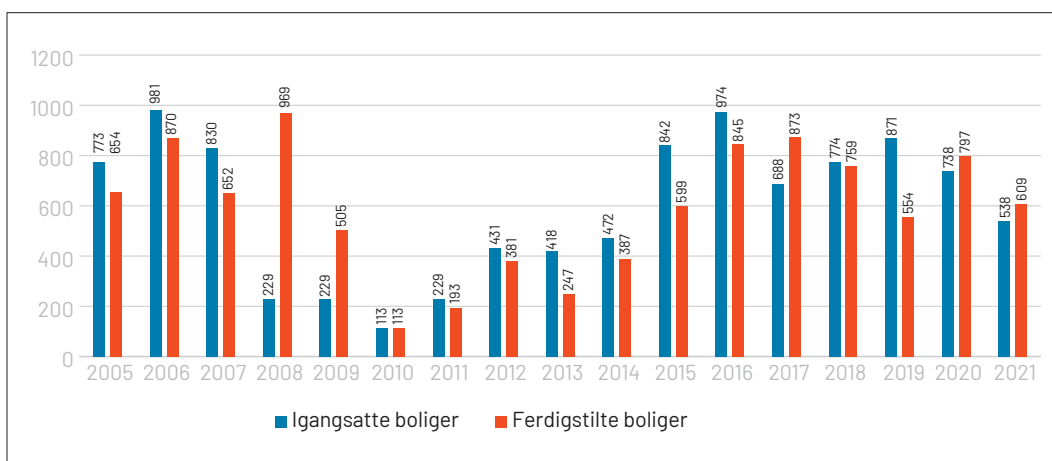

BOLIGPRODUKSJON

Det ble igangsatt bygging av totalt 538 boliger i 2021, noe som er det laveste siden 2014. Det årlige gjennomsnittet for igangsatte boliger de fem foregående årene var 809 boliger.

Av de ferdigstilte boligene i 2021 var halvparten leiligheter, 11 % konsentrert småhusbebyggelse og 9 %

eneboliger. Eneboliger bygges oftest i distriktene og som fortetting i eksisterende boligområder. Kommuneplanens samfunnsdel uttrykker at geografiske ytterpunkter for omfattende boligbygging ikke skal utvides. Ved å endre i kommuneplanens arealdel hva et område skal brukes til, vil man med omdanning og fortetting kunne oppnå en høyere utnyttelsesgrad.

SYSSELSETTING

Tromsø kommune hadde en sysselsettingsvekst (målt etter arbeidssted) på 2,8 prosent fra 2020 til 2021, mens det fra 2019 til 2020 var en nedgang på to prosent. I Norge var sysselsettingsveksten fra 2020 til 2021 på tre prosent. I Tromsø var det sterkest sysselsettingsvekst

fra 2020 til 2021 i kommunal forvaltning med en vekst på fire prosent, dernest i statsforvaltningen med en vekst på 3,6 prosent. I Norge var det sterkest sysselsettingsvekst i privat sektor med en økning på 3,7 prosent, men den i Tromsø var to prosent.

DEN ARKTISKE HOVEDSTADEN

Arktisk hovedstad er en strategisk satsing som skal bidra til å posisjonere Tromsø som et kraftsenter for bærekraftig samfunnsutvikling og samarbeid i nord, samt å påvirke utviklingen i nord gjennom å sette interessene til folk og samfunn på dagsorden innenfor rammen av nordområdepolitikken. Arktisk hovedstad er et prosjekt som er finansiert sammen med Troms og Finnmark Fylkeskommune (TFFK). Prosjektperioden er august 2018 – desember 2022.

VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER

Arktisk hovedstadsprosjektets fire fokusområder har vært (til august 2021):

- **Arktisk identitet og kultur.** Innsatsområder har vært å få nordområdekunnskap og arktisk identitet som tema i grunnskolenes planer, samt støtte til Tvbitt-prosjektet #myarcticlife – en multimedautstilling med åtte unge bidragsytere. Utstillingen ble lansert digitalt i januar/februar og en fysisk utstilling ble gjennomført i juni i Havneterminalen.
- **Arktisk kunnskap.** En rapport som kartlegger forskningsbasert arktisk kunnskap, ble lansert i januar 2021. Dette var et samarbeidsprosjekt mellom UiT, Framsenteret og Tromsø kommune. Rapporten underbygger Tromsøs sentrale posisjon globalt innen arktisk kunnskapsproduksjon.
- **Bærekraftig utvikling i Arktis.** Fra februar 2021 har Tromsø kommune i samarbeid med UiT jobbet med å tilrettelegge Tromsøs søknad om å bli en av EUs «100 klimanøytrale og smarte byer innen 2030 – for og med innbyggerne» (heretter «100 byer»). Arbeidet fokuserte på å etablere et bredt partnerskap med fylkeskommunen, forsknings- og innovasjonsinstitusjoner, næringslivet og ulike organisasjoner, samt å få en politisk beslutning 15. juni 2021 om å lansere Tromsøs kandidatur.

Tromsø kommune har vært sentral i å stifte den pan-arktiske organisasjonen Arctic Mayors' Forum (AMF). Organisasjonens overordnede mål er å fremme interessene til folk og samfunn i nord på nasjonalt og internasjonalt nivå. I desember 2021 fikk AMF tildelt 3 millioner NOK fra Utenriksdepartementets tilskuddsordning, Arktis 2030, som bidrag til oppstart av AMFs sekretariat i Tromsø. I mars 2021 ble det igangsatt en prosess for å identifisere hvilke kvaliteter som kjennetegner Tromsøs identitet som arktisk hovedstad.

DETTE ARBEIDER VI MED

- I perioden august – desember 2021 dreide innsatsen i arktisk hovedstadsprosjektet seg primært om å forberede og ta ansvar for den omfattende prosessen rundt Tromsøs søknad om å bli med i EUs samfunnsoppdrag «100 klimanøytrale byer innen 2030 – for og med innbyggerne». Utlysningen kom 25. november og med søknadsfrist 31. januar 2022.

Foto: Shutterstock

NÆRING

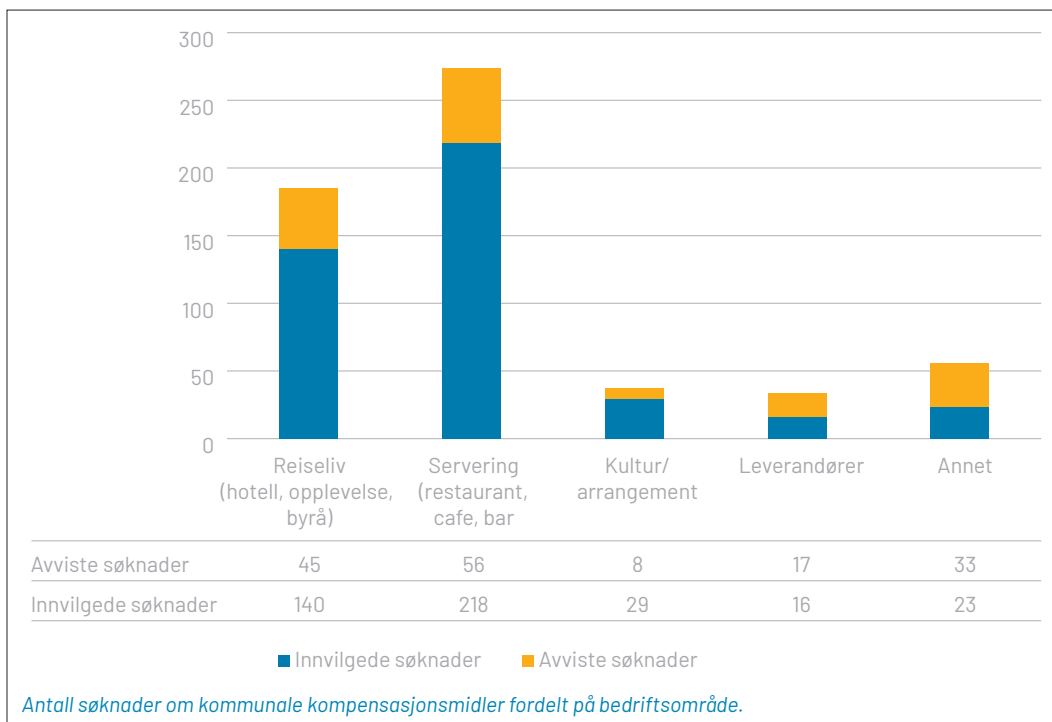
2021 ble seksjon for samfunn, innovasjon og næring opprettet som følge av omorganisering av stabene. Året har, som i 2020, vært preget av innsats for å støtte næringslivet gjennom pandemien. Det er utdelt 58,5 millioner kroner i kommunale kompensasjonsmidler til over 200 Tromsø-bedrifter. Seksjonen har hatt regelmessige samhandlings- og dialogmøter med representanter for nærings- og arbeidsliv. Samtidig har seksjonen jobbet med å etablere et grunnlag for vekst og re-start etter pandemien.

VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER

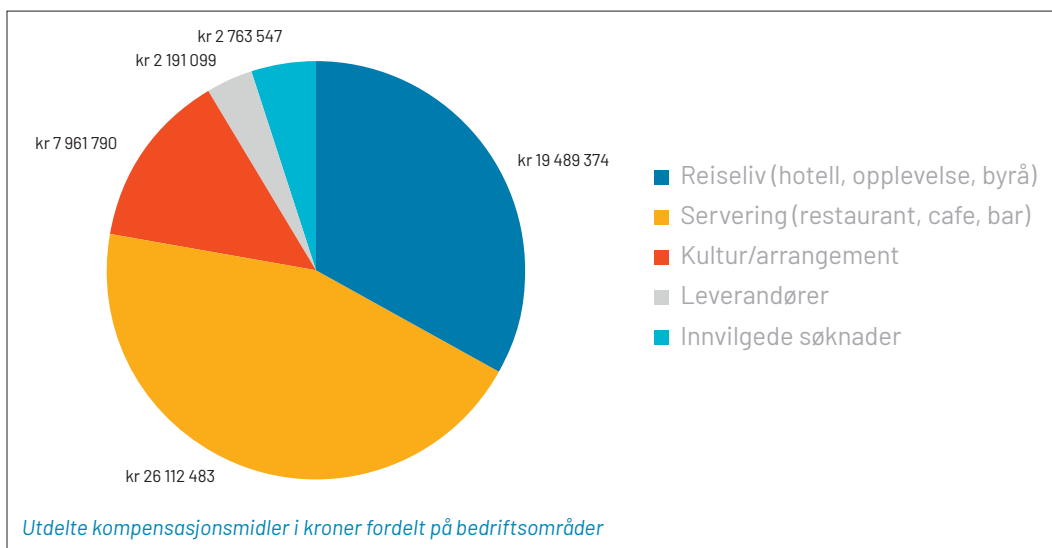
- Det er etablert to nye kommunale foretak som skal jobbe for næringsvekst i Tromsø: ProTromsø, som har som strategisk formål å tiltrekke næringsetableringer. Jordobservasjonssenteret (JOBS), som skal drive frem etablering av nasjonalt senter for jordobservasjon i Tromsø.
- Det er utdelt 58,5 millioner kroner i koronastøtte til næringslivet gjennom fire runder med kommunale kompensasjonsrunder samt skjenkekompensasjon. Kommunen har behandlet 585 søknader fra 261 forskjellige bedrifter. 73 % av søkere har fått innvilget støtte.
- Innsats for å styrke samarbeid med næringslivet gjennom flere forum og utadrettet virksomhet. Her kan nevnes dialogmøter for pandemihåndtering (med sentrumsaktører, reiseliv, kjøpesenterledere med flere), destinasjonsledelsen for reiselivet, fiskerihavnutvalget, gründerhjelpa og forum for næringstransport.
- Bidratt i arbeid med blant annet strategiske prosesser som kommuneplanens arealdel, innflytterstrategien, kystzoneplanen, masterplan Grøtsund og prosjekter som Julebyen Tromsø.

DETTE ARBEIDER VI MED

- Ny strategisk næringsplan har pga. kapasitetsutfordringer blitt utsatt. Det samme har noe av arbeidet med strategiske samarbeidsavtaler, reiselivsstrategi, cruisestrategi, boligpolitisk handlingsplan og deltakelse i storbynettverket.
- Enkelte prosesser med større bedriftsetableringer har tatt mer tid enn forventet, delvis på grunn av pandemien og dens direkte og indirekte konsekvenser. Denne typen arbeid forventes å styrkes når ProTromsø kommer i gang.

Antall søknader om kommunale kompensasjonsmidler fordelt på bedriftsområde.

Utdelte kompensasjonsmidler i kroner fordelt på bedriftsområder

KORONAPANDEMIEN

UTVIKLING I SMITTE

Etter nedstengningen i 2020 hadde kommunen god kontroll på pandemien, med unntak av enkeltutbrudd som ble slått ned gjennom intensivt TISK-arbeid. Årets første, store utbrudd kom i mars, og dette spredte seg fort til flere arbeidsplasser og mange skoler. Utbruddet ble slått ned i løpet av april, og smittesituasjonen var deretter fredelig helt til juni. Da kom det et større utbrudd koplet til flere miljø, men med en topp etter en massesmittehendelse ved Studenthuset Driv.

Gjennom sommeren og utover høsten holdt smittetallene seg jevnt på rundt ti nye tilfeller per dag. Smittetallene begynte å øke igjen i begynnelsen av september. Perioden var preget av mye smitte på skolene og innføring av testing gjennom bruk av hurtigtester.

25. september kom den første gjenåpning av samfunnet. Etter dette økte smitten ytterligere, og i oktober var Tromsø den første kommune i Norge som igjen måtte innføre befolkningsrettede smitteverntiltak. Først i form av anbefalinger om avstand og bruk av munnbind, men etter hvert også i form av en lokal forskrift. Dette gjorde at smittetallene gikk noe ned, men lå likevel konstant på rundt 50 per dag.

I november ble det oppdaget en ny virusvariant i Sør-Afrika. Denne ble oppfattet som vesentlig mer smittsom enn tidligere varianter. Dette gjorde at regjeringen innførte tilnærmet full nedstengning av samfunnet igjen.

TESTING

Gjennom hele pandemien har kommunen gjort en stor innsats med å teste. I løpet av 2021 hadde kommunen periodevis testing, både i Kroken, i sentrum og på Sydspissen.

I løpet av høsten 2021 ble det tatt i bruk hurtigttesting både på teststasjonen og som tester folk selv kunne ta hjemme. Dette endret teststrategiene mye, og gjorde at den samlede testaktiviteten i befolkningen ble svært høy.

VAKSINERING

Rett før årsskiftet 2020/2021 fikk Norge tilsendt de første koronavaksinene. Den første var fra Pfizer/BioNTech og den andre fra Moderna. Begge vaksinene var et helt nytt konsept for vaccine.

Kommunen rustet opp kjølelageret på gamle Kroken sykehjem med nødstrøm og temperaturkontroll. Vaksineringsen startet opp i januar. Først fikk sykehjemsbeboere og hjemmetjenestemottakere vaksinen. I tillegg måtte kommunen utarbeide en prioriteringsrekkefølge for helsepersonell. I slutten av januar startet massevaksinering for befolkningen på kommunens vaksinasjonssenter på Mellomveien.

I løpet av året satt kommunen over 130 000 vaksinedoser, fordelt på inntil tre doser per innbygger. Frivillige pensjonister har gitt et vesentlig bidrag i gjennomføringen av vaccine, disse ble i lokalavisen kåret til "årets tromsøværing 2021".

SMITTEDE

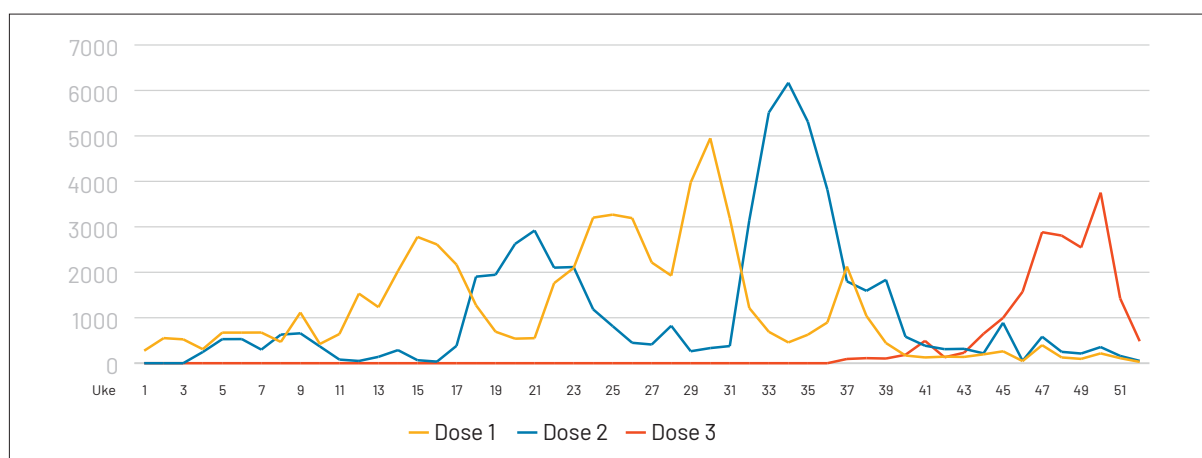
Måned	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
Antall	42	70	503	63	39	326	224	323	640	1006	1822	1465

TESTING

Måned	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
Totalt	6816	4922	19365	7298	6591	11725	7599	10080	11096	8545	11088	19963

VAKSINE

c	Dose 1	Dose 2	Dose 3	Andel dose 1	Andel dose 2	Andel dose 3
85+	981	973	892	95,4 %	94,6 %	86,8 %
75-84	3 368	3 382	3 130	97,8 %	98,2 %	90,9 %
65-74	6 360	6 322	5 542	96,3 %	95,7 %	83,9 %
55-64	8 316	8 226	3 372	91,9 %	95,1 %	39,0 %
45-54	9 970	9 716	2 626	89,8 %	89,6 %	24,2 %
40-44	4 424	4 259	708	89,8 %	86,4 %	14,4 %
25-39	16 361	15 434	1 735	87,7 %	82,7 %	9,3 %
18-24	7 045	6 492	452	92,7 %	85,4 %	5,9 %
Sum over 18	56 825	54 804	18 457	92,0 %	88,7 %	29,9 %
16-17	1 577	1 245	-	95,9 %	75,7 %	0,0 %
12-15	2 661	66	-	73,5 %	1,8 %	0,0 %
Befolkning	61 063	56 115	18 457	79 %	73 %	23,9 %

PENSJONISTENE SOM **ENDRET ALT**

Da hele Tromsø skulle ha vaksine, var det drøyt 100 pensjonister som gjorde jobben mulig – og også ga oss trygghet og troen tilbake

Nesten alle tromsøværingene over ungdomsskolealder møtte i 2021 denne smørblide gjengen – med munnbind. Kaffeslaberas, snekring, barnebarn, ugress i blomsterbed, husvask, «Livet med Larkins», bøker, rydding på loftet, hytte- og charterturer, mekking på gamle mopeder, bær- og soppplukking – alt som fyller en hektisk pensjonisthverdag fikk vente. Gjennom hele 2021 bemannet de Tromsø kommunes vaksineprogram – fra tidlig morgen til sen kveld, seks dager i uken.

Vi møtte dem uten munnbind. Kari Bjerck (71), tidligere jordmor – Eivind Pedersen (70), tidligere sosionom som har arbeidet med barnevern og familietiltak – Greta Jentoft (73), tidligere enhetsleder Tromsø kommune – Erik Mortensen (65), tidligere rådgiver i Posten, Vivi Nordvik (67), tidligere sykepleier.

På det meste satt vaksinepensjonistene et sprøytetikk hvert tredje sekund. Det skjedde på en regntung, typisk Tromsø-dag med drop-in. I en logistikk-operasjon der alle ledd var smurt – der registrering, organisering og jobben på bakrommet, parkeringsvaktene og de som tok imot folk i døra var minst like viktige som de som håndterte nåla.

– Innsatsen og lojaliteten til oppdraget var enorm. Ikke en dråpe vaksine gikk til spille, og de som ventet fuktig i kø til langt utpå parkeringsplassen, klagde ikke med et ord, minnes de.

Det er nesten ikke mulig å presse inn et eneste spørsmål når denne gjengen møtes igjen, noen uker etter at de er takket av for innsatsen. Minnene, de gode historiene

– men også de vanskelige, vennskapet. Det er så mye å snakke om.

Det som slår en, er hvor takknemlig de selv er for innsatsen de fikk gjøre.

De gjorde rett og slett hele forskjellen. Hele Tromsø-samfunnet skylder dem en enorm takk, sier kommunedirektør Stig Johnsen. Og tenker at han trenger ikke si mer.

Det går fint, for pensjonistene selv har nok å fortelle.

Som å vinne i Lotto

– Folk var så takknemlige. Det følte av og til som at det var jeg som hadde funnet opp hele vaksinen, minnes Greta Jentoft.

– Jeg har aldri sett så mange lykkelige mennesker i mitt liv. Folk lo, de gråt og de sang. De kom tilbake med kaker og twist – ja, noen synes det å få vaksine var som å vinne i Lotto. Jeg har fått mer skryt dette året, enn gjennom 46 år som yrkesaktiv. Og jeg har – må jeg bare få legge til, hatt et lykkelig arbeidsliv, sier Erik Mortensen.

Han satt ikke én eneste sprøyte, men var ofte den første folk møtte da de kom til vaksinesenteret på Mellomveien. Selv hvor mye trengsel det var på parkeringa; det kunne stinke kløtsj over hele Sør-Tromsøya, selv hvor lang vaksinekøen var: Det var nesten ikke én eneste sur mine.

« De gjorde rett og slett hele forskjellen.
Hele Tromsø-samfunnet skylder dem en
enorm takk »

KOMMUNEDIREKTØR STIG JOHNSEN

Eivind Pedersen, Kari Bjerck, Erik Mortensen, Greta Jentoft og Vivi Nordvik er stolt og takknemlig. De er fem av drøyt 100 pensjonister som gjorde hele forskjellen da hele Tromsø skulle vaksineres.

Foto: Ronald Johansen, iTromsø

Det kunne ikke vært mer fortjent, enn da lokalvisa iTromsø kåret vaksinepensjonistene til «Årets Tromsøværing 2021».

« For mange, særlig eldre, var dette høytid. De hadde pyntet seg; strøket skjorta eller skjørtet, og var så fine. De takket da de kom og de takket da de dro »

KARI BJERCK

Men for noen var det vanskeligere. På enkelte vakter kunne «kundene» svime av i hopetall, flest middelaldrende menn. Og noen med de største tatoveringene var spesielt bekymret.

– Da måtte jeg spørre om ikke det gjorde vondt å lage den tato'en, humrer Greta Jentoft. Hun trygget de som var bekymret for kunstverket på kroppen sin, med at hun skulle sette sprøyta akkurat der det ikke var noen tegning – slik kunne de være helt sikre på at ikke noe ble skadet.

Joda, de ble med på leken, også de tatoverte.

Andre nøyde seg ikke med å bare brette opp ermene, men tok uten sjenanse av seg alt på hele overkroppen før sprøytetikket.

– Det var ikke bare muskelbuntene og de med kunstverk på huden, men også de som hadde ganske mange kilo for mye, minnes Vivi Nordvik.

Tok sprøyta i yttergangen

For noen var det virkelig alvor.

– Jeg husker de to som kom langveisfra. Kompisen gikk inn for å ta vaksinen, men han andre ble igjen i bilen. Kompisen tok vaksinen, og etter den gikk vi sammen ut til han som var redd for sprøyta. Vi fikk han akkurat innfor ytterdøra, men ikke en meter lenger. Her tok han mot til seg, og vi fikk satt sprøyta. I yttergangen. Han og kompisen tok ventetida på 20 minutter ute i bilen, og vi fulgte med, minnes Erik Mortensen.

– Han var livredd da han kom, men så glad da han var ferdig at han der og da bestilte time for dose to, legger Eivind Pedersen til.

Andre fikk komme inn bakveien for å ta vaksine på enerom. Fordi de ikke ville bli sett, eller fordi de var redd for sin egen reaksjon. For noen var det religion, eller andre ting, som gjorde at de ikke kunne ta vaksine der mange var samlet. Det å trygge, gi ro og løse slike situasjoner ble en viktig del av jobben. Noen ganger dro de hjem til folk og satte vaksinen.

– Vi prøvde alltid å finne en løsning, sier Pedersen.

– Vi måtte holde mange i hånda, men fant også andre måter å lede oppmerksomheten bort på. Vi ble litt psykologer, minnes Kari Bjerck.

Varme møter – og ensomhet

Alle som fikk vaksinen, måtte vente 20 minutter før de fikk forlate. Dette i tilfelle det skulle komme en reaksjon. For mange ble denne ventetiden spesielt verdifull.

– Tenk at mange ble sittende igjen i timevis. Folk møtte noen de ikke hadde sett på ti-år – og praten gikk. Det er rørende, sier Kari Bjerck.

– Som han karen på rundt 70 som tok mot til seg, pikket borti sidemannen og spurte: «Du, vi gikk vel ikke sammen i første klasse på Gyllenborg?». Jo, det gjorde de, og dermed var den lange praten i gang, forteller Erik Mortensen.

« Han var livredd da han kom, men så glad da han var ferdig at han der og da bestilte time for dose to »

EIVIND PEDERSEN

Det ble mange slike hjertelige møter, men ventearealet hadde også en tyngre historie. Ensomhet. Mange ble sittende lenge ut over sine 20 minutter. Kanskje timer. Ikke fordi de måtte, men fordi de for første gang på lenge var ute blant folk.

– Året med pandemi skapte mye alenetid og ensomhet blant folk, sier Greta Jentoft.

– Samtidig har jeg sett så mange som lyser opp av å være ute blant folk. De kom i prat med tidligere kjente, men også ukjente. Du kunne se på dem da de dro, at kanskje var ikke vaksinen det viktigste, legger Eivind Pedersen til.

Alle fem er samstemt om at akkurat dét gjør at innsatsen kjennes ekstra meningsfylt. Samtidig skulle de ønsket seg mer tid til «small-talk»: Det var mange som ville fortelle, snakke – men køen med vaksineklare var alltid lang.

– Vi tok oss likevel ofte tid. Vi så det var viktig for enkelte at de fikk fortelle til noen som lyttet, sier Jentoft.

Ukrainsk taknemlighet

Selv opplevde de også mange gode, personlige møter. Helsesykepleier Greta Jentoft satte vaksine til dem hun ikke hadde sett siden de var spedbarn til kontroll på Kvaløysletta: Nå var de selv blitt foreldre.

Eller som den tidligere jordmoren, som ble intervjuet av en lokal journalist.

– Hvor har vi møtt hverandre tidligere? Det er noe kjent, undret journalisten.

– Jeg tok imot deg, kunne den tidligere jordmoren fortelle.

« Året med pandemi skapte mye alenetid og ensomhet blant folk »

GRETA JENTOFT

Eller det ukrainske sjømannskapet som møtte opp og lurte på om de kunne få vaksine. De hadde en slags ID, fikk vaksine, men selv så mye de ønsket det så fikk de ikke betale. Sånn var det i Norge.

– De kom tilbake dagen etterpå med pizza til oss alle. De var så takknemlige, forteller Eivind Pedersen.

Ikke alt gikk på skinner

Selv om de gode minnene, alt de selv sier å ha lært, alle møtene og opplevelsen av å ha gjort en forskjell er det som står sterkest igjen, har de også notert mange læringspunkter.

– For dette er nok ikke siste gang kommunen trenger å yte en helt ekstraordinær innsats for samfunnet, sier de fem vaksinepensjonistene.

De opplevde lenge kummerlige arbeidsforhold. Stoler og bord som ikke var tilpasset oppdraget – drikke, mat og varme klær til utarbeid som de måtte skaffe selv.

– Vi vil ikke klage, men det var noen dager jeg nesten ikke kunne sitte etter en vakt fordi jeg var så øm bak. Og stolen jeg satt på, der jeg ved hvert sprøytstikk måtte vende meg, var ikke mulig å rotere. Ryggen var ikke alltid helt fin etter ei vakt, sier Vivian.

Alle forteller historier der de frivillige selv ordnet og hentet bord og stoler, lampelys og brukte av eget verktøy.

– Det er lett å gjøre feil når arbeidsforholdene og for eksempel lyset er dårlig, som når vaksiner skal klargjøres og settes, sier Greta Jentoft.

– Men tenk: Det skjedde knapt én eneste feil, sier Erik Mortensen.

Mange stilte opp

Erik og Eivind som arbeidet i «logistikken» forteller hvordan det lenge var lokalt næringsliv som sørget for mat og drikke.

– Mack stilte plutselig med flere kasser med drikke, Spar ordnet kaffe til oss – og mange andre stilte opp. Tromsø kommune var ikke god til å skaffe det vi trengte, heller ikke når vi spurte eller trengte bærehjelp, sier de. Og er enige om at også dette hører med til suksesshistorien, fordi det må bli bedre neste gang.

– Samtidig kan vi ikke få fullrost nok de som stod midt opp i dette sammen med oss, og da særlig Kamilla Thorsteinsen og May Elin Sømhovd som organiserte hele operasjonen. Ikke noe var et problem – de gjorde en jobb så stor og god at det er vanskelig å sette ord på, sier de fem vaksinepensjonistene.

«Vi er klar igjen!»

Så: Frister det til gjentakelse? Tillater et heseblesende liv som pensjonist en ny slik periode?

– Ja! Svarer alle unisont.

– Mot slutten gruet vi oss hver dag til den dagen da siste sprøyte skulle bli satt og vi skulle skilles – til den dagen da vi ikke skulle gå på jobb igjen. Men så kom booster-dosen, vi fikk stå litt lenger og gledet oss over det, sier Eivind Pedersen – som til avslutningsfesten skrev en sang på 18 vers til hele teamet – et vers for hver funksjon.

« Dersom, eller kanskje når (!), det kommer en fjerde dose så vet Tromsø kommune hvem de skal kontakte. Vi er klar! »

VIVI, EIVIND, ERIK, KARI OG GRETA

SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

I handlingsprogrammet er det et delmål om at «Tromsø vil være et trygt sted å bo og oppholde seg». Ved ulike former for påkjenning er det viktig å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner og ivareta innbyggernes liv, helse og grunnleggende behov. Vi skal ha oppmerksomhet rettet mot å forebygge hendelser som kan inntreffe i kommunen vår. En god beredskap skal gjøre oss i stand til å håndtere uønskede hendelser.

Overordnet jobber vi med å sikre en felles forståelse for samfunnssikkerhetsbegrepet i Tromsø kommune. I tråd med de nasjonale beredskapsprinsippene - ansvar, nærhet, likhet og samvirke - skal beredskapsoppgaver og håndtering av uønskede hendelser normalt gjøres i hver enkelt enhet, seksjon og avdeling. For at Tromsø kommune skal oppfylle krav i lov og forskrift i arbeidet med samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid, må vi jobbe systematisk og helhetlig på tvers av alle tjeneste- og driftsområder.

2021 var nok et år der covid-19 la press på hele samfunnet og store deler av kommunens drift og tjenesteytelse langt ut over det normale. Store deler av ressursene til overordnet beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeid har blitt benyttet til å støtte helse og omsorg i pandemihåndtering. En del samfunnssikkerhetsrelaterte oppgaver har derfor måttet nedprioriteres som følge av dette - som utvikling av planverk.

VIKTIGE RESULTATER OG INNSATSER

- Pandemihåndtering: Organisering av karantene og isolasjon, samt løpende planlegging, håndtering, drøfting og rapportering mv.
- Arbeid med revidering av kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse (HROS).
- Beredskapsplan for anløp av reaktordrevne fartøy til Tromsø utarbeidet og ferdigstilt i samarbeid med en rekke aktører. Det er gjort en risikovurdering.
- Det ble gjennomført en samvirkeøvelse om ulykke ved reaktordrevet fartøy i regi av Statsforvalteren i Troms og Finnmark, hvor kommunens kriseledelse øvet. I tillegg ble det gjennomført en sambandstest av nødnett/satellitletelefon sammen med Oslo kommune.

- Første anløp av reaktordrevet fartøy ved Grøtsund offshore- og industrihavn, inkludert folkemøte og innbyggerinformasjon.
- I juni ble Tromsø kommune utsatt for forsøk på datainnbrudd gjennom en pc som var infisert med skadelig programvare. Angrepet ble håndtert og tiltak iverksatt.
- Arbeid med å formalisere kommunens psykososiale kriseteam - teamet ble formelt etablert januar 2022.

DETTE ARBEIDER VI MED

- Ferdigstille Tromsø kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse - TromsøROS 2022 - 2026
- Oppdatering av kommunens overordnede beredskapsplan i tråd med TromsøROS
- Videreutvikle Tromsø kommunes beredskapssystem
- Fortsette det langsiktige arbeidet med å ruste hele organisasjonen til å være beredt på uønskede hendelser.

Automasjonsingeniør Adbi-Aziz-Meqbul foran vannbehandlingsanlegget på Kvaløya.

HELSE OG OMSORG

Tjenesteområdet omfatter kommunale helse-, velferd- og omsorgstjenester. Dette inkluderer rehabiliteringstjenester, allmennlegetjenester, legevaktstjenester, hjemmebaserte tjenester, psykisk helse- og rus-tjenester, tjenester til personer med funksjonsnedsettelse, heldøgns omsorg, flyktningtjenester, boligstjenester og NAV. Avdeling for helse og omsorg yter tjenester til innbyggere i alle aldersgrupper.

Endringer i befolkningssammensetningen og økte behov for helse- og omsorgstjenester representerer både lokalt og nasjonalt store utfordringer. Tromsø kommune jobber med å innrette tjenesten for å møte vekst i antall eldre og økt behov for helse- og omsorgstjenester. Samtidig jobber vi målrettet for å dreie ressursinnsatsen mot mer forebygging og tidlig innsats. Dette er viktig for å oppnå bedre folkehelse og bidra til at innbyggerne kan leve mest mulig selvstendig. Satsingsområdene har vært å jobbe for at innbyggerne skal kunne bo lengst mulig i eget hjem, tilrettelegge for selvstendige liv og plasser i heldøgns omsorg som bedre innfrir den enkeltes behov.

Alle tjenestene i helse- og omsorg har vært berørt og preget av koronapandemien. Beredskap har derfor hatt et stort oppmerksomhet gjennom 2021. Personell har vært prioritert og omdisponert til koronaarbeid som igjen har medført at arbeid med temaplaner og annet utviklingsarbeid har blitt utsatt.

Helse og omsorg	2019	2020	2021
Egenmeldt fravær	1,6 %	1,6 %	1,6 %
Korttids-fravær	3,0 %	3,0 %	2,8 %
Langtids-fravær	8,0 %	8,9 %	8,7 %
Legemeldt fravær	9,4 %	10,4 %	10,0 %
Kvinner	11,9 %	12,8 %	12,2 %
Menn	7,3 %	8,2 %	9,0 %
Totalt sykefravær	11,0 %	12,0 %	11,6 %
Korona	0,3 %	0,2 %	1,1 %

	2019	2020	2021
AHO	11,0 %	12,0 %	11,6 %
VAI	6,5 %	8,1 %	10,1 %
Oppfølging	10,4 %	11,5 %	11,0 %
Sykehjem	11,2 %	12,5 %	12,4 %
Hjemmetjenester	11,8 %	11,5 %	12,3 %

Nøkkeltall helse og omsorg	2019	2020	2021
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	26 244	27 087	30 538
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	297,7	271,7	293,0
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	32,2	31,9	33,6
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	71,3	69,9	71,1
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,8	0,7	0,7
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	28,7	27,9	28,0
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	49,2	48,8	49,6
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	13,0	12,1	11,9
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	97,7	99,1	98,6
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (kr)	4 551	4 771	5 441
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	1,0	1,0	0,8
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	1,1	0,8	0,9
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	4,4	5,9	7,0
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	12,6	12,7	13,0
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	9,2	9,3	9,6

HJEMMETJENESTER

Kommunen har jobbet etter TISK-strategien¹ for å ivareta våre innbyggere. TISK-strategien har endret seg gjennom året, og på slutten av året prioriterte vi testing og isolering. Samtidig har vaksinerings vært prioritert, og i Tromsø kommune har ca. 80 % av befolkningen fått én dose, ca. 70 % har fått to doser mens ca. 45 % har fått tre doser.

Store deler av året har vi hatt mange utskrivningsklare pasienter på UNN. Dette har ført til betydelige bøter for kommunen, samt svekket akuttberedskapen og forsinkelse av planlagte operasjoner.

Viktige resultater og innsatser

Seksjonen har bestått av fem ordinære hjemmetjenesteenheter, Helsehuset, Helsetjenester, forvaltningen m/ stab og koronasenteret.

- Under «paraplybetegnelsen» Fremtidens helsetjenester til hjemmeboende har bl.a. «Mestring i hjemmet» blitt utvidet og i oktober ble Nordøya hjemmetjeneste innlemmet. Mestring i hjemmet er selve definisjonen på en vridning av tjenestene til de laveste trinnene i omsorgstrappa. Her er egenmestring, rehabilitering og velferdsteknologi nøkkelord.
- Farmasøyten i hjemmetjenesten har innlemmet Nordøya hjemmetjeneste. Satsingen på farmasøytjenester er en særdeles viktig del av kvalitetsarbeidet og pasientsikkerhetsarbeidet til kommunens tjenestemottagere.
- Forebyggende hjemmebesøk ble startet opp i oktober. Dette tilbudet skal sørge for at alle kommunens 79-åringer får informasjon om kommunens tilbud og tjenester, fange opp sykdom tidligere og hindre digitalt utenforskap.
- I kommunestyret ble det vedtatt fem tiltakspakker for å stabilisere fastlegenes stillinger og stimulere til nyrekruttering. Blant annet skal fastlegenes arbeidsvilkår forbedres og det skal legges til rette for at legene får bli spesialist i allmennmedisin (ALIS).

- Det var i 2021 prioritert å etablere trivselskoordinatorer i omsorgsboliger. Jf. kvalitetsreformen «leve hele livet» er det viktig å ha et meningsfullt tilbud til beboerne i omsorgsboliger, slik at en forebygger ensomhet, sørger for aktivitet og ernæringsoppfølging. Trivselskoordinatorene er med på å ta ned ventelistene på dagsentrene fordi beboerne vil ha et godt tilbud inne i omsorgsboligene.

Dette arbeider vi med

- Fortsatt mangel på langtidsplasser og egnede boliger fører til at for mange pasienter med vedtak om sykehjems plass blir værende på Helsehuset og UNN. Mangel på langtidsplasser vil føre til økte kostnader, svekket omdømme og redusert kapasitet i spesialisthelsetjenesten. Vi skal i løpet av 2022 åpne 16 nye omsorgsboliger i Laureng. Det skal også gjennomføres en rekke tiltak knyttet til tidlig innsats, mestring i eget hjem, forebyggende innsats og e-helse for å utsette og ta ned behov for institusjonsplass. Målet er at flere skal bo lenger i eget hjem
- Mangel på helsepersonell, da spesielt sykepleiere og leger. Tjenesten må skaffe seg nødvendig kompetanse, slik at innbyggerne kan bo lengre hjemme og dermed utsette institusjonsinnleggelse. Vi skal i 2022 utdanne flere veiledere ute i tjenestene som skal gi opplæring og oppfølging til ansatte, og vi arbeider med UiT for å styrke utdanningskapasiteten.
- Ventelister på dagsentrene er en utfordring. I 2022 flytter vi dagsenteret fra Laureng til Sydspissen, og øker med dette kapasiteten. Vi har som målsetning å ansette flere trivselskoordinatorer i omsorgsboliger. Disse vil da kunne prioritere at også hjemmeboende får et tilbud på dagsenter.

¹ TISK : Testing, isolering, sporing og karantene

VELFERD, ARBEID OG INKLUDERING

Seksjonen består av Flyktningtjenesten, NAV, Boligkontoret og enhet for psykisk helse og rus. Integrering av flyktninger, krisesentertjenester, oppfølging av arbeidsledige, sosiale tjenester innenfor bolig, inntekt og arbeid, og oppfølging innenfor rus- og psykisk helsefeltet er de viktigste områdene.

Arbeidsledigheten er lav og på samme nivå som før pandemien, det er færre sosialhjelpsmottakere og flere kommer over i arbeid. Inkludering og integrering er viktige satsingsområder og seksjonen jobber kontinuerlig med å styrke det tverrfaglige samarbeidet. Det har i løpet av 2021 blitt igangsatt flere boligtiltak, som vil gi økt antall tiltrengte boliger på sikt. Økt tilbud for lavterskeltjenester har gitt økt etterspørsel, og er et viktig satsingsområde i forebyggende arbeid.

Viktige resultater og innsatser

- Mange flyktninger ble bosatt sent på året grunnet stengte grenser i lange perioder. Ny integreringslov av 01.01.2021 har blitt implementert i tjenesten. Det ble bosatt 99 flyktninger, de fleste direkte fra flyktningleirer utenfor Europa.
- Kommunen betalte ut 176 millioner i startlån. I tillegg hadde vi ca. 43 millioner bundet i finansieringsbevis.
- 159 personer fikk tilbud fra aktivitetssenteret, en oppgang fra 123 personer i 2020.
- Flere får tilbud innenfor lavterskeltjenester som rask rushjelp, rask psykisk helsehjelp og aktivitetstilbud. Over 700 kontaktet rask psykisk helsehjelp; alle ble kartlagt. Hovedaldersgruppen er 24-35 år, 70 prosent er kvinner. 458 har vært i kontakt med rask rushjelp. Det er gjennomført om lag 250 samtaler med pårørende.

- FACT-team² ble etablert i mars 2021, og kommunen ser allerede gode resultat av dette arbeidet, og det er et stort behov. Arbeidet er et samarbeid med UNN. Teamet skal jobbe oppsøkende og ikke etter vedtak om tjenester, og med personer som har alvorlige psykiske lidelser.
- Ny boligplan for rus- og psykisk helse ble politisk vedtatt i desember 2021. Målet i boligplanen er rett bolig til rett person til rett tid. To nye boligprosjekt er under planlegging; småhus-prosjektet startet like før jul og Forsøket 5 har fått oppstart av grunnarbeid.

Dette arbeider vi med

- En helhetlig boligorganisering.
- Det jobbes aktivt med å få ned saksbehandlingstid på startlån, herunder redusere antall saker ved å informere bedre om hvem som er i målgruppen.
- Vi har økt antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet og målet blir nå å holde antall deltakere på et høyt nivå. Kvalifiseringsprogrammet er for de mellom 18 og 67 år som ønsker å komme i jobb, men trenger ekstra oppfølging for å klare det.
- Kommunen har som mål å redusere antall beboere i midlertidig bolig. Det har vi ikke klart, men situasjonen er stabilisert.
- Vi skal omorganisere tjenestene innenfor psykisk helse og rus for å øke gruppebaserte og oppsøkende tjenester etter modell som FACT.
- Grønnegata 103 vil igjen kunne benyttes fra sommeren/tidlig høst 2022 etter brannen i mai 2019.
- Kommunen jobber med å følge opp anbefalingene fra UKOM-rapporten³ etter Fagerengtragedien.

² FACT (Flexible Assertive Community Treatment): en metodikk som gir oppsøkende, samtidige og helhetlige tjenester til mennesker med alvorlige psykiske lidelser.

³ UKOM: Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten

	2017	2018	2019	2020	2021
Antall bosatte flyktninger	257	91	89	75	99
Herav familiegjenforente	51	9	9	29	13
Herav enslige mindreårige	9	1	4	0	1
Andel flyktninger som kommer i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram	54,2%	51,8 %	53,2 %	29 %	37,2 %
Antall husstander med vedtak om «midlertidig bolig» gjennom året	159	148	177	188	
Antall sosialhjelpsmottakere	1883	1798	1827	1627	
Herav antall unge under 30 år	747	622	604	486	
Andel med sosialhjelp som hovedinntektskilde	15%	17 %	34 %	32%	
Gjennomsnittlig lengde for stønad til sosialhjelpsmottakere**	4,09	4,23	4,17	3,75	
Andel deltakere på KVP som kommer i arbeid etter endt program	56 %	61 %	43 %**	36%	
Antall husstander som kjøpte bolig ved hjelp av startlån	56	76	98	75	51
Antall barnefamilier som fikk startlån	29	38	54	43	22
Antall husstander «fra leie til eie»	11	13	14	3	1
Antall kommunale utleieboliger i alt	1 241	1 256	1 297	1 284	1 286
Antall på søkerliste for kommunal bolig	166	155	120	57	60

OPPFØLGINGSTJENESTER

Seksjon for Oppfølgingstjenester gir tjenester til personer med utviklingshemming, utviklingsforstyrrelser og somatiske helsetjenester til barn og unge. Det gis både boligjenester, miljøtjenester, avlastning for barn og unge, timebasert oppfølging samt arbeids- og aktivitetstilbud til målgruppen.

I 2021 har seksjonen jobbet med å skape en robust organisering og definere oppgaver og oppdrag. Det er utviklet og etablert nye aktivitetstilbud.

Under pandemien har beredskap og smittevern fått mye oppmerksomhet og alle botiltak og øvrige tjenester har jobbet godt med å tilpasse tjenestene i henhold til smittevernregler.

Viktige resultater og innsatser

- Det ble besluttet at arbeidstilbudet Dreis skulle bestå, og hvilke arbeidstilbud som skal gis til hvilke brukere. Det ble også vedtatt nytt bygg i Ørndalen.
- Fiolvegen aktivitetshus ble etablert og gir tilbud om aktiviteter til mange brukere. Huset ble formelt åpnet høsten 2021, men hadde drift fra våren. Her er også Miljøtjenesten flyttet inn.
- Seksjonen fikk på plass alle enhetslederne i de ledige stillingene.

Dette arbeider vi med

- Nytt bygg for avlastnings- og barneboliger på Sommerlyst er under bygging og det har vært jobbet med konseptutvikling av dette bygget, som skal stå klart i september 2022.
- For å redusere private kjøp av helse- og omsorgstjenester, skal det gjøres tilrettelegginger i kommunale velferdsboliger i Finnhalveien.
- Det jobbes med flere nye boligløsninger til målgruppa. Det er ca. 60 personer i boligkø.
- Tjenestene har rekrutteringsutfordringer og lav fagdekning. Det jobbes med tiltak for å rekruttere, men også å beholde ansatte i tjenesten. Økning av kompetanse og tilrettelegging for fagutvikling er viktig fremover.

SYKEHJEM

Viktige resultater og innsatser

- Sykehjemmene har jobbet mye med beredskap og smitteverntiltak. Flere sykehjem har håndtert store og krevende smitteutbrudd blant beboere og ansatte, i tillegg til ordinær drift.
- Pandemien har bidratt til at sykehjemmene over lengre perioder ikke har kunnet ha besøk i den utstrekning man ønsket. Sykehjemmene har tilrettelagt for koronatilpassede aktiviteter, med bruk av iPad og videobesøk med pårørende m.m. I tillegg har seksjon sykehjem bidratt inn i produksjon og formidling av Filmavisa Tromsø med egne filmvisninger for eldre i sykehjem.
- Våren 2021 ble det vedtatt å utvide antall senger i sykehjem og stoppe prosessen med stengingen av Kvaløysletta sykehjem. Her er også kapasiteten bygget opp med til sammen 48 plasser. Det er også gjennomført bygningsmessige utbedringer av bygget for sikre videre drift.
- Ved Otium bo- og velferdssenter ble det gjennomført en intern omorganisering der man økte med tre plasser for personer med demens. I tillegg har man startet arbeid med å bygge opp sju plasser til pasienter med store somatiske utfordringer og nevrologiske lidelser (forsterket somatikk). Rekrutteringsutfordringer og økonomiske forhold har gjort at prosessen med oppbygging av avdelingen vil ta lenger tid enn først planlagt.
- Det ble i 2021 inngått kjøp av private heldøgntjenester som supplement til tilbud i sykehjem. Det var midlertidig kjøp av ti korttidsplasser ved St. Elisabeth fra mars til oktober 2021, og seks langtidsplasser i Karlsøy kommune. I tillegg har kommunen kjøpt av to langtidsplasser hos privat aktør til innbyggere med særskilte behov som vi ikke har tilbud til i eksisterende bygg.
- I 2021 ble rekrutteringsutfordringene i sykehjem forsterket. Dette utfordrer tjenesten da det gir lavere fagdekning enn ønsket og arbeidsbelastningen blir større for gjenværende sykepleiere.
- Tiltaket «Workation». Ved å tilby gratis reise, opphold og et aktivitetskort i bytte mot minimum tre ukers arbeid, reduserte man personalmangel i sommermånedene.

Dette arbeider vi med

- Rekruttering av fagpersoner.
- Starte arbeidet med å se på muligheter for ny arbeids- og oppgavefordeling i sykehjem som har som mål å utnytte kompetansen bedre.
- Styrke bruk av andre fagyrker i sykehjem; som fysioterapeut, ergoterapeut, farmasøyt, samt styrke tilgangen på legetjenestene i sykehjem.
- Bygge opp kompetanse og botilbud som er tilpasset innbyggere med særskilte behov i sykehjem, slik at man kan ta tilbake private kjøp.
- Kompetanseheving av ansatte i sykehjem innen vold og trusler, pasientrettighetsloven kap. 4A, smitte, brann, personsentrert omsorg, kommunikasjon, dokumentasjon, kartlegging av beboer sine behov og demens for å nevne noen områder.

Oppfølging av verbalforslag i handlingsprogram 2021-2024

Sentralkjøkken i kommunal regi: Det ble igangsatt prosess med virksomhetsoverdragelse med mål om kommunal overtakelse av driften fra 01.03.22.

OPPVEKST, UTDANNING OG KULTUR

I Oppvekst- og utdanningsutvalget 11.06.21 ble det vedtatt at administrasjonen skal sikre at alle styringsdokumenter på oppvekstfeltet skal være i tråd med barns rettigheter. Barns beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, at barnet har rett til å uttale seg fritt, at barnet har rett til informasjon og barnets privatliv skal respekteres.

I alle saker som angår barn og unge på individ- og systemnivå skal derfor barn involveres i tråd med grunnlovens § 104 og barnekonvensjonens artikkel 3 og 12. Etter råd fra barn i samarbeid med Forandringsfabrikken ble det igangsatt et utviklingsarbeid for hvordan avdelingen skal ivareta barn og foresattes medvirkning. Dette arbeidet vil fortsette i 2022.

Våren 2021 startet folkehelseprosjektet, i samarbeid med Regionsenteret for vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) og Vivat selvmordsforebygging, med selvmordsforebyggende kursing i etterkant av årets resultat fra ungdomsundersøkelsen. Målgruppen for kursingen var alle voksne i laget rundt barn og unge. Dette arbeidet fortsetter i 2022.

Oppvekst, utdanning og kultur	2019	2020	2021
Egenmeldt fravær	2,1 %	2,0 %	2,4 %
Korttids-fravær	3,1 %	3,0 %	3,5 %
Langtids-fravær	7,0 %	7,4 %	7,1 %
Legemeldt fravær	8,0 %	8,5 %	8,2 %
Kvinner	11,4 %	11,8 %	11,8 %
Menn	5,6 %	6,2 %	7,0 %
Totalt sykefravær	10,1 %	10,5 %	10,6 %
Korona	0,8 %	0,8 %	1,1 %

Oppvekst, utdanning og kultur	2019	2020	2021
AOUK	10,1 %	10,5 %	10,6 %
Barnehager	13,8 %	15,3 %	15,5 %
Skole	9,6 %	8,8 %	9,1 %
Barn og familie	11,6 %	10,8 %	10,3 %
Kultur	5,4 %	5,7 %	6,9 %

SKOLE

Tromsø kommune har ansvar for å gi et skoletilbud til alle elever i tråd med gjeldende lovverk og nasjonale læreplaner. Utdanningsdirektoratet har utviklet retningslinjer og veiledningsmaterieell for en rekke ulike fagområder som sektoren retter seg etter. Stortinget har vedtatt normer for lærertetthet, og det foreligger også bestemmelser for fag- og timefordeling som styrer organiseringen av skolehverdagen. Oppvekst- og utdanningsutvalget har i tillegg gitt føringer for skolesektoren gjennom bl.a. kvalitetsutviklingsplanen for barnehage og skole 2021-2025 – «Du og jeg og vi to – VI VIL!». Kvalitetsutviklingsplanen var gjeldende fra 01.01.21, og er skolens overordnede styringsdokument som viser retning for utvikling av det pedagogiske arbeidet i den enkelte skole.

Det er i 2021 arbeidet med høring på ny opplæringslov, en lov som legger de viktigste premissene for aktiviteten i skolesektoren. Nye nasjonale læreplaner er forpliktende og ble tatt i bruk høsten 2020, med gradvis innføring over tre år (2020-21, 2021 – 22 og 2022 – 23). Det er arbeidet med implementering av læreplanen i skolen hvor blant annet mye av lærernes plantid har vært brukt til kompetanseheving.

Det er beskrivende for skolestrukturen i Tromsø at det er et stort sprang i elevtall mellom de ulike enhetene. Minste skole er Vengsøy med fire elever, og største skole er Sommerlyst skole med 511 elever.

Viktige resultater og innsatser

- «Barn og unges livsmestring» med fokus på å videreutvikle læringsmiljøene, slik at færre barn opplever mobbing og utenforskap. For å kunne imøtekomme behovene og anbefalingene, så skal barnehage- og skoleeier ta i bruk modell for utvikling av oppvekstmiljø i barnehager og skoler (OMNI). Reinen skole har vært pilot på dette.
- Elevtallsutvikling viser at det i perioden 2019-2021 har vært en samlet reduksjon på 138 elever i Tromsøskolen. Nedgangen i elevtallet medfører at kommunen må vurdere skolestrukturen for å tilpasse demografiske endringer, og det har i 2021 blitt vedtatt overordnede og områdespesifikke prinsipper for skolestruktur i Tromsø kommune.
- Det er startet et systematisk arbeid med å styrke tverrfaglig og tidlig innsats. Det har blitt gjennomført en analyse på den enkelte skole for å evaluere kvaliteten i læringen. Funnene følges opp med konkrete tiltak.
- Ny gymsal på Storelva skole, Rødtindhallen, ble tatt i bruk høsten 2021. Den nye hallen skal sikre både skolens opplæringstilbud, og samtidig ivaretar bydelens behov for å tilby fritidsaktiviteter for barn, unge og voksne.

- SFO har fra høsten 2021 arbeidet etter en ny nasjonal rammeplan, og dette har ført til mindre revideringer på vår lokale kvalitetsplan for SFO. Det ble vedtatt at åpningstidene for alle SFO skal utvidet med en halv time, til 07:15-16:45

Dette arbeider vi med

- Politisk sak om skolestruktur er planlagt levert høst 2022.
- I arbeidet med å implementere planen "Se meg! Lik meg! Lær meg!" nådde vi ikke helt i mål. Planen skal sikre en inkluderende og helhetlig praksis i barnehage, skole og PPT, med målsetning om å redusere spesialundervisning. Det er en stigende trend at timene på spesialundervisning øker for årstrinnene sent i utdanningsløpet, noe som kan indikere at kommunen ikke arbeider tilstrekkelig med strategien om tidlig innsats. Det vil i tiden fremover være et viktig innsatsområde å styrke tilretteleggingen av det pedagogiske arbeidet, slik at andelen elever med spesialundervisning kan reduseres.
- En overordnet innsats har vært og vil fortsatt være på ansattes nærvær på arbeidsplassen. En prioritert oppgave er å sikre at skoleledere har god kjennskap til regelverket for oppfølging av, og tilrettelegging for, sykemeldte.
- Gjennom strukturen «Tromsøskolen i utvikling» skal kommunen sikre en helhetlig kompetanseheving for alle skolene. Som følge av pandemien er det flere prosjekter som er utsatt eller avlyst, dette har igjen påvirket elevene i den forstand at opplæringstilbudet har gitt faglige og sosiale hull som må fylles. Kommunen vil prioritere planlagt kompetanseheving i 2022.
- Tromsdalen skole har hatt utfordringer knyttet etterlevelse av forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager. Skolen har måtte omorganisere sitt opplæringstilbud og dele opp elevene i flere

klasserom inntil ventilasjonen er utbedret. En slik ordning har krevd økt bemanning i lærer- og SFO-årsverk. Kommunen vil fortsette å jobbe for å sikre nok bemanning, og med tiltak som fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold ved skolen.

- For skolesektoren er det utfordringer med å rekruttere og beholde ansatte knyttet til særlig to stillingskategorier; rektorstillinger og samisklærere. Kommunen jobber for å sikre et planmessig og strukturert rekrutteringsarbeid for de disse stillingene. Kommunen har etablert et samarbeid med Norges arktiske universitet. Målet med samarbeidet er å finne langsiktige og kortsiktige tiltak for å rekruttere kompetent samisk personale.

Nøkkeltall seksjon skole	2019	2020	2021
Elevtallsutvikling	8375	8255	8237
Årsverk for undervisningspersonale	816,6	767,2	772,6
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	97,5 %	98,1 %	98,1
Andel elever som får spesialundervisning 1.-10.trinn	7,97 %	8,01 %	8,41 %
Spesialundervisning, % av timer	20,3	20,2	22,9
Totalt elevtall 1.-4. trinn	3316	3163	3134
Elevtallsutvikling SFO, 1.-4.trinn	2457	2310	2468
SFO, % total 1.-7.trinn	41,7	40,3	43,5

BARN OG FAMILIE

Barn og familie ivaretar tverrfaglige tjenestetilbudet for barn og unge fra 0-23 år i kommunen. Tidlig innsats, bedre samordning og tverrfaglig samhandling på alle nivå er viktig. Det er et mål for Tromsø kommune at barn og unge skal være i sentrum av våre tjenester.

Seksjonen består av tjenestene Ressurssenteret for barn og unge, Barneverntjenesten, Forebyggende helsetjenester, PP-tjenesten (PPT) og Tverrfaglig ressurs. Tverrfaglig ressurs består av Fysio-/ergoterapitjenester for barn 0-18 år, Miljøtjenesten for barn og unge, Utekontakten, Lavterskelteamet Tildelingskontoret for barn og unge 0-23 år. Tjenestene er regulert gjennom opplæringsloven og lov om tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Kommunestyret har i tillegg gitt føringer for sektoren gjennom bl.a. strategisk oppvekstplan 2019–2026; «Vil du være lamme».

Viktige resultater og innsatser

- Fase to av vedtaket om etablering av seksjonen barn og familie ble iverksatt våren 2021. Våren 2022 skal det politisk vedtas hvilke andre tjenester for barn og unge 0-23 år i avdeling helse og omsorg som eventuelt skal overføres til seksjon barn og familie.
- Kommunen har søkt og fått innvilget tilskudd til forprosjektering av FACT Ung team i Tromsø. Dette arbeidet ble igangsatt høsten 2021 og har en varighet på fire år. Det er en tydelig satsing fra helsemyndighetene at mer av hjelpen som tilbys til barn og unge skal gis nært der de bor og oppholder seg.
- Alle tjenestene har hatt økt pågang fra familier, barn og unge i løpet av pandemien. Helsestasjon for ungdom (HFU) har erstattet drop-in med timebestilling. Med tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet, har enheten fra juni 2021 ansatt helsesykepleier med videreutdanning i sexologi i 40 % stilling.
- Barneverntjenesten har gjennom samarbeidet med KS-Konsulent satt i gang et arbeid for å sikre barnevernreformens mål og intensjon ved å rette innsats på blant annet ledelse og styring. Reformen trer i kraft fra 2022 og omtales som en oppvekstreform. Den har som formål å styrke grunntjenestene skole, barnehage, helsetjenester og lavterskel tilbud.
- Rapport oversendt Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser at Barneverntjenesten har en forbedring på 16 % på oppfylging av lovkrav sammenlignet med fjoråret. Tjenesten har

oppnåelse av lovkrav på 94 % sammenlignet med 78 % i 2020.

- PPT har fortsatt et etterslep av henviste saker og opplever samtidig økning i antall henvisninger fra skoler. Henvisninger som kommer direkte fra foresatte har en betydelig økning. For vårhalvåret 2021 økte antall henvisninger samlet med 40 %: Fra 250 i 2020 til 350 i 2021. Ventetid på fysioterapi/ergoterapi.
 - Forebyggende helsetjeneste registrerer et økende fødselstall, i 2021 er det ca. 128 flere fødsler enn året før.
 - Familiens hus tilbyr ulike foreldreveiledningskurs, bl.a. ICDP (International Child Development Program) som skal styrke foreldres/foresattes omsorgskompetanse. Gjennom tilskuddsmidler fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet er det nå utdannet ICDP-veiledere på flere språk, bl.a. arabisk, russisk, polsk og samisk. Tiltaket driftes av tilskuddsmidler ut 2022.
 - Tverrfaglig ressurs har hatt en jevn økning av henvendelser og søknader om helse- og omsorgstjenester til barn og unge. For å sikre lovkrav og tidlig innsats har man jevnlig oppdatert og tilpasset metodikk og rutiner, samt økt fagkompetansen opp mot nye og komplekse oppgaver.
- ### Dette arbeider vi med
- Barneverntjenesten vil prioritere nærværarbeid og arbeidsmiljø for å redusere sykefravær og turnover. Riktig bruk av egenmelding ved korttidsfravær og mindre bruk av sykemeldinger, er en av innsatsene. Samtidig vil man jobbe for bedre kvalitet i tjenesten, redusere arbeidsmengden til hver enkelt saksbehandler, samt arbeide aktivt med trivselstiltak.
 - Barneverntjenesten jobber for å oppfylle de kvantitative rapporteringstallene for å styrke kvaliteten i tjenesten. Eksempelvis er det satt i verk ett implementeringsarbeid på nettverksarbeid etter modellen familieråd.

- Barnevernsreformen skal gi mer ansvar til kommunene på barnevernområdet, og styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats i hele oppvekstsektoren. Barneverntjenesten har utarbeidet en kompetansetiltaksplan det siste året for å sikre reformens mål og intensjon

gjennomføres. Planen tar for seg ledelse og styring. Barneverntjenesten overtar fra 2022 veiledningsansvaret for fosterhjem både individuelt og i gruppe, og rammeoverføringer fra staten vil i sin helhet gå til barnevernet.

Nøkkeltall seksjon barn og familie	2019	2020	2021
Antall bekymringsmeldinger i barnevernet	829	1099*	1086
Antall gjennomførte undersøkelser i barnevernet	711	724	618
Antall barn med hjelpetiltak i barnevernet	204	185	187
Antall barn under omsorg barnevernet	141	139	124
Antall mottatte henvisninger til PP-tjenesten	496	515	570
Antall fødsler	872	818	946
Antall hjemmebesøk etter fødsel	781	260	326
Åpen helsestasjon (drop-in)	802	79	204**
Antall 2- års undersøkelser	870	853	746
Antall 4-år undersøkelser	902	795	765
Familiens Hus, besøkende i Åpen barnehage	3918	1329	1008
Fullførte helseundersøkelser ved skolestart		216	416
Antall elever gjennomført opplæring i psykologisk førstehjelp 2., 5.,- og 8. trinn		1502	2010
Antall mottatte henvendelser til Lavterskelteamet	271	258	348
Antall barn som har mottatt tiltak av Fysio- ergoterapitjenesten 0-18 ÅR	750	789	819
Antall ungdom – oppfølging av Utekontakten	186	103	141
Miljøtjenesten – helsehjelp, praktisk bistand, personlig assistanse og avlastende tiltak	119	156	208

*Ny måte å telle på. Utfra tidligere benyttet regnemåte vil totalt antall mottatte meldinger være 925

**Tilbudet om åpen helsestasjon var fraværende fra januar til september.

BARNEHAGE

Kommunen har ansvar for drift av kommunale barnehager, samt ansvar for alle barnehager gjennom myndighetsoppgaver hjemlet i barnehageloven. Barnehagemyndigheten har blant annet som oppgave å påse at alle barnehager drives i samsvar med gjeldende lov og regelverk. Kommunen har også ansvar for forvaltning av offentlig tilskudd til private barnehager.

Oppvekst- og utdanningsutvalget har i tillegg gitt føringer for sektoren gjennom bl.a. «Kvalitetsutviklingsplanen for barnehage og skole 2021-2025 – «Du og jeg og vi to – VI VIL!»». Kvalitetsutviklingsplanen var gjeldende fra 01.01.21. Denne er de kommunale barnehagenes overordnede styringsdokument som viser retning for utvikling av det pedagogiske arbeidet i den enkelte barnehage.

Det er totalt 86 barnehager i Tromsø kommune herav 35 kommunale og 51 private. Av de 35 kommunale barnehagene er 28 lokalisert i Tromsø by og 7 i distriktet. Ved utgangen av 2021 var det totalt 3972 barn med barnehageplass i Tromsø.

Viktige resultater og innsatser

- Fra januar 2021 ble det innført endringer i barnehageloven. Nye endringer skal sikre alle barn et godt psykososialt barnehagemiljø. Det er arbeidet med å iverksette de nye lovendringene både i kommunal og privat sektor. Med bakgrunn i nye lovendringer har direktør for avdeling oppvekst, utdanning og kultur gjennomført en organisasjonsendring hvor det i større grad skilles mellom barnehageeier- og barnehagemyndighetsoppgaver.
- Tromsø kommune har i de siste årene hatt større barnehagekapasitet enn etterspørsel. Barnetallsutvikling viser at det i perioden 2019-

2021 har vært en samlet reduksjon på 241 barn. Barnetallsnedgang har ført til nedstyring av kommunale barnehager, stengte avdelinger og personalomstillingsprosesser. Som et ledd i å etterstrebe riktig kapasitet knyttet til barnehageplasser er det politisk vedtatt nedleggelse av Tromstun kommunale barnehage.

- Sektoren har utfordringer knyttet til rekruttering av pedagoger til barnehager i distriktene, samt rekruttering av samiskspråklige barnehagelærere og andre ansatte som snakker samisk. Det har i 2021 vært jobbet mye med rekruttering av samisk språklige ansatte gjennom et målrettet og systematisk rekrutteringsarbeid.
- Gjennom ny struktur «Tromsøbarnehagen i utvikling» skal seksjonen sikre en helhetlig kompetanseheving for alle kommunale barnehager. Til tross for utfordringer knyttet til covid-19 er det gjennomført dialogkonferanser, ledernetverk og utviklingsarbeid i den enkelte barnehage.
- Det er utarbeidet en tiltakspakke for sosial kompetanse i barnehagene. Tiltakspakkene er tilgjengelig for både kommunale og private barnehager.
- Utdanningsdirektoratet arrangerer kompetanseutviklingen "Inkluderende barnehage- og skolemiljø" og kommunen deltar med seks barnehager. Erfaringene fra denne satsningen er delt med alle barnehagene med mål om å styrke kompetansen knyttet til inkluderende barnehagemiljø.

Dette arbeider vi med

- Usikre prognoser når det gjelder barnetallet i kommunen gjør det vanskelig å dimensjonere sektoren. Seksjonen skal i 2022 gjennomføre ytterligere utredninger knyttet til framtidig behov.
- Det ble våren 2021 besluttet at det skal benyttes en felles modell for et trygt og godt læringsmiljøarbeid i barnehager og skoler i Tromsø kommune. Modellen skal sikre alle barn et trygt og godt barnehagemiljø.
- Ressursbruk knyttet til spesialpedagogisk hjelp i barnehage er økende. Seksjonen arbeider med å forsterke og utvikle arbeidet med tidlig innsats blant annet ved å styrke arbeidet med ressursteam, samt å utvikle kompetansen til våre ansatte.
- For å ivareta medarbeider- og kompetanseutvikling i sektoren vil det settes av tid og midler til kompetanseheving og utviklingsarbeid i 2022. Barnehageeier vil legge til rette for at ansatte kan gjennomføre etter- og videreutdanning.

Nøkkeltall seksjon barnehage	2019	2020	2021
Totalt barnehageplasser i Tromsø kommune	4213	4104	3972
Kommunale barnehageplasser	1786	1701	1607
Private barnehageplasser	2427	2403	2365
Barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp barnehageloven § 31.*	140	180	191
Barn med vedtak om tilrettelegging som følge av nedsatt funksjonsevne, barnehagelovens § 37.*	172	175	172
Minoritetsspråklige barn i barnehager. *	558	552	570

*Totalt kommunale og private barnehager

KULTUR

Seksjon kultur består fra 1. august 2021 av enhetene Kulturskolen, Bibliotek og byarkiv, Kulturarena, Fritid, og Tvibit, samt faggruppen Kulturutvikling. Kulta er nå organisert sammen med Kulturskolen, Alfheim aktivitetssenter sammen Fritid, mens Kulturarena består av Kulturhuset, Rådstua teaterhus og Gáisi – samisk språksenter.

Kommunens kulturoppgaver og samfunnsoppdrag er nedfelt i kulturloven, bibliotekloven, arkivloven, stedsnavnloven og opplæringsloven, samt kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplan for kultur. Kommunestyret har i tillegg gitt føringer for sektoren gjennom bl.a. Strategisk oppvekstplan 2019-2026, «Vil du være lamme».

Pandemien har i 2021, som 2020, hemmet kulturlivet spesielt, men enhetene har jobbet målrettet for å holde scener, aktivitetstilbud, formidlingstjenester og møteplasser mest mulig åpne og inkluderende, fysisk eller digitalt, innenfor de gitte rammene.

I en tid hvor mange barn og unge likevel har stått utenfor organisert aktivitet, har prosjektet U16 spilt en viktig rolle. Dette tverrfaglige og tverretatlige samarbeidet har for mange ungdommer utgjort forskjellen mellom institusjonalisering og medborgerskap.

Det har vært stor innsats på områder som deltaker-samfunnet, tidlig innsats, like muligheter, lave terskler, mestring og inkludering. Samtidig har vi utfordringer knyttet til distriktsutvikling, tilbud for et økende antall eldre, og en tettere oppfølging av våre profesjonelle kulturutøvere. Behovet for et egnet digitalt forvaltningsverktøy for kulturfeltet er prekært.

Viktige resultater og innsatser

- Handlingsplan utarbeidet for den reviderte (juni 2021) samarbeidsavtalen med Sametinget – som inkluderer oppstart av et etableringsprosjekt for et Samisk hus.
- Tromsø kommune skal samarbeide med kunst- og kulturlivet om å bygge en solid grunnmur for det mangfoldige kulturtilbudet i Tromsø. Kommunen bidrar inn i den kulturelle verdiskapingskjeden med kulturarenaer/ kulturbygg, økonomiske tilskudd og kompetanse.
- Fritidskortet ble fra høsten 2021 utvidet til å gjelde alle barn og unge i hele kommunen.
- Det ble gjennomført et utvidet Sommerskole-tilbud med 8 MNOK i ekstraordinære midler fra Utdanningsdirektoratet. Målet med midlene var å tilby en variert arena for faglige, sosiale og kulturelle aktiviteter. 1595 barn og unge benyttet seg av tilbudet.

- En omfattende omorganiseringsprosess ble fullført i 2021, hvor kulturtjenestene ble restrukturert og skilt fra idrett og fritid.
- Flere store kunstprosjekter ble fullført, særlig Rødtindhallen og Solneset skole er verdt å merke seg, med kunst som elevene allerede har tatt i bruk. For første gang er kunst også tatt med i detaljprosjekteringen av viktige uterom i sentrum, helt i tråd med Sentrumsplanen, med Strandtorget, Prostneset og Storgata nord som viktige innsatser.

Dette arbeider vi med

- Fornyle av kommunedelplan for kultur 2023-2026, hvor nye kulturarenaer, infrastruktur, ungdomsmedvirkning, nærmiljøutvikling, og reduksjon av sosiale forskjeller skal stå i høysetet.
- Nye temaplaner for bibliotek og for kulturskole, hvor det bl.a. satses på styrking av digitale tjenester og etablering av flere tilbud i bydeler og distrikter.
- Videreutvikling og styrking av prosjektene U16 og Grab.
- Utvikling av nye kulturarenaer: Muségata 2 (Kunsternes hus), nytt tilbygg til Rådstua teaterhus, «kulturkvartalet» m.m.
- Utvikle nye møteplasser for barn og unge for å styrke ungdomsmedvirkningen gjennom Tvibits prosjekt European Youth Capital 2025.
- Sikre at nye Kvaløysletta skole blir bygd med sambrukslokaler for kultur, idrett og frivillighet, og at den kunstneriske utsmykningen her kommer med på et tidlig stadium, slik at vi fullt ut utnytter kunstnernes potensiale.
- Kunst i byrommene er en viktig del av Tromsø som et arktisk forbilde, der kunsten er med på å bidra til opplevelser, refleksjon, aktivitet og gode møteplasser. Vi fortsetter samarbeidet med øvrige seksjoner i kommunen for å realisere dette i byrommene våre.

Nøkkeltall seksjon kultur	2019	2020	2021
Kulturskolen (inkl. Kulta)* antall elevplasser/elever	2 381 / 1 906	2 295 / 1 633	2 337 / 2 031
Bibliotek og byarkiv: Besøk i bibliotekene	575 297	300 944	Mangler tall**
Selvbetjent antall login alle bibliotek	23 965	7 021	Ikke åpent
Utlån – alle bibliotek	359 751	287 681	311 569
Antall arrangementer	965	321	538
Besøk på bibliotekets nettsider	167 587	177 699	149 268***
Kulturarena: Kulturhuset antall besøkende/forestillinger	90 531 / 323	36 681 / 170	31 345 / 191
Antall avlyste arr. pga. korona		110	112
Kulturarena: Rådstua teaterhus antall besøkende/arrangementer	2900 / 43	2050 / 40	2 758 / 50
Antall timer til produksjon		2 192	2 959
Antall timer avlyst pga. korona		414	458
Kulturarena: Gáisi Antall deltakere språkkurs, påmeldt/fullført	50 / 12	20 / 12	52 / 40
Deltakere samiske kulturaktiviteter, totalt/hvorav digital deltagelse	1 310	3 605 / 3 000	6 385 / 5000
Deltakere samiske kulturaktiviteter, fysisk/digital deltagelse	1 310	3 605 / 3 000	6 385 / 5000
Den kulturelle skolesekken: antall besøkende	30 302	18 201	15 931
Antall produksjoner/forestillinger	83 / 787	60 / 564	62 / 481
Den kulturelle spaserstokken: antall besøkende/forestillinger	4 550 / 107	2 610 / 58	1 083 / 49
Tvibit musikk: antall øvinger	2 314	1 638	Mangler tall

* Tall inkluderer Kulta f.o.m. 2021

** Besøksteller var ute av drift i 2021 uten at det ble oppdaget

***Biblioteket fikk nye nettsider i mai 2021 og kan være en forklaring på nedgang

BYMILJØ

Bymiljø har ansvar for planlegging, utbygging, forvaltning og drift av all kommunal infrastruktur som bygg, veger, parker og VA-anlegg. Videre har avdelingen ansvar for overordnet arealplanlegging, byggesaksbehandling, kommunens oppgaver etter forurensingsloven og en lang rekke andre særlover som ligger til avdelingens arbeid.

Avdelingen legger føringer for utvikling av kommunens bygde og ubebygde omgivelser, og legger til rette for bærekraftig samfunnsutvikling. Vi skal sikre at bygg og boliger er trygge og gode oppholdssteder for innbyggerne våre, og legge til rette for at alle innbyggerne våre skal ha god tilgang til idretts- og uteaktiviteter. Alle boområder skal utvikles med gode parker, uterom og møteplasser, og innbyggerne skal sikres nærhet til friområder og natur. Vi skal sørge for rikelig tilgang til vann, arbeide for god luftkvalitet, og sikre god fremkommelighet på vegene enten du skal reise med bil, buss, sykle eller gå.

Bymiljø	2019	2020	2021
Egenmeldt fravær	1,6 %	1,4 %	1,5 %
Korttids-fravær	2,7 %	2,3 %	2,3 %
Langtids-fravær	4,8 %	4,5 %	5,0 %
Legemeldt fravær	6,0 %	5,4 %	5,8 %
Kvinner	9,0 %	9,0 %	9,3 %
Menn	7,0 %	5,8 %	6,2 %
Totalt sykefravær	7,6 %	7,0 %	7,3 %
Korona	0,3 %	0,3 %	1,1 %

	2019	2020	2021
Bymiljø	7,6 %	7,0 %	7,3 %
Vann og avløp	4,9 %	2,7 %	2,6 %
Byutvikling	6,2 %	5,6 %	6,1 %
Drift og forvaltning	9,2 %	9,9 %	9,0 %
Utbygging	2,7 %	2,5 %	12,4 %
Eiendom	0,0 %	0,0 %	1,1 %

BYUTVIKLING

Kommunens tjenester og oppgaver innen byutvikling omfatter areal-, by- og samfunnsplanlegging, behandling av reguleringsplaner, bygge- og delesaksbehandling, samt planlegging og utbygging av kommunal infrastruktur knyttet til vei, park, idrett og friluft, digitale karttjenester, oppmåling og matrikkelføring samt forvaltningsoppgaver knyttet til miljø- og landbruksområder.

Tjenestene leveres av seksjon for byutvikling som består av seks enheter.

- Byplan
- Byggesak
- Geodata
- Klima, miljø og landbruk
- Veg
- Park, idrett og friluftsliv

I 2021 har kommunen iverksatt og fulgt opp tiltak i Tromsø kommunes klima-, energi- og miljøplan 2018-2025.

Viktige resultater og innsatser

- Planprogram for rullering av kommuneplanens arealdel ble lagt ut til offentlig ettersyn. Det kom inn 106 merknader til forslaget. Det har vært stort engasjement blant både innbyggere og offentlig instanser. Planforslaget trekker frem hvordan kommunen skal ivareta samordnet, bolig-, areal- og transportplanlegging for å redusere transportbehov, forbedre senterstruktur som skal styrke sosial bærekraft med en tydelig innsats for det grønne skiftet.
- Forslag til kystsonesplan for Tromsøregionen ble lagt ut til offentlig ettersyn etter en omfattende og positiv planleggings- og medvirkningsprosess. Planen er et samarbeidsprosjekt mellom Tromsø kommune, Karlsøy kommune og Balsfjord kommune.
- Innen byggesaksbehandling har vi i 2021 fått ned antall restanser på klagesaker, og vi holder oss innenfor lovpålagt saksbehandlingstid. Vi har også i 2021 kommet godt i gang med å få ned restanser på ulovlighets- og tilsynssaker.
- Geodata har utviklet og konfigurert mange onlinekart som er til nytte i saksbehandling og planlegging. Det er laget et beredskapskart, som har til formål å være et krisehåndteringskart dedikert til kommunens kriseledelse ved krisesituasjoner.
- Tromsø kommune var vertskap for første etappe av Arctic Race of Norway i august. Byutvikling hadde en sentral rolle i avviklingen.

- Det er lagt ny asfalt på flere hovedveger, blant annet Kvaløyveien, Bendiksenbakken, bussveien i Toftveien/Hamna, WC-veien og gang- og sykkelveien i Sørumsand vei.
- Arbeidet med trafiksikker skoleveg har fortsatt og mange krysningspunkter er utbedret med belysning, skilting, fartsdumper, overganger, reetablering av fortau og universell utforming.
- Flere midlertidige leketilbud ble installert i påvente av permanente løsninger på både Prostneset og Strandtorget.
- Ny hundepark i Kroken ble åpnet.
- Turveier i både Tromsdalen og på Storelva har blitt oppgradert og tilrettelagt.
- Prosjektet Storgata Nord er godt i rute, og kommunen har søkt om å få være pilotprosjekt i Sintef sin prosjektsøknad for «Emission-free construction sites».

Dette arbeider vi med

- Byutvikling ble omorganisert, med ny struktur fra 01.01.2022. Byutvikling jobber med effektivisering av tjenester for å sikre gode og forutsigbare prosesser både internt og eksternt.
- St.prp for Bypakke Tenk Tromsø ble vedtatt i Stortinget i mai. Etter dette har byutvikling deltatt i interimsekretariatet fram mot en gjennomføringsfase. Vi har lagt vekt på å klargjøre gjennomføringen av prosjekter, og organisere prosjektet i samarbeid med Troms og Finnmark fylkeskommune og Statens vegvesen.
- Kommuneplanens arealdel krever en stor arbeidsinnsats i hele kommuneorganisasjonen. Gode medvirkningsprosesser er avgjørende for å sikre en bred forankring både internt og eksternt.
- Endelig forslag for kommunedelplan for Tromsø sentrum. Planforslaget legges ut til offentlig ettersyn tidlig 2022 og forventes vedtatt i løpet av det samme

året. Denne planen vil bidra til å oppnå Tromsø kommunes bærekraftsmål, særlig de sosiale.

- Det jobbes med flere private detaljreguleringsplaner, blant annet planen for det nye universitetsmuseet og Mack øst.
- Seksjonen har prioritert å samhandle bedre bedre på tvers av kommunale enheter og seksjoner. Det jobbes med å skape bedre forutsigbarhet for eksterne interessenter innenfor både byggesaker og reguleringsaker.
- Rullering av klima-, miljø- og energiplan. Det jobbes med å få inn klimakrav i alle anleggskontrakter
- Det har over tid vært jobbet med å få på plass et forvaltningsverktøy for en mer forutsigbar forvaltning og bedre ressursutnyttelse. Konkurransen var utlyst i 2021. Kontrakten signeres første kvartal 2022.

Oppfølging av verbalforslag i handlingsprogram 2021-2024

- 30. Inn på tunet: Ordningen ble bevilget penger og gjennomført i 2021. Vi fortsetter ordningen Inn på tunet også i 2022.
- 33. Rullering av Klima-, miljø- og energiplanen: Rullering ble ikke gjennomført i 2021 på grunn av mangel på midler og ressurser. Kommunen starter i løpet av 2022 med fastsetting av planprogram.
- 38. Oppstarts Bypakke Tromsø: Prosjektering av Gimle-Håndverkerveien 20% egenandel for kommunen og fylkeskommunen i henhold til regjeringens bompengavtale. Dette skal være godt ivaretatt gjennom Stortingsproporsjon (mai 2021), handlingsprogram Tenk Tromsø (høst 21) og kommunens handlingsplan høst 21.
- 39. Prosjekt 751202 Storgata Nord videreføres, inkludert detaljprosjektering og utlysning av en utførelseskonkurranse. Igangsette et park-prosjekt for å utbedre Stortorget, indre havn og Erling Bangsunds plass.

Nøkkeltall seksjon byutvikling	2019	2020	2021
Leveranser i nettbutikk for kart- og eiendomsopplysninger	4623	4576	4457
Igangsatte boliger, Byggesak	818	549	444
Nye eiendommer	141	80	89
Nye seksjoner	752	306	461
Godkjente reguleringsplaner	7	12	9
Antall boliger i disse 9 nye reguleringsplanene	529	358	271
Næringsarealer i disse 9 nye reguleringsplanene	32da	23da	230
Antall grave- og arbeidstillatelser i eller nær offentlig veg	758	810	592
Antall fastlønte årsverk	99	98,5	101

EIENDOM

Det viktigste for kommunen som eiendomsforvalter er å sikre kommunens juridiske og økonomiske interesser innenfor eiendomsfeltet.

Følgende hovedområder kan nevnes:

- Forvalte og utvikler kommunens grunnarealer
- Gjennomføre grunnerverv
- Kjøp og salg av bygg, bolig og arealer
- Ansvar for inn- utleie av bygg og arealer
- Forvalte festekontrakter
- Forhandle utbyggingsavtaler
- Utleie av grunn/uterom

Viktige resultater og innsatser

- Skjelnan boligområde. Infrastrukturen er etablert, det er detaljprosjektert en lekeplass/bydelspark for området, søkt NVE – og fått tilsagn om tilskudd til flomsikring.
- Grunnerverv for veg og vann og avløp på Mortensnes, ferdigstilt. Totalt 68 avtaler inngått.
- Per årsskiftet var kommunen leietaker i 50 leieforhold, årlige husleiekostnader på 110 millioner kroner. Leiekostnader er synkende. Avsluttede husleieforhold: Dreis og Stakkevollvegen 51. Inngåtte leieforhold: Sentralkjøkken og Strandvegen 8. Hvilhaug utleid, og gir årlig leieinntekter på om lag NOK 850 000.
- I 2021 ble det inngått tre utbyggingsavtaler, mens kommunen forhandler om ca. 20 avtaler ved årets utgang.

Dette arbeider vi med

- Regulering av utbyggingstomter pågår fortløpende; klargjøring infrastruktur på Skjelnan boligområde, detaljreguleringer av Ringvegen næringspark, Nansenvegen omsorgsboliger, Tomasjordvegen regulert kommunale areal totalt BRA 7700 m² inntil 92 boenheter
- Kvaløysletta skole, Kroken alpinpark, Tomasjordvegen bolig/offentlig – klar til endelig vedtak, Tindvegen bolig/offentlig, inntil 30 boenheter klart til utvikling/etablering.

- Stort antall erverv pågår på Mortensnes i sammenheng med oppgradering av vegsystem og vann- og avløpssystem for neste byggetrinn.
- Rettighetserverv og grunnerverv pågår for etablering av Skredvoll på Gammelgård, til pumpestasjon og vannledning til skolen i Kattfjord også på Kvaløysletta.
- Planlegging /prosjektering pågår for at kommunale seksjoner og enheter kan flytte inn i Mellomvegen 110 og på Sydspissen. Dette vil frigjøre kommunen fra husleiekontrakter og bidra til kostnadsreduksjon, samt klargjøre for utflytting av hjemmetjenesten fra Hvilhaug.
- Utbyggingsavtaler er i forhandling for Stakkevollan gård, Vervet, Kræmer brygge, Sjøkanten park, K10, Huldervegen og Workinntunet hotell. Dette medfører også arbeid med bankgarantier, justeringsavtaler for mva., kjøp og salg av eiendom, Rettighetsavståelser og grunn- og rettighetserverv.
- Masterplan Grøtsund – samarbeid Tromsø havn – Tromsø kommune/ innleid konsulent KPMG.
- Utredning av behov for arealer til offentlige bygg og formål i bydeler og områder der aktivitet vokser.

Oppfølging av verbalforslag i handlingsprogram 2021-2024

- Pkt. 27 vedr. skoletomt Tromsdalen – SFE fikk i desember -21 bestilling på grunnundersøkelser for to tomtealternativer. Dette skal jobbes med i 2022.
- 27. Kommunestyret ber om en sak som viser muligheten for å realisere verdien av dagens skoletomt i Tromsdalen, og om denne verdien kan gå inn i finansieringen av ny skole på ny tomt.

Nøkkeltall seksjon eiendom	2019	2020	2021
Vedtatt investeringsbudsjett	210 600	257 030	150 650
Anskaffede leiligheter	41	27	6
Antall fastlønte årsverk	16	16	13

Rødtindhallen

UTBYGGING

Tromsø kommune skal ha en robust, kompetent og profesjonell byggherreadministrasjon som ivaretar alle ledd av kommunale utbyggingsprosjekt fra utvikling til drift.

I 2021 har kommunen realisert viktige prosjekter som for eksempel Fergeveien bofellesskap, Rødtindhallen og Vikran barnehage. Alle prosjektene bidrar sterkt til de overordnede målsetningene i Kommuneplanens samfunnsdel (KPS). Seksjonen har vært preget av høy turnover, permisjoner og høyt sykefravær grunnet mange prosjekter og høyt arbeidspress over tid.

Viktige resultater og innsatser

- Ferdigstilling av Vikran barnehage, Rødtindhallen, friluftstolett i Tromvik, utvidelse Kaldfjord skole og Fergeveien bofellesskap.
- Gjennomført projektevaluering av Brensholmen skole og påbegynt evaluering av Fergeveien bofellesskap.
- Rekruttering og opplæring av prosjektledere, prosjektutvikler og kvalitetsleder.

- Gjennomføring av Prince II- kurs og opplæringsmodul for hele seksjonen
- Igangsettelse for bygging av Sommerlyst barne- og avlastningsboliger.

Dette arbeider vi med

- Bygging av Sommerlystvegen barne- og avlastningsboliger
- Prosjektering og tiltak for omsorgsboliger i Forsøket 5 og utarbeidelse av anbudsgrunnlag
- Programmering og kravspesifikasjon av Kvaløya ungdomsskole og utarbeidelse av anbudsgrunnlag
- Prosjektutvikling i tidligfase for ny legevakt, Møsegata 2-4, Snarvegen boliger, Ryavegen, Finnhvalvegen, Kvinnehuset, Rådstua m. fl.

Vikran barnehage

Sommerlyst barne- og avlastningsboliger

Oppfølging av verbalforslag i handlingsprogram 2021-2024

- Verbalforlag 20, Forsøket 5. Prosjektets grunnlagsdokumenter måtte forkastes og man har omprosjektert og utarbeider nytt anbudsgrunnlag.
- Verbalforlag 21, kommunale velferdsboliger i Finnhalveien. Det har vært jobbet mye med alternative vurderinger for å finne en realiserbar løsning.
- Verbalforlag 24, bo- og velferdssenter Kvaløya. Det sees i sammenheng med områdeplan for Kvaløysletta Torg for å utrede konseptvalget.
- Verbalforlag 26, Kvaløysletta ungdomsskole: På grunn av innspill til allerede valgt konsept har prosessen blitt forsinket. Antatt anbudsutlysning er tidligst fjerde kvartal 2022.

Nøkkeltall seksjon utbygging	2019	2020	2021
Vedtatt investeringsbudsjett	415 500	295 775	245 010
Antall kvm. bygg ferdigstilt	23 100	176	4 661
Sykefravær	2,8%	2,5%	12,2%
Antall fastlønte årsverk	13	14	18

DRIFT OG FORVALTNING

Seksjonen består av Bydrift, Byggforvaltningen, Byggdrift og Fagrent.

All infrastruktur og alle bygg og anlegg i Tromsø kommune skal ha et funksjonsnivå som er i henhold til de krav og mål som er satt.

Realkapitalen skal ivaretas på en bærekraftig måte innenfor de rammer og betingelser som er fastsatt av kommunestyret.

Viktige resultater og innsatser

- Arbeid med oppgradering av bygg der skallet (tak, vindu og fasader) renoveres med tanke på lengre levetid og mindre bruk av energi, er intensivert i 2021.
- Det jobbes kontinuerlig med å legge til rette for alternativ bruk av bygg, også ta i bruk nabobygg (naboskole/barnehage) istedenfor nye arealutvidelser.
- Arbeid med ny teknisk organisering for drift av bygg, hvor et hovedelement er å styre energibruken bedre i våre bygg.
- Renholdet er mer behovsstyrt ved hjelp av rette frekvenser og bruk av sensorering. Slik vil en styre ressurser bedre og gi et bedre inneklima og trivsel.
- Det ble besluttet at kommunen skal ha ansvaret for drift og eierskap av metangass fra gammelt søppelanlegg i Ørndalen. Gassen brukes i dag til oppvarming av vaskehall for bydrift. Det er også

lagt opp til at gassen kan brukes til å varme opp Ringveien 70. Å bruke denne gassen er et viktig bidrag i miljøatsingen fremfor kun fri avbrenning av overskuddsgass.

- Det har vist seg utfordrende å anskaffe el-biler i henhold til utskiftningsplanen pga. koronasituasjonen i verden.

Dette arbeider vi med

- Legge til rette for nye aktivitetsflater for idrett og uorganiserte aktiviteter. Eksempelvis legges det til rette for at nedlagte basseng tilbys til aktivitet.
- Bypakke Tenk Tromsø er en viktig satsing inn mot det grønne skiftet.
- Seksjon for bygg vil gjennom arbeid med en dedikert teknisk enhet sikre en bedre organisering og benytte digitaliserte løsninger for styring av arbeidet innenfor vedlikehold av bygg og renhold.
- HMS, fortsatt stor innsats på gode arbeidsmiljø og å få ned sykefraværet
- Legge bedre til rette for faglig utvikling og rekruttere/ beholde kompetent arbeidskraft. Bydrift har begynt å få utfordringer knyttet til rekruttering.

Nøkkeltall seksjon drift og forvaltning (i hele 1000 kr)	2018	2019	2020	Snitt ASSS 2021
Brutto driftsutgifter ekskl avskrivninger til kommunale veier og gater (i 1000 kr)	65.019	67.455	136.233	138.316
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter	98	64	51	123
Energikostnader per kvadratmeter(kr)	198	180	110	88
Utgifter til renhold (kr)	173	165	172	156

Sykefraværet viser en beskjeden økning i løpet av året sammenlignet med året før. Som tidligere, er det langtidsfraværet som trekker opp. Totalt endte egen- og legemeldt sykefravær på 8,6 % for hele året.

Bydrift klarte å videreføre HMS-arbeidet som tidligere år, men hadde en ulykke med personskade. Saken ble fulgt opp av Arbeidstilsynet. Det er ansatt en person som skal ha kvalitetssikring som en del av sitt ansvarsområde.

VANN OG AVLØP

Viktige resultater og innsatser

- Seksjonen fikk HMS-prisen for Tromsø kommune. Godt partssamarbeid over mange år er det sterkeste bidraget til lavt sykefravær og godt HMS-arbeid. Vellykket rekruttering av fagarbeidere til vakante stillinger.
- Ingen brudd på drikkevannsforskriften.
- Måloppnåelse på godkjente prøver på rensegraden på kommunens renseanlegg: 85 %
- Gjennomført kompetansehevende prosjekt om klimatilpasset planlegging innen kystsikring og håndtering av overvann.
- Kommunedelplan for vann og avløp ble utarbeidet1, og behandles politisk i 2022.

Dette arbeider vi med

- Tilfredsstillende krav til drift av avløpsrensing i henhold til utslippstillatelse og forurensningsforskrift.
- Økt bruk og samhandling gjennom digitale verktøy og programvare vil kunne gi mer effektiv drift og bedre kvalitet. Sikre rekruttering og utvikling av riktig kompetanse for å løse nye oppgaver.
- Kapasitetsutfordringer kan utfordre gjennomføring av prosjekter og anskaffelser.
- Sikre areal og legge ny hovedvannledning sør på Tromsøya og over til fastlandet.
- Utarbeidelse av en strategi for fornyelse av vann- og avløpsledninger.
- Bedre samhandling med andre infrastrukturaktører for koordinering av prosjektrekkefølge og felles prosjektgjennomføring for å redusere kostnadene og ulempene graving medfører for innbyggere og næringsliv.

Nøkkeltall seksjon vann og avløp	2019	2020	2021
Investeringer	136 809	74802	84 931
Årsverk	79	80	82,8
Sykefravær	5,0 %	2,5 %	2,3 %
Selvkostfond pr. 31.12.	36 082	42 409	28 888

	2019	2020	2021
Antall meter fornyelse ledningsnett vann	683	3 183	1 879
Prosent fornyelsesgrad	0,16 %	0,76 %	0,45 %

	2019	2020	2021
Antall meter fornyelse ledningsnett vann	638	2 106	1 059
Prosent fornyelsesgrad	0,19 %	0,62 %	0,31 %

Renseanlegg Tomasjord

STABENE

Stabene i Tromsø kommune ble omorganisert i 2021. Formålet med omorganiseringen var å sikre en fremtidsrettet og robust organisasjon i et skiftende samfunn. Målsettingene med arbeidet var å bidra til:

- Enhetlig styring og praksis i hele organisasjonen.
- Tilstrekkelig kapasitet i organisasjonen til å jobbe med strategi og utvikling.
- Effektiv og relevant støtte til tjenestene.

Bakgrunnen for endringen var et behov for å skape økt forutsigbarhet, redusere antall konstitueringer og tilpasse organisasjonen i henhold til ambisjonene og målene i kommuneplanens samfunnsdel. For å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel, kreves nye måter å samarbeide på både internt og eksternt. Kommuneorganisasjonen må tilpasses denne fremtiden.

Kommuneplanens samfunnsdel stiller flere krav til kommuneorganisasjonen som underbygger behovene for endring i stabsorganiseringen:

- Prioritere tydeligere og arbeide på nye måter
- Kommunene er den største produsenten av samfunnets velferd.
- Kommunene tillegges stadig mer komplekse oppgaver.
- Nye og eksisterende oppgaver må veies mot økonomisk handlingsrom.

Stabene samlet	2019	2020	2021
Egenmeldt fravær	1,5 %	1,1 %	1,7 %
Korttidsfravær	2,5 %	2,1 %	2,5 %
Langtidsfravær	4,4 %	3,3 %	6,8 %
Legemeldt fravær	5,4 %	4,3 %	7,6 %
Totalt sykefravær	7,0 %	5,5 %	9,3 %
Korona	0,2 %	0,1 %	9,0 %

Samfunnets endringstakt påvirker organisasjonen. Kommunen bidrar til endring gjennom samskaping:

- Nye arbeidsmåter krever bedre samhandling.
- Organisasjon og tjenester må utvikles kontinuerlig.
- Innsats må endres fra reaksjon og reparasjon til forebygging og hverdagsmestring.

Organiseringen innebar å gå fra de tre stabene (1) politisk og administrativ ledelse, (2) personal og organisasjon, og (3) økonomi og utvikling med totalt 11 seksjoner, til de tre stabene (1) samfunn, (2) organisasjon, og (3) økonomi og finans med totalt 10 seksjoner.

De tre nye stabene ble opprettet for å samle relevante fagområder:

- Stab for samfunn skal sikre et strategisk- og samfunnsutviklingsperspektiv i kommunens toppledelse. Staben skal også knytte sammen de seksjonene som har mest eksternt kontakt med samfunnet utenfor kommunen.
- Stab for organisasjon skal bidra til en strategisk utvikling av organisasjonen, enhetlig styring og praksis, samt bidra til at Tromsø kommune er en attraktiv arbeidsgiver.
- Stab for økonomi og finans skal sikre en helhetlig økonomisk styring av kommunen, og sikre relevant støtte til resten av organisasjonen.

ØKONOMISK STATUS OG UTVIKLING

Tromsø kommune fikk som mange andre kommuner et sterkt driftsresultat i 2021. Kommunen har med det forbedret sin økonomiske situasjon, men har fortsatt utfordringer med å balansere inntekter og utgifter i et lengre perspektiv.

KOMMUNENS SAMLEDE VIRKSOMHET

Dette kapittelet tar for seg den økonomiske stillingen og utviklingen for kommunens samlede virksomhet, altså kommunekassen og de tre kommunale foretakene sett under ett.

Fokus er på sentrale økonomiske nøkkeltall som brutto og netto driftsresultat, disposisjonsfond og lånegjeld.

For å kunne vurdere kommunens økonomiske handleevne over tid vises det økonomiske nøkkeltall for perioden 2016-2021^{1,2}. Tallene sammenlignes med gjennomsnittet i ASSS-kommunene³ og landsgjennomsnittet.

ØKONOMISK STILLING

Tromsø kommune fikk et svært godt økonomisk resultat i 2021, et år som på lik linje med 2020 var sterkt preget av koronapandemien. Dette gjorde også sitt til at de økonomiske prognosene i løpet av året var mer usikre enn normalt. Netto driftsresultat endte på 210,1 millioner kroner, som tilsvarer 3 % av samlede inntekter. Resultatet ble betydelig bedre enn rapportert i løpet av året, som i hovedsak skyldes betydelig høyere skatteinntekter enn budsjettert. Resultatet var 97 millioner kroner bedre enn i 2020, da resultatet ble 113,2 millioner kroner (1,74 % av samlede driftsinntekter).

Driftsresultatet i 2021 gjør at kommunens disposisjonsfond er vesentlig styrket. Disposisjonsfondet utgjør ved utgangen av 2021 334,7 millioner kroner, som er en økning på 212 millioner kroner fra 2020. Dette gjør at kommunen nå har en økonomisk buffer som kan brukes til å håndtere uforutsette utgifter av engangskarakter og øke egenfinansieringen av investeringer.

Det er likevel viktig å understreke at kommunen fortsatt har økonomiske utfordringer. Kommunens drift har fortsatt en underliggende ubalanse som er en utfordring også i 2022. I 2021 fikk kommunen betydelig høyere skatteinntekter enn forutsatt i budsjettet, som forklares med stor økning i skatteøret fra 2021 til 2022, og at de samfunnsøkonomiske konsekvensene av koronapandemien ble mindre enn det som ble forutsatt både lokalt og nasjonalt. En stor del av veksten i skatteinntektene i 2021 kan vi ikke regne med blir videreført i 2022. I tillegg er skatteøret for 2022 redusert med 1,2 prosentpoeng (fra 12,15 til 10,95).

Som følge av høyt investeringsnivå som i stor grad har blitt lånefinansiert, har avdragsutgiftene økt de siste årene. Rente- og avdragsutgiftene har utgjort en stadig større del av budsjettet, og da blir det mindre penger til drift. Dette gjør at det også fremover må gjøres prioriteringer innenfor relativt stramme rammer.

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT

Tabellen på neste side viser økonomisk oversikt for drift av kommunen samlede virksomhet. Det konsoliderte driftsregnskapet utarbeides ved å slå sammen årsregnskapene til de enhetene som skal inngå i konsolideringen. Transaksjonene og mellomværende mellom enhetene skal elimineres i henhold til god kommunal regnskapsskikk (§ 10-1 i budsjett- og regnskapforskriften).

¹ Det gjøres oppmerksom på at konsoliderte regnskapstall og konserntall i KOSTRA ikke nødvendigvis er det samme og derfor er det andre tall eksempelvis for brutto driftsinntekter KOSTRA konsern enn det kommunens avlagte konsoliderte regnskap viser. I det konsoliderte årsregnskapet til kommunen inngår kommunekassen og de kommunale foretakene. I KOSTRA konsern inngår i tillegg interkommunale selskap etter IKS-loven, lånefond etter kommuneloven § 14-14, interkommunale politiske råd etter kommuneloven kapittel 18, kommunale oppgavefellesskap etter kommuneloven kapittel 19 samt interkommunale styrer etter gammel kommunelov som ennå ikke er omdannet.

² Foreløpige KOSTRA-tall for 2021 ble publisert av SSB 15. mars 2022

³ ASSS står for Aggregerte Styringsdata for Samarbeidende Storkommuner. Nettverket består av totalt 10 kommuner.

Økonomisk oversikt drift (tall i hele tusen kroner)	Regnskap 2021	Regnskap 2020
Rammetilskudd	-1 985 518	-1 996 366
Inntekts- og formuesskatt	-2 721 935	-2 351 740
Eiendomsskatt	-237 255	-221 382
Andre skatteinntekter	0	-14
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-104 943	-160 639
Overføringer og tilskudd fra andre	-882 008	-772 289
Brukerbetalinger	-237 025	-235 609
Salgs- og leieinntekter	-782 181	-757 403
Sum driftsinntekter	-6 950 866	-6 495 443
Lønnsutgifter	3 270 685	3 156 405
Sosiale utgifter	593 881	543 805
Kjøp av varer og tjenester	2 061 085	1 859 459
Overføringer og tilskudd til andre	469 403	409 758
Avskrivninger	468 432	461 548
Sum driftsutgifter	6 863 486	6 430 976
Brutto driftsresultat	-87 380	-64 467
Renteinntekter	-48 362	-45 605
Utbytter	-112 730	-48 161
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-23	38
Renteutgifter	155 495	181 798
Avdrag på lån	351 283	324 731
Netto finansutgifter	345 664	412 800
Motpost avskrivninger	-468 432	-461 548
Netto driftsresultat	-210 147	-113 216
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:		
Overføring til investering	2 299	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-8 714	48 846
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	212 451	11 883
Dekning av tidligere års merforbruk	4 112	56 598
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	210 147	117 327
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	4 112

Driftsinntekter

Driftsinntektene endte på 6,951 millioner kroner, en økning på 456 millioner kroner, eller 7,0 % fra 2020.

Innteks- og formueskatt økte med 370,2 millioner kroner eller 15,7 % fra 2020. Økningen har sammenheng med at skattøren ble økt fra 11,10 til 12,15. Nærmere omtale er gitt i kapittelet om kommunekassen.

Rammetilskuddet gikk ned med 10,8 millioner kroner (-0,5 %) fra 2020. Dette må sees i sammenheng med den store økningen i skatt på inntekt og formue og forutsetningene for fastsettelse av de frie inntektene i statsbudsjettet 2021. Det kan videre nevnes at kommunen ble tildelt totalt 139,4 millioner kroner i rammetilskudd som følge av koronapandemien.

Eiendomsskatt økte med 15,9 millioner kroner fra 2020 (7,2 %). Økningen forklares med at det ble gjennomført kontorjustering på 10 % for 2021.

Andre overføringer og tilskudd fra staten utgjorde 104,9 millioner kroner, som er 55,7 millioner kroner mindre enn i 2020. Nedgangen skyldes for det første lavere integreringstilskudd og tilskudd til enslige mindreårige i 2021, som har sammenheng med at antall flyktninger i ordningen gikk ned. Dette utgjør 35,5 millioner kroner. Videre skyldes nedgangen lavere utbetaling fra havbruksfondet i 2021. Kommunen mottok 14,2 millioner kroner i 2021, mot 28,9 millioner kroner i 2020.

Overføringer og tilskudd fra andre økte med 109,7 millioner kroner i 2021, til 882 millioner kroner. Den viktigste forklaringen her er økning i øremerkete tilskudd fra staten knyttet til kompensasjonsordningen for næringslivet for å dempe de økonomiske konsekvensene av koronapandemien og smitteverntiltakene.

Salgs- og leieinntektene endte på 782,1 millioner kroner, en økning på 24,8 millioner kroner fra 2020 (3,3 %). Tromsø Havn KF hadde betydelig økt omsetning i 2021 med en økning i inntektene på 31,2 millioner kroner (41 %) fra 2020. Tromsøbadet KF økte omsetningen med 9,5 millioner kroner. I kommunekassen var det derimot en reduksjon i inntektene på 17 millioner kroner. Nedgangen skyldes at internsalg (som ikke er avgiftspliktig) ikke skal vises som bruttoinntekt. Slike inntekter skal føres på riktig KOSTRA-art og bidra til å redusere nettoutgiften.

Driftsutgifter

Utgifter til lønn eksklusive sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift) endte på 3,271 milliarder kroner i 2021, en økning på 114,3 millioner kroner fra 2020 (3,6 %). Økningen er større enn anslaget på den generelle lønnsveksten i 2021 (2,8 %), og kan i hovedsak knyttes til helårseffekt av koronatjenestene som ble startet opp i løpet av 2020 (TISK-strategien) og høyere lønnsoppgjør enn forutsatt.

Sosiale utgifter var på 593,9 millioner kroner, 50 millioner kroner høyere enn i 2020. En del av forklaringen er at det i 2020 var redusert sats for arbeidsgiveravgift i 3. termin som følge av korona, som utgjorde 25,2 millioner kroner i lavere utgifter. Videre ble pensjonsutgiftene 18 millioner kroner høyere i 2021 enn i 2020, som skyldes noe større amortiseringskostnader knyttet til premieavvik enn i 2020.

Kjøp av varer og tjenester utgjorde 2,061 milliarder kroner, som er 201,6 millioner kroner mer enn i 2020 (9,2 %). Dette er en betydelig økning fra tidligere år. Årsakene er sammensatte, men har til dels sammenheng med koronapandemien og nedstengning av samfunnet, som har gjort det vanskeligere å rekruttere utenlandsk arbeidskraft innen helse- og omsorgssektoren spesielt. Et stramt arbeidsmarked lokalt har ført til økte utgifter til kjøp av private vikarer og omsorgstjenester.

Overføring og tilskudd til andre endte på 469,4 millioner kroner, en økning på 59,6 millioner kroner fra 2020. En stor del av dette er knyttet til tilskudd til kommunal kompensasjonsordning til lokalt næringsliv som har falt helt eller delvis utenfor de nasjonale kompensasjonsordningene knyttet til koronapandemien. Avskrivningene økte med 6,9 millioner kroner fra 2020 til 2021 (1,5 %). Økningen har sammenheng med økte utgifter til investeringer i anleggsmidler.

UTVIKLING I INNTEKTER OG UTGIFTER EKSKL. AVSKRIVNINGER

Figuren under viser årlig endring i driftsinntekter og driftsutgifter fra 2016 til 2021 (avskrivninger er tatt ut siden de ikke har resultat effekt i regnskapet). Driftsutgifter inkluderer ikke rente- og avdragsutgifter.

I 2021 vokste inntektene med 7 %, som er litt mer enn veksten i utgifter på 7,1 %.

2021 er sammen med perioden 2017-2019 de årene der driftsutgiftene vokste mer enn inntektene.

For perioden sett under ett har inntektene vokst nominelt med 33,6 %, mens utgiftene har vokst med 32,1 %.

Inntektsveksten skal også dekke eventuell vekst i rente- og avdragsutgifter som følge av lånefinansierte investeringer.

BRUTTO DRIFTSRESULTAT

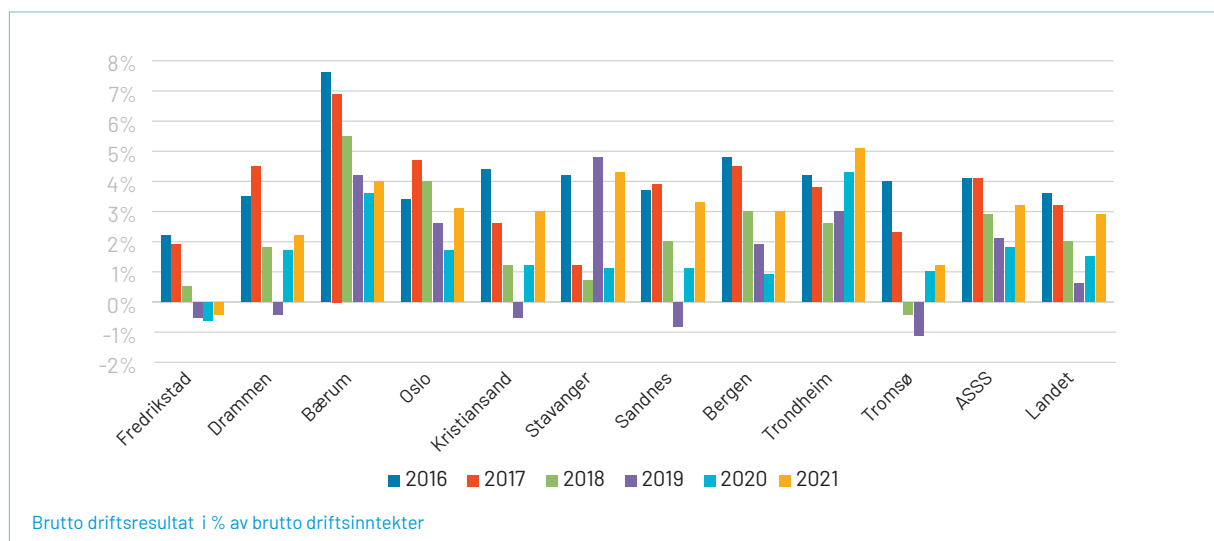
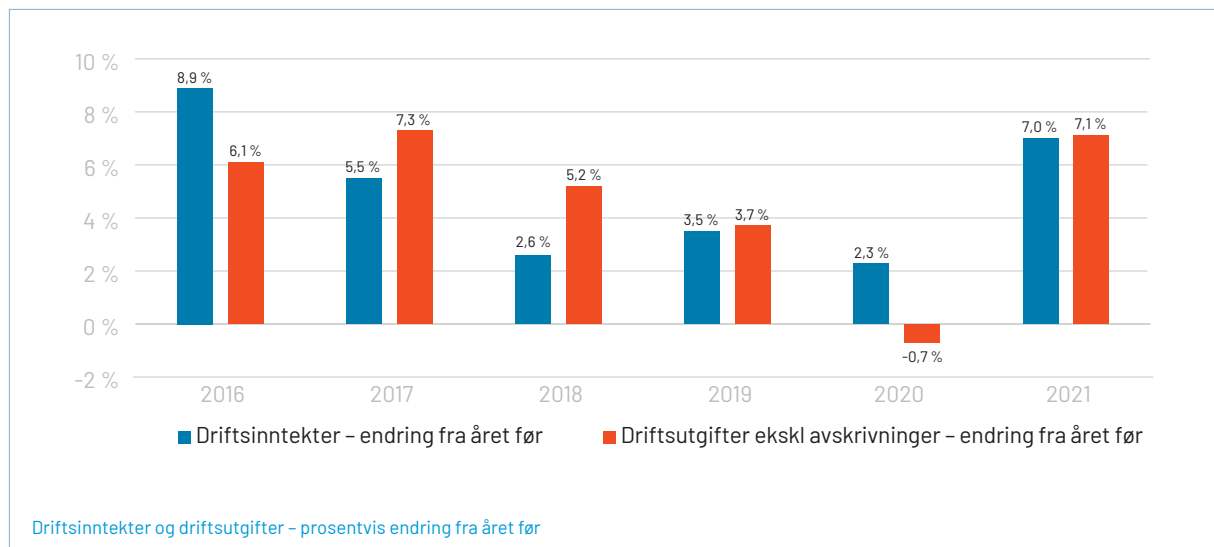
Brutto driftsresultat viser differansen mellom årets driftsinntekter og årets driftsutgifter utenom renter og avdrag. Dette resultatet skal dekke netto rente- og avdragsutgifter samt eventuelle pliktige avsetninger til fond (bundne avsetninger).

Brutto driftsresultat ble positivt med 87,4 millioner kroner i 2021. Resultatet ble 22,9 millioner kroner bedre enn i 2020.

Figuren under viser brutto driftsresultat for Tromsø, de andre ni kommunene som inngår i ASSS-samarbeidet, gjennomsnittet for ASSS og landsgjennomsnittet for 2016-2021.

Resultatene viser at Tromsø kommune gjennomgående har noe svakere brutto driftsresultat enn ASSS-gjennomsnittet.

Gjennomsnittlig resultat for perioden for Tromsø er 1,1 %, mot 3,0 % i ASSS og 2,3 % for landet. Kun Fredrikstad

kommune har svakere gjennomsnittlig resultat enn Tromsø kommune.

I 2021 ble brutto driftsresultat korrigert for avskrivninger 1,2 %. Kun Fredrikstad (-0,4 %) hadde svakere resultat.

NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat blir betraktet som den viktigste enkeltindikatoren for å vurdere den økonomiske situasjonen i en kommune. Netto driftsresultat bygger på brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til kommunens finanstransaksjoner (netto rente- og avdragsutgifter).

Indikatoren viser dermed hva som er igjen etter at alle årets driftsutgifter (lønns- og driftsutgifter samt

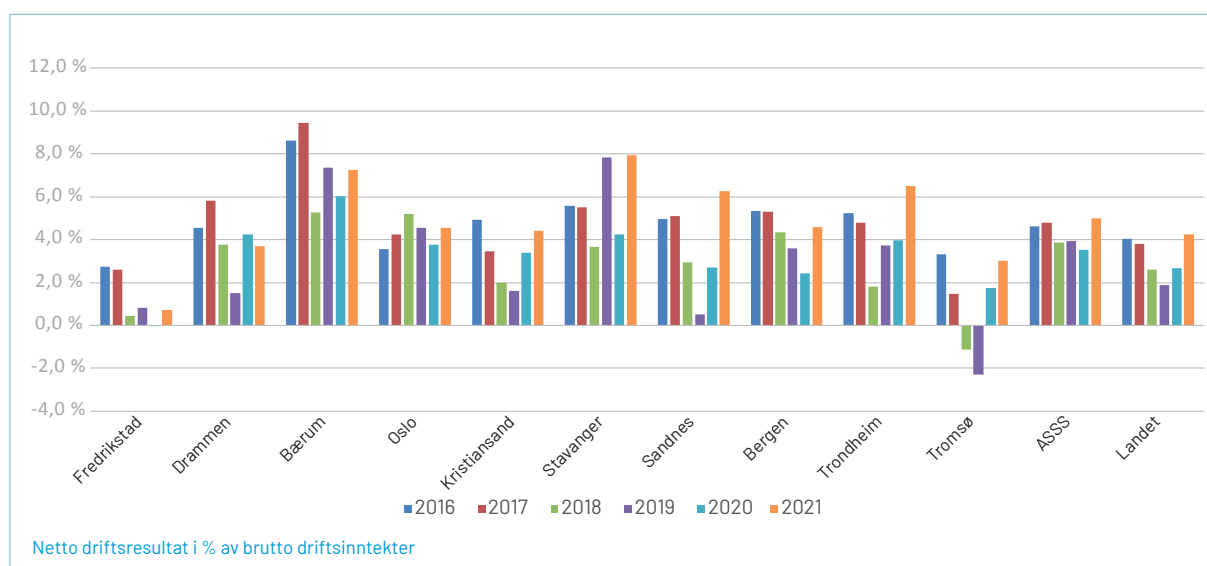
rente- og avdragsutgifter) er trukket fra alle årets driftsinntekter. Avskrivninger tas også med, men disse nulles ut med motpost og har dermed ikke resultat effekt.

Netto driftsresultat i 2021 ble positivt med 210,1 millioner kroner eller 3 % målt i forhold til kommunens samlede inntekter. Resultatet ble 96,9 millioner kroner bedre enn i 2020, da resultatet var positivt med 113,2 millioner kroner (1,74 %).

Resultatet ble klart bedre enn budsjettert og rapportert i løpet av året. Oversikten under viser opprinnelig budsjettert driftsresultat, årsprognose iht. økonomirapportene i løpet av året, revidert budsjett og regnskap for kommunekassen, de tre foretakene og totalt for Tromsø kommune.

	Opprinnelig budsjett drift 2021	Årsprognose økonomi-rapport 1-2021	Årsprognose økonomi-rapport 2-2021	Revidert budsjett drift pr 31.12.2021	Regnskap drift pr 31.12.2021
Kommunekassen	-79 648	-49 743	1 438	13 452	-187 200
Tromsø Havn KF (prognose= resultat 1. og 2. kvartal)	-4 212	-1 465	-2 498	-4 212	-8 014
Tromsøbadet KF	1 085	-701	-4 000	-4 060	-4 491
Tromsø Brann og redning KF	-4 541	8 000	3 000	-4 541	-10 442
Totalt	-87 316	-43 909	-2 060	639	-210 147

Figuren under viser netto driftsresultat for Tromsø, de andre ni kommunene som inngår i ASSS-samarbeidet, gjennomsnittet for ASSS og landsgjennomsnittet.

Netto driftsresultat kan svinge en del fra år til år, så utviklingen over tid er viktig å se på.

Gjennomsnittlig netto driftsresultat for perioden 2016-2021 for Tromsø kommune er 1,0 %. Tilsvarende tall for ASSS og landet er hhv. 4,3 % og 3,2 %.

Netto driftsresultat er for Tromsø kommune gjennomgående bedre enn brutto driftsresultat. Årsaken til dette er blant annet at de årlige avdragsutgiftene er lavere enn avskrivningene.

DISPONERING ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT

I henhold til kapittel 4 i budsjett- og regnskapsforskriften skal et positivt netto driftsresultat avsettes til fond eller overføres til investeringer, dersom det ikke må gå til å dekke et eventuelt merforbruk fra tidligere år i hvert enkelt regnskap i konsernet. Et negativt netto driftsresultat må dekkes av tidligere oppsparte midler, evt. dekkes inn seinere år dersom det ikke er midler på fond. Reglene om årsavslutning i kapittel 4 i budsjett- og regnskapsforskriften gjelder likevel ikke for det konsoliderte årsregnskapet, slik at bunnlinsen i det konsoliderte årsregnskapet blir summen av bunnlinjene i enhetene. Det konsoliderte driftsregnskapet kan derfor vise merforbruk selv om flere av enhetene har positive resultater.

Av netto driftsresultat på 210,1 millioner kroner ble 2,3 millioner kroner overført til investering.

Det ble brukt 8,714 millioner kroner av bundne driftsfond til å finansiere driftsutgifter i 2021. Dette er bruk av midler som er avsatt i tidligere regnskapsår til bestemte formål (f.eks. ubrukte øremerkete tilskudd eller

avsetning til fond innen selvkostjenester). Det er her dermed bare tale om en ren tidsforskyvning i forbruket mellom regnskapsår. Dette bør en ta hensyn til når en skal vurdere det økonomiske handlingsrommet som netto driftsresultat for et gitt år gir.

Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond utgjorde 212,5 millioner kroner. Disposisjonsfondet økte altså med 212,5 millioner kroner i 2021.

4,112 millioner kroner av netto driftsresultat ble brukt til å dekke merforbruket fra 2020. Merforbruket i det konsoliderte regnskapet i 2020 bestod av merforbruket i Tromsø brann og redning KF.

FREMFORT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR (MERFORBRUK)

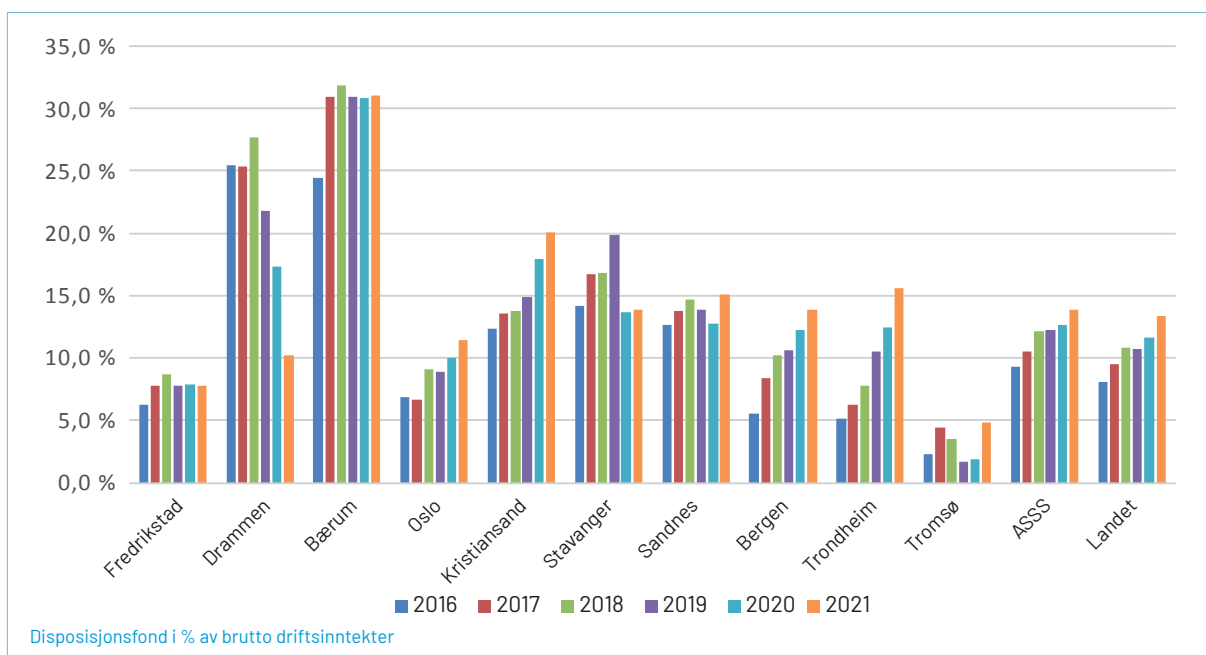
Bunnlinsen i det konsoliderte årsregnskapet er summen av bunnlinjene i virksomhetene, dvs. kommunekassen og de tre foretakene.

I 2021 ble driftsregnskapet for konsernet avsluttet med 0, som følger av at hverken de kommunale foretakene eller kommunekassen hadde merforbruk i 2021.

DISPOSISJONSFOND

Midler på disposisjonsfond kan benyttes fritt til både drift og investering. Saldo på fondet ved inngangen til 2021 utgjorde 122,24 millioner kroner, eller 1,88 prosent av brutto driftsinntekter.

Det ble netto avsatt 212,5 millioner kroner til disposisjonsfondet i 2021.

Ved utgangen av 2021 er det 334,7 millioner kroner på disposisjonsfond, som tilsvarer 4,8 prosent av brutto driftsinntekter. Av dette er 223,5 millioner kroner i kommunekassen, 15,2 millioner kroner i Tromsøbadet KF, 93,2 millioner kroner i Tromsø Havn KF og 2,8 millioner kroner i Tromsø Brann og redning. Grafen på forrige side viser disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter for årene 2016-2021 for Tromsø kommune, de andre ASSS-kommunene og landsgjennomsnittet.

Selv om kommunen bygde opp disposisjonsfondet i 2021 i betydelig grad, viser grafen at denne utviklingen også gjelder for landet forøvrig og ASSS-kommunene (med unntak av Drammen), og at kommunen fortsatt har betydelig mindre fondsmidler enn de øvrige ASSS-kommunene og landsgjennomsnittet.

INVESTERINGSREGNSKAP

Under vises bevilgningsoversikt investering for kommunens samlede virksomhet. Det konsoliderte investeringsregnskapet utarbeides ved å slå sammen årsregnskapene til de enhetene som skal inngå i konsolideringen. Transaksjonene og mellomværende mellom enhetene skal elimineres i henhold til god kommunal regnskapsskikk (§ 10-1 i budsjett- og regnskapsforskriften). Bunnlinjen i investeringsregnskapet, blir summen av bunnlinjene i enhetene sine investeringsregnskap.

Investeringsregnskapet for 2021 ble avsluttet med et udekket beløp på 71,4 mill. kroner. Dette består av det udekkede beløpet i Tromsø kommune på 67,3 mill. kroner og udekkede beløp i Tromsø Brann og redning

INVESTERINGSREGNSKAP KONSERN (tall i hele tusen kroner)	Regnskap 2021	Regnskap 2020
Investeringer i varige driftsmidler	826 721	924 765
Tilskudd til andres investeringer	10 998	4 691
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	23 053	20 934
Utlån av egne midler	5 594	26 140
Avdrag på lån	0	0
Sum investeringsutgifter	866 366	976 530
Kompensasjon for merverdiavgift	-57 341	-81 360
Tilskudd fra andre	-239 061	-118 502
Salg av varige driftsmidler	-42 355	-73 797
Salg av finansielle anleggsmidler	0	-162
Utdeling fra selskaper	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-10	-23 010
Bruk av lån	-428 166	-684 545
Sum investeringsinntekter	-766 933	-981 376
Videreutlån	183 137	196 986
Bruk av lån til videreutlån	-183 137	-196 986
Avdrag på lån til videreutlån	118 124	112 231
Mottatte avdrag på videreutlån	-110 499	-90 926
Netto utgifter videreutlån	7 625	21 305
Overføring fra drift	-2 299	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-21 973	-10 156
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-12 327	-5 277
Dekning av tidligere års udekket beløp	1 025	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-35 574	-15 434
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	71 484	1 025

KF på 4,1 mill. kroner. Udekkede beløp må dekkes inn i neste budsjettperiode. Kommunale foretak har selv ansvaret for å dekke inn udekket finansiering i investeringsregnskapet. Kommuneloven har ikke tilsvarende bestemmelser for overføring av midler til kommunale foretak som det er for merforbruk i driftsregnskapet.

LÅNEGJELD

Lånegjelden er fortsatt høy, og har økt med 2,7 % i løpet av 2021.

Total lånegjeld var ved utgangen av 2021 på 9,7 milliarder kroner, en økning på 262 millioner kroner i løpet av året. I dette tallet inngår ikke kommunens pensjonsforpliktelser. Gjennomsnittlig vektet løpetid og rente er på henholdsvis 5,42 år og 1,6 %. 55 % av gjelden er sikret gjennom fastrente- og rentebytteavtaler.

Figuren under viser langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser i % av brutto driftsinntekter, og er et mål på gjeldsbelastningen i kommunene. I langsiktig gjeld inngår også lån til selvfinansierende tjenester (vann og avløp) og startlån.

Figuren viser at Tromsø kommune har høyere langsiktig gjeld enn både ASSS-gjennomsnittet og landsgjennomsnittet, men at vi nærmer oss gjennomsnittet.. Langsiktig gjeld utgjorde 137,6 % av brutto driftsinntekter i 2021, en nedgang på 4,8 prosentpoeng fra 2020 og 11,2 prosentpoeng fra 2019. Trenden for landet er noe økende, mens den er stabil for ASSS-gjennomsnittet.

PENSJON

Pensjonskostnaden i regnskapet for 2021 utgjorde 385,6 millioner kroner, noe som er 17,9 millioner kroner høyere enn i 2020.

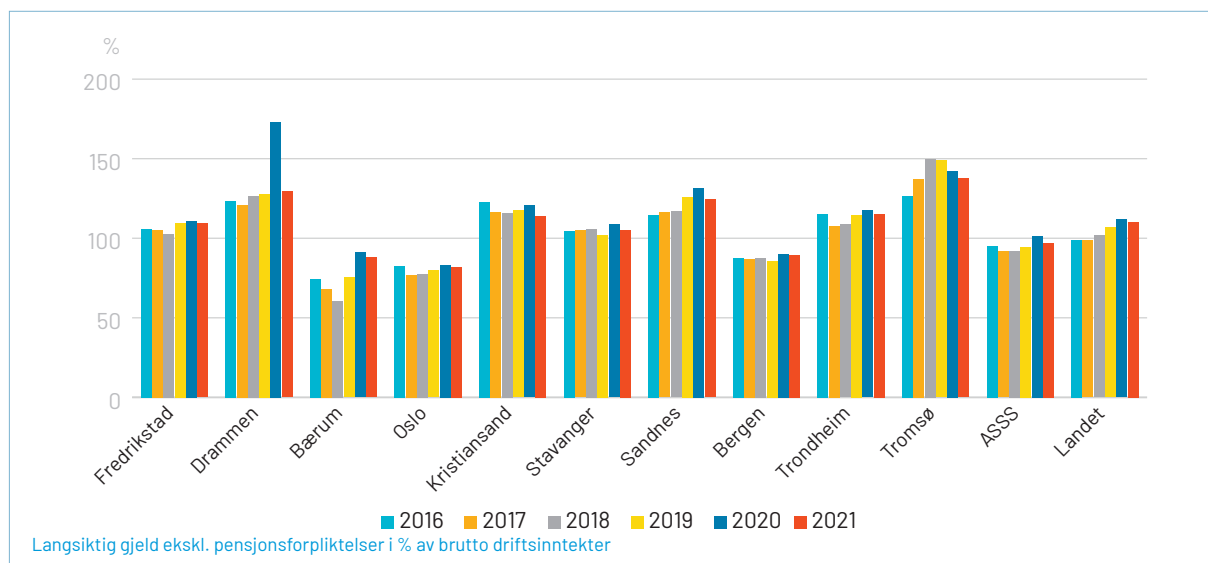
Innbetalt pensjonspremie i 2021 (etter bruk av premiefond) var 327,2 millioner kroner, som er 51,6 millioner kroner lavere enn i 2020.

Det er i 2021 brukt 208,5 mill. kroner av premiefond, i stor grad muliggjort av pensjonsreformen i 2020, som frigjorde midler fra premiereserven.

Etter kommunale regnskapsregler er det beregnet pensjonskostnad og ikke innbetalt pensjonspremie som belastes driftsregnskapet. Videre oppstår det et avvik, kalt premieavvik, når årets pensjonspremie (betalt premie) til pensjonsselskapet er større eller mindre enn beregnede netto pensjonskostnad. Siden premieavviket ikke representerer tilgang av midler må det til slutt «gå i null» ved at inntektsføring av premieavvik i et år fører til utgifter i senere år, dette kalles amortisering. For 2021 var amortisering (utgiftsføring) av tidligere års premieavvik større enn årets positive premieavvik (inntektsført), hvilket ga et netto premieavvik på 24,15 millioner kroner.

Intensjonen med ordningen med premieavvik er å jevne ut den årlige pensjonsbelastningen i regnskapet, og unngå store svingninger mellom år, ved at premieavvik som oppstår et år belastes kommende års regnskap. I praksis har innbetalt pensjonspremie nesten utelukkende vært høyere enn den beregnede pensjonskostnaden. Ordningen har derfor medført at belastning av faktiske pensjonsutgifter i driftsregnskapet har blitt utsatt i tid.

Per utgangen av 2021 utgjør kommunens akkumulerte premieavvik 595,6 millioner kroner, som er 26,4 millioner

kroner mindre enn året før. Dette beløpet vil måtte fordeles på fremtidige år i henhold til fastsatte regler om fordeling av premieavvik. Premieavviket påvirker både likviditeten og budsjettbalansen til kommunen.

FORHOLD VED REGNSKAPSÅRETS SLUTT MED BETINGET UTFALL

Erstatninger

1. Kommunen mottok i oktober 2017 krav om erstatning og oppreisning for påstått svikt i barneverntjenesten. Størrelsen på et eventuelt erstatnings-/oppreisningskrav er ukjent. Den private part har p.t. ikke tatt ut stevning. Saken er varslet til kommunens ansvarsforsikringsselskap samt til Waco forsikringsmegling for evt. øvrige varsler til andre forsikringsselskaper. Kommunens egenandel i slike saker er kroner 100 000. Kommunen har så langt konkludert med at vilkårene for erstatning og/eller oppreisning ikke er oppfylt, men avventer en sakkyndig utredning.
2. Kommunen mottok i oktober 2019 to ulike krav om erstatning og oppreisning for påstått svikt i barneverntjenesten. Den private part har p.t. ikke tatt ut stevning. Kommunen har så langt konkludert med at vilkårene for erstatning og/eller oppreisning ikke er oppfylt, men avventer en nærmere redegjørelse og dokumentasjon for kravet fra partens advokat. Størrelsen på et eventuelt erstatnings-/oppreisningskrav er ukjent. Saken er varslet til kommunens ansvarsforsikringsselskap i den aktuelle perioden. Kommunens egenandel i slike saker er kroner 100 000.
3. Kommunen mottok i september 2020 krav om erstatning og oppreisning for påstått svikt i barneverntjenesten. Kravet er ikke spesifisert, men det er fremsatt krav om erstatning for fortidig og fremtidig inntektstap. Kommunen har foreløpig ikke tatt endelig stilling til kravet. Saken er varslet til kommunens ansvarsforsikringsselskap samt til Waco forsikringsmegling for evt. øvrige varsler til andre forsikringsselskaper. Det er usikkert om kommunen har forsikringsdekning i saken, og dermed om kommunen selv må utbetale en eventuell erstatning.
4. Kommunen mottok i september 2021 et varsel om krav om erstatning og oppreisning som følge av påstått mangelfull og klanderverdig oppfølging fra barneverntjenesten. Den private part er bedt om å dokumentere og konkretisere kravet sitt. Ettersom privat part ikke har fremsatt et endelig og konkretisert krav har kommunen heller ikke kunnet vurdere saken og spørsmålet om mulig ansvar. Saken er likevel varslet til kommunens ansvarsforsikringsselskap samt til Waco forsikringsmegling for øvrige varsler til andre forsikringsselskaper. Kommunens egenandel i slike saker er kroner 100 000.
5. Kommunen mottok i november 2020 krav om erstatning og oppreisning for påstått mobbing i grunnskolen. Den private part har p.t. ikke tatt ut stevning. Vi avventer en nærmere redegjørelse og dokumentasjon for kravet fra partens advokat. Størrelsen på et eventuelt erstatnings-/oppreisningskrav er ukjent. Saken er varslet til kommunens ansvarsforsikringsselskap samt til Waco forsikringsmegling for evt. øvrige varsler til andre forsikringsselskaper. Kommunens egenandel i slike saker er kroner 100 000.
6. Kommunen mottok i november 2021 et erstatningskrav med grunnlag i en utbyggingsavtale, foreløpig beregnet til 3,5 mill. kroner. Fra kommunens side er det bestridt at det er grunnlag for et krav. Det er avtalt suspensjon av foreldelsesfristen til og med 1. mars 2022.
7. Kommunen mottok i desember 2021 et erstatningskrav etter brøyteskader, beregnet til kr. 200 000. Kommunen har bestridt kravet. Det er mottatt prosessvarsel.
8. Det er fremsatt krav om erstatning som følge av at Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) har opphevet kommunens vedtak om pålegg om stans i bruk av pistolskytebane. Kravet ble avvist av kommunen sommeren 2019, men kravshaver har varslet at kravet opprettholdes inntil videre og at de vil komme tilbake til det utover våren. Per februar 2022 er det foreløpig ingen utvikling i saken ut over at kommunen har samtykket til suspensjon av foreldelsesfristen flere ganger.
9. Kommunen har tatt ut søksmål mot staten v/ Kunnskapsdepartementet etter at UIT trakk seg fra forhandlinger om å leie et bygg som skulle oppføres av kommunen. Kravet er på ca. 5,5 mill. kroner og hovedforhandling er berammet til 6.-8. april 2022.
10. Kommunen har etablert en fiskerikai på eiendommen til en privat grunneier, og har i den forbindelse inngått en uoppsigelig festeavtale med grunneieren. Kommunen har sagt opp leieavtale med den samme grunneieren. Det har vært og er knyttet mye uro rundt fiskerikaien og disponeringen av denne. Blant annet mottok kommunen sommeren 2021 et søksmålsvarsel fra en næringsaktør med krav om adgang til fiskerikaien og med forbehold om krav om erstatning for tap som aktøren har lidt som følge av påstått manglende adgang til kaien. Erstatningskravet er ikke dokumentert og konkretisert, og kommunen har bestridt at det er grunnlag for kravene. Det er p.t. ikke tatt ut søksmål mot kommunen. Kommunen er i en pågående dialog med næringsaktører i området, samt Kystverket, for å få på plass en endelig avklaring rundt kaien. Kommunen tar sikte på en løsning

som ivaretar alle aktørers behov samt vilkårene for tilskudd fra Kystverket. De eventuelle økonomiske konsekvensene av alle forholdene i saken er det per dag for tidlig å si noe om.

11. Kommunen har krevd om lag kr 600 000,- i regress fra Roald Madsen AS. Bakgrunnen for kravet skyldes at en enebolig ble påført vannskader som en følge av arbeid Roald Madsen AS utførte i grunnen på vegne av kommunen. Forsikringsselskapet til eier av eneboligen krevde i sin tid regress av kommunen og kommunen aksepterte kravet. Kommunen forsøker nå å kreve regress av Roald Madsen igjen. Roald Madsen AS har bestridt kravet. Det må derfor tas ut søksmål. Søksmålsrisikoen vurderes per nå å være liten, men det er noe uklarheter i praksis om kravet skulle vært en del av entreprisesaken og fremmet i sluttoppgjøret. I så fall er kravet tapt. Denne uklarheten utgjør en prosessrisiko.
12. Kommunen mottok krav om erstatning som en følge av manglende vedlikehold av en bru. Den private part driver næringsvirksomhet på andre siden av broen og har anført at manglende vedlikehold har ført til at vedkommende ikke lenger kan frakte varer over broen, da den er stengt for trafikk. Vedkommende krever kroner 260 000 i erstatning for tapt omsetning. Kravet er avvist. Den private part har per nå ikke tatt ut søksmål, men varslet at vedkommende vil kontakte Sivilombudsmannen.
13. Kommunen har mottatt krav om erstatning fra en utbygger som en følge av påstått lovstridig og urettmessig pålegg i byggesak. Kravet om erstatning gjelder kostnader til opparbeidelse av gatebelysning langs fortau og erstatning for økonomisk tap som følge av kommunens saksbehandling. Kravet er på om lag kr 5 800 000 inklusiv mva., med tillegg av pt. ca. kr 500 000 i renter og omkostninger. I liknende sak har kommunen inngått forlik som gjelder kostnader til gatebelysning da prosessrisikoen ble vurdert å være høy. Gjeldende sak er nylig kommet til kommuneadvokaten, og det er per nå for tidlig å si noe om prosessrisikoen i denne saken.
14. Krav om erstatning for påstått uaktsom saksbehandling i byggesak. Kravstiller tok i mars 2021 ut stevning mot kommunen. Det er uavklart hvor stort kravet er fordi det fremdeles er en klage til behandling hos Statsforvalteren. Før saken er endelig avgjort i forvaltningen er det ikke mulig å vurdere størrelsen på et eventuelt økonomisk tap. Partene har avtalt stansing av saken i påvente av et endelig forvaltningsvedtak i saken.
15. Kommunen mottok i februar 2021 krav om erstatning og oppreisning for påstått mangelfull oppfølging fra barneverntjenesten. Den private part har p.t. ikke tatt ut stevning. Vi avventer en nærmere redegjørelse og dokumentasjon for kravet fra partens advokat. Størrelsen på et eventuelt erstatnings-/oppreisningskrav er ukjent. Saken er

varslet til kommunens ansvarsforsikringsselskap samt til Waco forsikringsmegling for evt. Øvrige varsler til andre forsikringsselskaper. Kommunens egenandel i slike saker er 100 000 kroner.

16. Kommunen mottok i oktober 2019 to ulike krav om erstatning og oppreisning etter påstått mobbing i grunnskolen og mangelfull oppfølging fra skolens side. Det er p.t. ikke tatt ut stevning i noen av sakene. Kommunen har så langt konkludert med at vilkårene for erstatning og/eller oppreisning ikke er oppfylt og har derfor avvist kravet i begge sakene. Størrelsen på et eventuelt erstatnings- og/eller oppreisningskrav er ukjent. Begge sakene er varslet til kommunens ansvarsforsikringsselskap i den aktuelle perioden.
17. I februar 2020 mottok kommunen krav om erstatning og oppreisning for påstått svikt i barneverntjenesten. Den private part er bedt om å dokumentere kravet sitt og kommunen har ikke hørt noe mer etter dette. På grunn av manglende dokumentasjon har kommunen ikke tatt stilling til kravet. Saken er varslet til kommunens ansvarsforsikringsselskap samt til Waco forsikringsmegling for evt. øvrige varsler til andre forsikringsselskaper. Kommunens egenandel i slike saker er kroner 100 000.

Sak om overvannsproblematikk

En privatperson har tatt ut stevning mot kommunen som følge av overvannsproblematikk som skal skyldes arbeid kommunen gjorde på egen eiendom i 2010. Det er fremsatt krav om retting av forholdene på kommunens eiendom samt utbedring av skade på saksøkers eiendom og erstatning for kostnader saksøker har hatt. Kravet på erstatning er rettskraftig avgjort som foreldet, mens kravet om retting ikke er foreldet. Saken har vært stanset i 6 måneder for å se om partene kunne bli enige om en utenrettslig løsning. Partene har ikke lyktes med dette og hovedforhandling skal avholdes 9. og 10. mai 2022. De økonomiske konsekvensene av saken er umulig å fastslå ettersom det ikke er klart hvordan en eventuell retting av forholdene skal gjennomføres.

Krav om utbedring av adkomst m.m.

En privatperson har tatt ut stevning mot kommunen med påstand om at kommunen er ansvarlig for å utbedre adkomsten til personens bolig etter at vegbanen i Dramsvegen ble hevet etter legging av blant annet nye V/A-ledninger. I tillegg er det påstand om at kommunen har bygget veien over deler av privatpersonens eiendom. Kommunen har lagt ned påstand om frifinnelse. Rettsmekling er berammet til 29. mars 2022. Dersom rettsmeklingen ikke fører frem, er hovedforhandling berammet til 23. og 24. august 2022.

Krav om sikringstiltak

Kommunen mottok i september 2021 en henvendelse fra en privat grunneier med spørsmål om kommunen er ansvarlig for å bekoste og gjennomføre sikringstiltak i et rasområde på grunneiers eiendom. Sikringstiltaket er estimert med en kostnad på mellom kr 300 000 – 500 000 eksklusiv mva. Kommunen anser seg ikke rettslig forpliktet til å bekoste det aktuelle sikringstiltaket. Men i tråd med det ansvar som følger av naturskadeloven § 20 ønsker kommunen i utgangspunktet å følge opp saken videre for å avklare om og eventuelt hvordan kommunen kan bistå grunneieren videre. Det er per i dag uklart hva de eventuelle økonomiske konsekvensene av kommunens engasjement i saken vil være.

Sluttoppgjør entreprisprosjekter

Kommunen engasjerte Peab Anlegg i 2021 til å oppgradere turstier på Storelva og i Tromsdalen. Kontrakten etter NS8406 med Peab var på om lag kr 1 500 000. Peab har imidlertid sendt endringsvarsler under vegs i prosjektet hvor det anføres at kontrakten manglet poster for transport og mellomlagring av masser, og i den forbindelse sendt krav om vederlagsjustering på ca. Kr 350 000 som kommunen v/ Park og Fritid har avvist. Det er innledet dialog mellom partene om en mulig minnelig løsning. Hvis forhandlingene ikke lykkes antas det at Peab tar ut søksmål mot kommunen. Utfallet av en evt. Rettslig tvist er usikker.

Reklamasjon i entreprisekontrakter

Kommunen har reklamert på mangler etter prosjekt med oppgradering av kirkeparken i Storgata. Det er mangler ved kum og avløp som ikke er riktig sammenkoblet eller utført på riktig måte, med manglende kontroll på overvann som konsekvens. Kostnaden til å avhjelpe mangelen anslås foreløpig til ca. Kr 500 000. Kommunen har retting og/eller erstatning for dette av Braathen Landskapsarkitekt AS, som har avvist kravet. Det er foreløpig usikkert hvem som ender opp med ansvaret for utbedringskostnadene.

Kommunen har reklamert ovenfor BMO entreprenør og COVI som prosjekterende for mangler ved stålkonstruksjon ifm. en utførelsesentreprise ved Grøtsund. Tvisten dreier seg om ansvaret for kostnader til utbedring av stålkonstruksjonen på ca. 1-2 millioner kroner. Saken er komplisert og omfattende, og ble dermed av kapasitetshensyn satt ut til Advokatfirmaet Kluge iht. rammeavtale. Utfallet av tvisten er usikker.

Krav om kaivederlag

Kommunen tok i september 2021 ut forliksklage med krav om betaling av kaivederlag på ca. 265 000 kroner eksklusiv forsinkelsesrenter. Forliksrådet innstilte behandlingen av saken i desember 2021. Kommunen vurderer nå hvorvidt saken skal forfølges videre ved at det tas ut stevning for tingretten.

Templarheimen

I forbindelse med utbyggingen av Templarheimen skistadion har kommunen, i tråd med merverdiavgifts-kompensasjonsloven § 4 første ledd, mottatt kompensasjon for merverdiavgift påløpt i forbindelse med anskaffelsen. Kommunen er i en prosess med inngåelse av en avtale om bruksrett til skistadion med to ulike aktører. Ved inngåelse av avtalen om bruksrett til Templarheimen skistadion endres bruken fra utleie til utlån. Retten til kompensasjon reduseres i takt med faktisk utlån og tilsvarende del av mottatt kompensasjon må tilbakebetales. Estimert basert på avtaleutkastet mellom kommunen og de aktuelle aktørene viser at mottatt kompensasjon kan komme til å bli redusert med ca. 4,6 millioner kroner.

Lønnsfastsettelse

Kommunen kan ha forpliktelser knyttet til at enkelte ansatte kan ha fått for lite utbetalt lønn, som følge av ansiennitetsberegninger, jamfør kommunestyresak 77/18. Beløpet er ved avleggelse av regnskapet ikke kjent.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER AV KORONAPANDEMIEN

Kommunen har alt i alt blitt kompensert økonomisk av staten for merutgifter og tapte inntekter som følge av koronapandemien, men håndteringen av pandemien har lagt beslag på store ressurser i kommuneorganisasjonen som ellers ville blitt benyttet til å levere og utvikle tjenester til innbyggerne.

Det er krevende å gi en fullstendig oversikt over alle økonomiske konsekvenser av koronapandemien. Samtidig som tjenester ble innrettet avhengig av skiftende smittetrykk, ble også ordinære funksjoner opprettholdt. I mange tilfeller er det vanskelig å gjøre et klart skille her. Ansatte vil i deler av arbeidstiden ha oppgaver knyttet til pandemien, men i andre perioder vil de ikke ha det. Mer avgrensede tjenester som smittesporing ol. er derimot enklere å identifisere.

Rammetilskudd knyttet til TISK-strategien og vaksinasjon

Som følge av koronapandemien fikk kommune-kassen økt rammetilskudd på 114,9 mill. kroner i 2021. Av dette ble 92,5 mill. kroner tatt høyde for i budsjettet. Årsaken til at ikke alt ble budsjettet, var at deler av midlene kom på slutten av året. Det er bokført utgifter på 101,1 mill. kroner knyttet til korona, som er noe lavere enn det som ble rapportert i løpet av året. Det er altså regnskapsmessig sett et positivt avvik på 13,8 mill. kroner i «koronaregnskapet».

Videre ble kommunen tildelt 24,5 mill. kroner i rammetilskudd til dekning av utgifter til koronavaksinasjonsprogrammet. Av dette ble 20,5 mill. kroner budsjettet. Det er bokført utgifter på 21,6 mill. kroner, det vil si at 2,9 mill. kroner mindre enn de tildelte midlene.

Øremerket tilskudd testing på flyplassen

Vi mottok 10,587 millioner kroner i øremerket tilskudd knyttet til testing på Tromsø lufthavn Langnes. Av dette ble 1,533 millioner kroner avsatt på bundet fond.

Kompensasjonsordningen for næringslivet

Midlene i kommunal kompensasjonsordning er gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet til kommunene, med anmodning til kommunene om å kompensere lokalt næringsliv som har falt helt eller delvis utenfor de nasjonale kompensasjonsordningene

Tromsø kommune mottok i alt 65,7 millioner kroner i øremerket tilskudd gjennom denne ordningen i 2021. I tillegg ble 2,56 millioner kroner overført fra 2020 til 2021. Totalt ble det fordelt 57,9 millioner kroner. Det ble avsatt 10,3 millioner kroner på bundet fond, som da er midler som vil fordeles i 2022.

Det er i hovedsak reiseliv, servering og kulturbasert næring som har mottatt tilskudd på grunn av at smittevernstiltak har vært særlig inngripende for slike virksomheter og forårsaket store økonomiske tap. I disse ordningene har kommunen behandlet totalt 585 saker. 426 av disse har blitt innvilget. Dette tilsvarer en innvilgelsesrate på 73%, og gir et gjennomsnittlig tilskuddsbeløp på 137 000 kroner pr. vedtak.

Søknader

	Bedrifter som har søkt	Mottatte søknader	Innvilgede søknader	Avviste søknader	Innvilgelsesrate %	Utdelt beløp	Andel mottatte søknader	Andel innvilgede søknader	Gjennomsnittlig beløp
Reiseliv (hotell, opplevelse, byrå)	76	185	140	45	76 %	kr 19 489 374	32 %	33 %	kr 139 210
Servering (restaurant, cafe, bar)	102	274	218	56	80 %	kr 26 112 483	47 %	51 %	kr 119 782
Kultur/arrangement	23	37	29	8	78 %	kr 7 961 790	6 %	7 %	kr 274 544
Leverandører	17	33	16	17	48 %	kr 2 191 099	6 %	4 %	kr 136 944
Annet	43	56	23	33	41 %	kr 2 763 547	10 %	5 %	kr 120 154
Totalt	261	585	426	159	73 %	kr 58 518 293			kr 137 367

Ordninger

	Mottatte søknader	Innvilgede søknader	Avviste søknader	Innvilgelsesrate %	Utdelt beløp	Gjennomsnittlig beløp
Omstillingsmidler	52	38	14	73 %	kr 3 350 376	kr 88 168
Kompensasjonsrunde 1	115	63	52	55 %	kr 7 084 537	kr 112 453
Kompensasjonsrunde 2	68	56	12	82 %	kr 5 896 454	kr 105 294
Ventilrodning kompensasjonsrunde 2	15	8	7	53 %	kr 1 040 000	kr 130 000
Kompensasjonsrunde 3	95	71	24	75 %	kr 7 412 791	kr 104 406
Ventilrodning kompensasjonsrunde 3	22	10	12	45 %	kr 2 500 000	kr 250 000
Skjenkekompensasjon	108	108	0	100 %	kr 12 061 135	kr 111 677
Fellestiltak	13	4	9	31 %	kr 2 635 000	kr 658 750
Kompensasjonsrunde 4	97	69	28	71 %	kr 16 538 000	kr 239 681
Totalt	585	427	158	73 %	kr 58 518 293	kr 137 045

KOMMUNEKASSEN

DRIFTSREGNSKAPET

(tall i hele tusen kroner)	Regnskap 2021	Rev. budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020
Rammetilskudd	-1 985 518	-1 962 913	-1 910 217	-1 996 366
Inntekts- og formuesskatt	-2 721 935	-2 604 000	-2 500 000	-2 351 740
Eiendomsskatt	-237 255	-233 000	-233 000	-221 382
Andre generelle driftsinntekter	-90 819	-86 597	-73 797	-131 213
Sum generelle driftsinntekter	-5 035 527	-4 886 510	-4 717 014	-4 700 702
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 548 975	4 600 035	4 208 077	4 232 308
Avskrivninger	433 230	501 714	499 718	423 949
Sum netto driftsutgifter	4 982 205	5 101 748	4 707 795	4 656 257
Brutto driftsresultat	-53 322	215 239	-9 219	-44 445
Renteinntekter	-47 882	-45 855	-27 010	-44 011
Utbytter	-112 730	-112 700	-44 500	-48 161
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-18	0	0	36
Renteutgifter	140 735	135 929	160 599	165 227
Avdrag på lån	319 246	322 552	340 200	281 622
Netto finansutgifter	299 352	299 926	429 289	354 713
Motpost avskrivninger	-433 230	-501 714	-499 718	-423 949
Netto driftsresultat	-187 200	13 452	-79 648	-113 681
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
Overføring til investering	462	462	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-10 376	-64 981	-2 225	49 935
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	197 114	51 067	-8 725	7 148
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	90 598	56 598
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	187 200	-13 452	79 648	113 681
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Generelle driftsinntekter

Kommunens generelle driftsinntekter endte på 5,035 milliarder kroner, en økning på 334,8 millioner kroner fra 2020 (7,1 %). Inntektene ble samlet sett 149 millioner kroner høyere enn budsjett (3 %). Inntektsveksten skyldes i hovedsak merinntekter på skatt på inntekt og formue.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet i 2021 utgjorde 1,986 milliarder kroner, som er 10,8 millioner kroner mindre enn i 2020. Nedgangen må sees i sammenheng med den store økningen i skatt på inntekt og formue og forutsetningene for fastsettelse av de frie inntektene i statsbudsjettet 2021. Skattøren for 2021 ble oppjustert, og dette ble motsvart av en reduksjon i rammetilskuddet.

Rammetilskuddet ble 22,6 millioner kroner høyere enn budsjettet. Budsjettavviket kan i hovedsak knyttes til koronamidler som kom seint på året, og som ikke ble innarbeidet i budsjettet.

Som følge av koronapandemien fikk kommune-kassen økt rammetilskudd på 114,9 mill. kroner i 2021. Av dette ble 92,5 mill. kroner tatt høyde for i budsjettet. Videre ble kommunen tildelt 24,5 mill. kroner i rammetilskudd til dekning av utgifter til koronavaksinasjonsprogrammet. Av dette ble 20,5 mill. kroner budsjettet. Det er bokført utgifter på 21,6 mill. kroner, det vil si at 2,9 mill. kroner mindre enn de tildelte midlene.

Øvrige avvik på rammetilskudd skyldes noe lavere inntektsutjevning (av skatteinntekter) enn budsjettet (2,5 millioner kroner), samt prosjektskjønnsmidler som er bokført under andre generelle driftsinntekter (1,3 millioner kroner).

Skatt på inntekt og formue

Kommunens skatteinntekter i 2021 endte på 2,722 mrd. kroner, en økning på 370 mill. kroner fra 2020 (2,351 mrd. kroner), eller 15,7 %. Skatteinntektene ble 118 millioner kroner høyere enn revidert budsjett, eller 4,5 %.

2020 var et veldig spesielt år med endrete forfallsdatoer for innbetaling av skatt på grunn av pandemien. Dette førte i neste omgang til at vekstprofilen pr måned i 2021 sammenlignet med året før var ganske annerledes enn den normalt sett er, som gjorde det vanskeligere å treffe på prognosene i løpet av året.

I opprinnelig budsjett 2021 ble det budsjettet med 2,5 mrd. kroner i skatt på inntekt og formue, eller 6,3 %

vekst fra regnskap 2020. I økonomirapport 2-2021 ble budsjettet oppjustert med 104 mill. kroner til 2,604 mrd. kroner, som tilsvarer en vekst på 10,8 % fra regnskap 2020.

I statsbudsjettet for 2021 (lagt frem i oktober 2020) var anslaget på kommunenes vekst i skatteinntekter på 7 %. I revidert nasjonalbudsjett 2021 i mai ble anslaget på kommunenes vekst i skatteinntekter økt til 8,6 %. I statsbudsjettet for 2022, lagt frem i oktober i 2021, ble det lagt til grunn en vekst i kommunenes skatteinntekter på 11,6 % i 2021. Endelige tall for alle landets kommuner viser at skatteinntektene økte med hele 16,0 %.

Økt skattøre er den viktigste årsaken til veksten i skatteinntekter i 2021. I statsbudsjettet for 2021 ble den kommunale skattøren økt fra 11,10 i 2020 til 12,15. Dette ble motsvart av en nedjustering av rammetilskuddet. Vridningen bidro til å øke usikkerheten rundt kommunenes inntektsnivå.

Pga. den økte skattøren økte forskuddstrekket fra arbeidsgivere totalt sett med 329,8 millioner eller 14,3 % fra 2020 til 2021.

Forskuddsskatt person økte med 17,9 millioner kroner, eller 11,7 %.

Utviklingen i skatteinngangen lokalt og nasjonalt i 2021 må sees i lys av koronapandemien og midlertidige statlige tiltaksordninger. Grunnet koronapandemien ble flere statlige tiltaksordninger videreført i 2021. Sysselsettingen og innbyggernes inntektsskatt til kommunene ble i større grad opprettholdt enn forutsatt i statsbudsjett 2021 og også i løpet av 2021.

Andre viktige forklaringer på veksten i skatteinntekter er knyttet til restskatt, marginoppgjør og korrigerte fordelingstall.

Innbetalt restskatt i 2021 var på 113,2 millioner kroner. Dette er 30,2 millioner kroner mer enn i 2020, eller 36,4 %. Økningen har trolig sammenheng med koronapandemien og endrete inntektsforhold pga. nedstengningen av samfunnet. En vedvarende hjemmekontorsituasjon for store deler av næringslivet medførte at skattytere ikke har oppnådd fradrag for reise- og pendlerutgifter i forbindelse med jobb.

Marginoppgjøret⁴ for inntektsåret 2020 ble postert i skatteregnskapet for november 2021. For Tromsø kommune utgjorde dette 36,7 millioner kroner.

⁴ Erfaringen er at de samlede skatteoppgjør viser at det skal tilbakebetales mer penger til skattyterne enn det tilsvarende skal innkreves restskatt. For å avverge unødvendige svingninger i kommunenes skatteinngang tilbakeholdes derfor en margin. Avsetning av margin er også ment å skulle forhindre negative periodiske oppgjør til skattekreditorene. Det er gitt egne regler om marginoppgjør, det vil si hva som skjer dersom det er avsatt for lite eller for mye margin for et inntektsår. Er det avsatt for lite margin belastes skattekreditorene løpende for utbetalinger, så snart marginen er brukt opp. Er det avsatt for mye, skal gjenstående avsetning for et år gjøres opp (tilbakeføres) til skattekreditorene i november i skattefastsetningsåret.

Videre førte korrigererte fordelingstall⁵ mellom skattekreditorene (kommune, fylkeskommune, stat og folketrygden) til merskatteinntekter for Tromsø kommune på 32,9 mill. kroner i 2021. Denne korrigeringen ble gjort av Skatteetaten i november måned og var dermed ikke kjent da økonomirapport 2-2021 ble utarbeidet. Det er alltid knyttet en del usikkerhet til fordelingstallene, og det har vist seg vanskelig å treffe på prognosene her i løpet av året.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt økte med 15,9 millioner kroner fra 2020 (7,2 %). Økningen forklares med at det ble gjennomført kontorjustering på 10 % for 2021. Inntektene ble 4,2 millioner kroner høyere enn budsjettet (1,8 %).

Årsaken til budsjettavviket er økning i takstgrunnlaget i løpet av året.

I budsjetteringen tas det utgangspunkt i opplysninger om eiendommer som er kjent pr. september året før, og det gjøres ikke vanligvis justeringer på dette i løpet av året.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter utgjorde 90,8 millioner kroner i 2021, en nedgang på 40,4 millioner kroner fra 2020.

Nedgangen fra 2020 skyldes for det første betydelig lavere integreringstilskudd i 2021, som har sammenheng med at antall flyktninger i ordningen gikk ned fra 2020 til 2021. Integreringstilskudd mottas for fem år pr. bosatt flyktning med ulike satser fra år til år. Det store antallet flyktninger i 2015 og 2016 er nå ute av tilskuddsordningen. Dette utgjør 25,3 millioner kroner. Videre skyldes nedgangen lavere utbetaling fra havbruksfondet i 2021. Kommunen mottok 14,2 millioner kroner i 2021, mot 28,9 millioner kroner i 2020.

Andre generelle driftsinntekter ble 4,2 millioner kroner høyere enn budsjettet. Det ble bosatt flere flyktninger enn planlagt, som har sammenheng med familiegjenforeninger. Integreringstilskuddet ble 1,3 millioner kroner høyere enn budsjettet. Videre ble utbetalingen fra havbruksfondet 1,4 millioner kroner høyere enn budsjettet. Til slutt mottok kommunen 1,3 millioner kroner i prosjektskjønnsmidler fra Statsforvalteren. Budsjettet for dette ligger under rammetilskudd.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser differansen mellom årets driftsinntekter og årets driftsinnntekter utenom renter og avdrag. Avskrivninger inngår i resultatet. Dette resultatet skal dekke netto rente- og avdragsutgifter samt eventuelle pliktige avsetninger til fond (bundne avsetninger).

Brutto driftsresultat endte på 53,3 millioner kroner, hvilket var 8,9 millioner kroner bedre enn i 2020, og 268,6 millioner bedre enn budsjettet. Budsjettavviket skyldes at de generelle driftsinntektene ble 149 millioner kroner høyere enn budsjettet. Driftsutgiftene (korrigert sum bevilgninger drift, netto) ble 51 millioner kroner lavere enn budsjettet. Avviket her skyldes i all hovedsak at aktivitet finansiert med øremerkete tilskudd i 2021 ikke ble gjennomført som planlagt. Det ble derfor netto avsatt betydelige midler til bundne driftsfond (54,5 millioner kroner).

Netto finansutgifter og avskrivninger

Renteinntektene ble 48 millioner kroner, som er fire millioner kroner høyere enn i 2020, og to millioner kroner høyere enn budsjettet. Økningen skyldes høyere likviditet og oppstart av en rentebytteavtale for selvkostområdet (VA).

Utbytte økte fra 48,2 millioner kroner til 112,8 millioner kroner. Budsjettet ble justert opp med 68,2 millioner kroner i økonomirapport 1-21. Økningen skyldes at man fikk betydelig mer i utbytte fra Troms kraft enn man hadde forventet når man lagde budsjettet.

Renteutgiftene utgjorde 141 millioner kroner, som er 4,8 millioner kroner høyere enn budsjett og 24,6 millioner kroner lavere enn året før. Nedgangen skyldes lavere rentenivå. Budsjettet ble nedjustert med 27,6 millioner kroner i økonomirapport 1-21.

Avdrag på lån utgjorde 319,2 millioner kroner i 2021, som er 3,3 millioner kroner lavere enn budsjett og 37,6 millioner kroner høyere regnskapet året før. Kommunen foretok en korrigerende avdragsutbetalingene i 2020, som medførte at avdragsutbetalingen ble 36,1 millioner kroner lavere enn minimumsberegningen. Ser man bort fra denne korrigeringen ville avdragene for 2021 vært på samme nivå som 2020. Avskrivningene utgjorde 433,2 millioner kroner i 2021, mens avdragsutgiftene altså var 319,2 millioner kroner, 114 millioner kroner lavere.

Avskrivningene skal gjenspeile verditapet på kommunens investeringer i bygg, anlegg og maskiner. I kommuneregnskapet er det avdragsutgiftene som har

⁵ I november var det også innlesning av korrigererte fordelingstall for inntektsåret 2020, med omfordeling. Når nye fordelingstall (korrigererte eller endelige) for et inntektsår legges inn i skatteregnskapet, fordeles all tidligere fordelt skatt for inntektsåret på nytt, og skattekreditorene (kommune, fylkeskommune, stat, folketrygd) må betale tilbake for mye fordelt eller får utbetalt for lite fordelt. Økning i fordelingstall utgjorde kr 32,9 millioner for Tromsø kommune. Det foreløpige fordelingstallet, som var en prognose basert på sist kjente skatteberegning (pr. 28. mai 2020), var 29,75 %. Det korrigererte fordelingstallet, hvor grunnlaget er tatt fra den faktiske skatteberegningen (per 26. november 2021), ble 30,17 %.

resultateffekt, mens effekten av avskrivninger nulles ut. Det er ikke noe krav at de årlige avdragene må være like de årlige avskrivningene, men dersom avdragene over tid er lavere enn avskrivningene vil kommunen til slutt ende opp med å betale avdrag på lån knyttet til bygg, anlegg og maskiner som er utrangert.

Netto finansutgifter ble på 299,3 millioner kroner mot budsjetterte 299,9 millioner kroner. Sett mott regnskap 2020 er det en nedgang på 55,4 millioner kroner.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hva som er igjen etter at alle årets driftsutgifter (lønns- og driftsutgifter samt rente- og avdragsutgifter) er trukket fra alle årets driftsinntekter. Avskrivninger tas også med, men disse nulles ut med motpost og har dermed ikke resultateffekt.

Netto driftsresultat ble 187,2 millioner kroner. Dette er 73,5 millioner bedre enn i 2020, og 200,6 millioner kroner bedre enn budsjettert.

Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Av netto driftsresultat på 187,2 millioner kroner ble 0,462 millioner kroner overført til investering og 197,1 millioner kroner avsatt til disposisjonsfond. Det ble netto brukt 10,4 millioner kroner av bundne fond, som altså da finansierte en del av driftsutgiftene i 2021.

RESULTAT PER ANSVARSRAMME

Avvik er differansen mellom regnskap 2021 og revidert budsjett 2021. Avvik med positivt fortegn er merforbruk, mens avvik med negativt fortegn er mindreforbruk.

1000 Barnehage – mindreforbruk på 5,3 millioner kroner.

Avviket utgjør 0,8 %.

Ansvarsramme barnehage gikk med et mindreforbruk på 5,3 millioner kroner, noe som utgjør 0,76 % av tildelt budsjett. Årsaken til avviket er i stor grad knyttet til koronasituasjonen. Enhetene hadde mye fravær i 2021, men hadde vanskeligheter med å skaffe vikarer. Dermed

(tall i hele tusen kroner)	Regnskap 2021	Rev. budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020
Barnehage	689 994	695 300	672 388	680 404
Skole	809 708	812 560	770 035	785 688
Barn og familie	287 754	290 131	279 649	264 552
Kultur	119 574	121 230	114 338	111 413
Helse- og omsorgstjenester	1 680 582	1 638 812	1 283 806	1 460 202
Velferd, arbeid og inkludering	323 816	328 928	300 239	293 731
Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø	480 613	464 768	440 970	404 548
Kirker og gravlunder	32 189	32 187	32 187	34 444
Demokratisk styring	24 982	25 862	24 329	24 491
Organisasjon, ledelse og styring	268 755	277 384	265 205	255 326
Sentralt budsjettområde	-82 930	-53 945	119 969	52 608
Sum bevilgning drift, netto	4 635 037	4 633 217	4 303 115	4 367 407
Herav:				
Avskrivninger	66 316	66 316	68 330	65 971
Netto renteutgifter og -inntekter	30 125	31 847	28 933	19 194
Overført til investering	0	0	0	0
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-10 378	-64 981	-2 225	49 935
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	4 548 975	4 600 035	4 208 077	4 232 308

fikk enhetene økte sykelønnsrefusjoner og reduserte vikarkostnader. Som følge av korona ble det heller ikke gjennomført planlagte kompetansehevinger. I tillegg ble søskenmoderasjon, redusert foreldrebetaling pga. lav inntekt og kostnader til skyss for barn med særskilte behov lavere enn budsjettert. Dette er også årsaken til avviket i forhold til det som ble rapportert i økonomirapport 2 – 2021. Her ble det rapportert om et avvik på 5,1 millioner inkludert korona og tilsvarende beløp ble kompensert som en engangsbevilgning. Det vil si at det etter korrigert ramme var forventet balanse for ansvarsramme barnehage i 2021.

2000 Skole – mindreforbruk på 2,9 millioner kroner

Avviket utgjør 0,4 %.

Ansvarsramme skole gikk med et mindreforbruk på 2,9 millioner kroner, noe som utgjør 0,35 % av tildelt budsjett. Dette var tilnærmet lik det som var forventet etter justering av budsjettet i økonomirapport 2 – 2021. Her ble det meldt om et avvik på ca. 4 millioner inkludert korona, og tilsvarende beløp ble kompensert som en engangsbevilgning.

At skolerammen endte omtrent i balanse, skyldes to engangsinntekter i 2021 som bedret resultatet. Tromsø kommune fikk i 2021 kreditert skoleskyss for mars til mai 2020 med til sammen 4,2 millioner kroner. I tillegg fikk skolerammen tilført 1,6 millioner kroner i økonomirapport 2 for forventet elevtallsøkning fra høsten 2021. Det viste seg at elevtallet i stedet gikk litt ned, og dermed var skolerammen tilført midler uten tilsvarende kostnadsøkning.

De ordinære grunnskolene gikk med ca. 4,5 millioner kroner i merforbruk. Det har vært utfordrende for skolerammen at det ikke var rom for å sette av midler til særskilt tilpasning av rammene for enkeltskoler som har spesielt høy andel spesialundervisning eller har andre forhold som gir ekstraordinære merkostnader. Ni skoler hadde et merforbruk på over 2 % av budsjettet som følge av slike forhold. Voksenopplæringen gikk med et mindreforbruk på 2,1 millioner kroner, noe som var med på å bedre det samlede resultatet. Mindreforbruket skyldtes høyere inntekter fra IMDI samt for høyere refusjon for ressurskrevende brukere enn budsjettert. Enheten hadde også noe høyere sykelønnsrefusjoner enn forventet.

3000 Barn og familie – mindreforbruk på 2,4 millioner kroner

Avviket utgjør 0,8 %.

Ansvarsramme barn og familie gikk med et mindreforbruk på 2,4 millioner kroner, noe som utgjør 0,82 % av tildelt budsjett. Det ble også meldt balanse i økonomirapport 2 – 2021 for ordinær drift uten korona. Enheten Tverrfaglig ressurs gikk med 3 millioner kroner i merforbruk i 2021, noe som skyldes vesentlig økning i behovet for tjenester fra miljøtjenesten for barn og unge i 2021. De øvrige enhetene innenfor barn og familie gikk med et samlet mindreforbruk på 5,4

millioner kroner. Dette skyldes vakante stillinger, lavere lønns- og vikarkostnader og høyere sykelønnsrefusjoner enn forventet. En del av dette kan tilskrives koronasituasjonen. Barneverntjenestens mindreforbruk skyldes i tillegg en periodisering fra årsavslutningen for 2020 som medførte at det ble inntektsført beløp i 2021-regnskapet som gjaldt 2020.

4000 Kultur – mindreforbruk på 1,7 millioner kroner

Ansvarsramme kultur gikk med et mindreforbruk på 1,7 millioner kroner, noe som utgjør 1,37 % av tildelt budsjett. Basert på rammen etter justeringer i økonomirapport 2 – 2021 var det forventet et merforbruk på ca. 0,4 millioner kroner, da merutgifter knyttet til omorganisering høsten 2021 ikke ble kompensert. Mindreforbruket skyldes blant annet høyere inntekter enn forventet, samt vakant stilling i DKS (den kulturelle skolesekken). Flere av enhetene har hatt lavere lønnskostnader og høyere sykelønnsrefusjoner, som også kan knyttes til korona-situasjonen. I tillegg er på enkelte områder lavere driftsutgifter (forbruksmaterieell) enn budsjettert.

5000 Helse- og omsorgstjenester – merforbruk på 41,7 millioner kroner

Avviket utgjør 2,5 %.

Basert på rammen etter justeringer i økonomirapport 2-2021 var det forventet økonomisk balanse.

Av avviket på 41,7 millioner kroner, skyldes 13,9 mill. kr koronarelaterte utgifter der tilhørende budsjett ikke er tilført ansvarsrammen siden midlene kom på slutten av året, jf. omtale under rammetilskudd. Årsakene til øvrige budsjettavvik er sammensatt og består av både positive og negative avvik som dels utligner hverandre. En del innsparingstiltak har ikke hatt like stor effekt som planlagt. Det største merforbruket er knyttet til kjøp av vikartjenester, som har blitt høyere enn det som ble lagt til grunn i årsprognosen i økonomirapport 2. Her har mange enheter merforbruk på grunn av rekrutteringsutfordringer og sykefravær. De største avvikene har Helsehuset og Legevakta.

6000 Velferd, arbeid og inkludering – mindreforbruk på 5,1 millioner kroner

Avviket utgjør 1,6 %.

I økonomirapport 2-2021 ble det meldt balanse ved årets slutt.

Årsakene til budsjettavvik er sammensatte og består av både positive og negative avvik. På tross av at regnskapet totalt sett viser mindreforbruk i forhold til budsjett er det 6 mill. kr i merforbruk for NAV som blant annet skyldes utgifter til vakthold og renholdstjenester. På den annen side har Flyktningtjenesten 9 mill. kr i mindreforbruk som skyldes at det ble mange ankomster først på slutten av året. Boligkontoret har mindreforbruk på 2 mill. kr grunnet vakante stillinger og langtidsfravær.

7000 Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø – merforbruk på 15,8 millioner kroner

Avviket utgjør 3,4 %.

Basert på rammen etter justeringer i økonomirapport 2-2021 var det forventet økonomisk balanse.

Innenfor ansvarsrammen er det områder med både betydelig merforbruk og mindreforbruk.

Utgiftene til vinterdrift ble høyere enn budsjettet og rapportert i løpet av året. Videre førte den korte barmarksesongen til redusert omsetning på anleggsvirksomheten.

Det ble et betydelig mindreforbruk knyttet til at store deler av budsjetterte utredningsmidler til investeringsprosjekter i tidlig fase (totalt 12,5 millioner kroner) ikke ble disponert på grunn av mangel på personell.

10,7 millioner kroner av merforbruket skyldes en teknisk budsjetteringsfeil. Under arbeid med detaljbudsjett for 2021 ble det oppdaget at det var ubalanse mellom noen budsjettposter for avskrivninger og renter og avdrag og motpostene som er knyttet til disse postene mellom sentralt budsjettområde og selvkostområdet for vann og avløp som ligger under ansvarsramme for Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø. Dette skulle korrigeres i økonomirapport 2-2021, men ble dessverre uteglemt.

8000 Kirker og gravlunder – balanse

Ansvarsrammen har ikke avvik.

9000 Demokratisk styring – mindreforbruk på 0,9 millioner kroner

Avviket utgjør 3,4 %.

Mindreforbruket skyldes i hovedsak redusert reiseaktivitet grunnet Covid-19 samt reduserte utgifter

til kontroll og revisjon. Ut over dette ble ansvarsrammen i budsjettet for 2021 gitt en styrkning, og deler av disse midlene står ved årsslutt ubrukt.

9100 Organisasjon, ledelse og styring – mindreforbruk på 8,6 millioner kroner

Avviket utgjør 3,1 %.

Totalt avvik for rammen 9100 i 2021 ble 8,6 millioner kroner i mindreforbruk, og består av både mer- og mindreforbruk fordelt på ulike tjenester. Merforbruket var i stor grad knyttet til høyere utgifter enn budsjettet til gebyrer og lisenser. Mindreforbruket knyttet til høyere refusjonsutbetalinger fra staten, lavere leieutgifter og lavere konsulentutgifter enn hva man hadde budsjettet for.

9200 Sentralt budsjettområde – mindreforbruk på 29 millioner kroner

Avviket utgjør 53,7 % av budsjettet.

Det gjenstod ved utgangen av året 8,4 millioner av budsjetterte lønnsreserve for 2021, som dermed fører til mindreforbruk.

Videre ble pensjonskostnaden samlet sett 10,6 millioner kroner lavere enn budsjettet.

Husleie og strømutfgifter for bygg eid av Tromsø kommunale pensjonskasse ble 4 millioner kroner lavere enn budsjettet.

Tromsø Alpinpark AS har utestående påløpt husleie fra 2018 til og med 2021 på til sammen 5,5 millioner kroner (eksklusiv mva.). I driftsregnskapet er det i 2021 bokført inntekter knyttet til påløpt husleie fra Tromsø Alpinpark AS, som det ikke er budsjetterte med, og som dermed bidrar til et mindreforbruk på ansvarsrammen.

Åpningsetappen av Arctic Race of Norway gikk i Tromsø i august.

NVESTERINGSREGNSKAPET

Bevilgningsoversikt investering

(tall i hele tusen kroner)	Regnskap 2021	Rev. budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020
Investeringer i varige driftsmidler	760 810	766 131	633 640	882 349
Tilskudd til andres investeringer	9 216	0	0	4 691
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 443	133 250	23 100	18 579
Utlån av egne midler	5 594	2 918	0	26 140
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	788 064	902 299	656 740	931 759
Kompensasjon for merverdiavgift	-57 230	-69 542	-76 714	-81 360
Tilskudd fra andre	-225 410	-111 230	-51 850	-115 683
Salg av varige driftsmidler	-31 063	-133 100	-13 100	-41 036
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	-162
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-10	0	0	-23 010
Bruk av lån	-392 069	-575 165	-505 076	-684 545
Sum investeringsinntekter	-705 782	-889 037	-646 740	-945 796
Videreutlån	183 137	400 000	400 000	196 986
Bruk av lån til videreutlån	-183 137	-400 000	-400 000	-196 986
Avdrag på lån til videreutlån	118 124	82 000	82 000	112 231
Mottatte avdrag på videreutlån	-110 499	-82 000	-82 000	-90 926
Netto utgifter videreutlån	7 625	0	0	21 305
Overføring fra drift	-462	-462	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-21 975	-12 650	0	-10 157
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-150	-150	-10 000	2 889
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-22 587	-13 262	-10 000	-7 269
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	67 320	0	0	0

Investeringsregnskapet for 2021 er avsluttet med et udekket beløp 67,3 mill. kroner. Til sammenligning ble investeringsregnskapet for 2020 avsluttet i balanse, etter strykning av avsetning på 17,1 mill. kroner til ubundet investeringsfond.

Bevilgningsoversikt pr. investering

Prosjektnr	Prosjektnavn (tall i hele tusen kroner)	Regnskap 2021	Rev.bud 2021	Oppr. bud 2021	Regnskap 2020
Barnehage					
2345	Oppgradering førskolebygg	1 049	1 500	1 500	0
2335	Ny barnehage Vikran	11 329	12 500	9 700	26 514
2337	Trondjord barnehage	0	0	0	21
2330011	Trudvang, avsluttende arbeider **	79	0	0	1 113
Sum Barnehage		12 457	14 000	11 200	27 648
Skole					
200219	Kjølf/fryserom Skjelnan skole	390	390	0	0
2025	Brensholmen skole	3 787	2 000	0	-9 454
2033	Uterom Gyllenborg skole	0	0	0	13
2035	Normalhall Storelva skole	52 169	53 000	27 360	89 568
2032	Solneset skole, utvidelse	812	500	0	433
201202	Ombygging Kaldfjord skole-klasserom	6 288	7 500	5 400	2 554
204103	Grillhytte til undervisningsformål *	230	0	0	0
2043	Moduler Tromsdalen skole	0	0	0	45
2044	Ungdomskole Kvaløya	0	0	0	2 319
2046	Ombygging Borgtun skole	0	0	0	33
2047	Modulbygg Bjerkaker skole	0	0	0	206
2049	Ombygging Borgtun skole	0	0	0	14
2055	Kjøp av Mellomvegen 110	0	0	0	176 736
2280	Oppgradering skolebygg	3 855	6 000	6 000	0
6973	Renovering skolegårder	3 075	4 000	6 000	10 536
Sum Skole		70 606	73 390	44 760	273 003
Kultur					
5100	Investering Kunst	3 339	4 500	5 000	61
5023	Utstyr idrett	884	3 000	3 000	1 062
504407	Prestvannet **	97	0	0	103
504702	Tvibit avsluttende arbeid **	17	0	0	284
5050	Tromsøbadet, restarbeider	-3 100	1 000	0	8 537
5052	Kroken alpinpark	0	0	0	-62
5070	Oppgradering kultur og idrettsbygg	2 948	10 000	10 000	0
5051	Bygg Kultur og idrett	0	0	0	1 045
505107	Rådstua	2 008	5 500	9 000	5 948
505108	Verdensteatret	22	3 000	3 800	239
505112	Biblioteket, utstyr	0	0	0	1 696
590310	Tromsø krematorium, restarbeid	222	800	0	948
5920	Utvidelse Vangberg gravlund	0	0	0	250
Sum Kultur		6 437	27 800	30 800	20 111

Prosjektnr	Prosjektnavn (tall i hele tusen kroner)	Regnskap 2021	Rev.bud 2021	Oppr. bud 2021	Regnskap 2020
Helse- og omsorgstjenester					
206001	Skallsikring Permsentret	0	500	0	0
3001014	Otium ferdigstillelse	3 136	3 000	0	333
303710	Utstyr Helse og omsorg 2020(Helsehuset/Kraft)	258	261	0	969
3077	Ombygging lokaler seksjon hjemmetjenester	342	1 997	0	1 303
3037	Inventar og utstyr Pleie og omsorg	318	188	0	0
3100011	Helsehus avsluttende arbeid **	278	0	0	1 328
3166	Forsøket 5	2 300	2 000	0	0
317502	Kvinnehuset	146	1 000	30 000	0
3162	Lerkevegen, personalbase	0	500	7 000	0
317501	Omsorgsboliger rus, R.Amundsensgt 8	420	2 000	30 000	728
3300	Oppgradering helse og omsorgsbygg	4 123	15 000	20 000	0
307406	Pasientvarsling	497	4 500	4 500	1 490
3163	Ryavegen omsorgsboliger	1 532	700	3 000	0
3150	Sommerlystveien avlastningsboliger	75 883	86 760	72 000	2 763
390156	Pandemi corona cocid 19	0	0	0	1 112
4002	Finnhvalvegen **	6	0	0	0
404001	Roald Amundsensgt 3	0	0	0	1 058
4042	Bofellesskap utviklingshemmede **	247	0	0	169
8200032	Omlegging Altel og alarmsendere direktevarsling	5	1 130	0	1 120
Sum Helse- og omsorgstjenester		89 491	119 536	166 500	12 373
Velferd, arbeid og inkludering					
4040	Kjøp av boliger sosiale formål	34 761	49 500	49 500	67 734
300140	Ny legevakt	1 334	800	5 000	478
3160	Fergeveien bofellesskap	12 345	6 250	0	56 315
Sum Velferd, arbeid og inkludering		48 440	56 550	54 500	124 527

Prosjektnr	Prosjektnavn (tall i hele tusen kroner)	Regnskap 2021	Rev.bud 2021	Oppr. bud 2021	Regnskap 2020
Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø					
115420	Sakselift	165	0	0	0
1792	Trafikksikker skoleveg *	1 183	1 000	0	14 814
1976	Fiber kommunale bygg	0	214	0	467
1998	Overtakelse infrastruktur *	188 490	48 000	0	40 897
205501	Oppgradering Mellomvegen 110	1 819	4 000	0	0
2332	Sikkerhetstiltak uterom	0	0	0	839
4404	ENØK - kort og langsiktige tiltak	591	5 000	5 000	5 119
4409	EPC-prosjektet	475	5 904	0	-5 484
4457	Strakstiltak bygg miljørettet helsevern/Mattilsyn	0	0	0	405
4418	Strakstiltak bygg	3 279	7 000	7 000	11 422
5450	Bussterminal Prostneset **	43	0	0	1 770
5451	Prostneset park	0	0	0	966
5454	Garasje løpemaskin Tromsdalen	0	0	0	2 135
5485	Templarheimen ski- og skiskytteranlegg	0	0	0	2 353
5488	Parker, nærmiljøtiltak, friluftstiltak	14 146	7 100	10 000	24 402
5490	Prostneset bypark	412	1 500	7 500	0
5491	Strandtorget bypark	207	4 500	7 500	0
6001	Tromsøpakke III	1 986	3 000	0	2 066
6005	4G Kattjordeidet/Nakkedalen	846	4 000	0	0
6006	Dekklinje Dreis-Slottet	2 710	2 000	0	0
6032	Utbyggingsavtaler, bidrag infrastruktur	0	2 250	2 250	0
6035	Kjøp av tomtearealer	15 064	15 000	15 000	58 320
6037	Tønsnes industriområde - infrastruktur	269	250	0	201
6041	Geo-datautstyr Byutvikling	365	350	500	975
6137	Gen. grunnerverv/innløsning	9 518	12 500	3 300	231
6141	Utvikling av kommunale eiendommer	13 980	15 000	15 000	18 143
6150	Anskaffelse transportmidler	4 822	7 000	5 000	6 732
615001	Maskiner, tyngre kjøretøyer	7 238	15 000	10 000	10 646
6151	Transportmidler Brann og redning	0	0	0	576
6152	Transportmidler elektrifisering	7 499	15 000	15 000	12 444
6153	System bilparkstyring	1 739	2 000	0	0
6154	Egenandeler klimasatsmidler	1 225	4 000	4 000	3 600
6189	Ivaretagelse brannkrav	3 848	5 000	5 000	5 718
619002	Hovedbrannstasjon ventilasjon	0	0	0	15
6194	Kjøp av feiebler	0	0	0	1 103
6731	Trafikksikkerhet, aksjon skoleveg	1 095	4 700	10 000	11 723
6922	Fortau Røstbakken	94	1 000	6 000	0
6924	Utbedring bro Gyllenborg	583	800	20 000	1 608
6945	Fortau Mortensnes	1 010	1 050	0	8 280
6967	Forlengelse gågata/Storgata	0	0	0	1 652
699196	Nytt møterom Strandvn 8 **	208	0	0	0
6992	Ringvegen - sikring tomt	0	0	0	961
6997	Veg Teemplarheimen idrettspark	0	0	0	1 375
7000	Byvekstavtale, egenandeler	276	1 000	330	0
7510	Veger og fortau	19 480	35 000	35 000	52 210
7512	Storgata Nord	2 588	3 000	5 000	1 970
7530	Landfester flytekaier, distriktskaier	501	1 500	1 500	1 818
7560	Havnetiltak distrikt, kommunal andel	0	0	10 000	0
820032	Ombygging Strandvn 8	0	0	0	17 013
8850	Coronatiltak	15 455	14 487	0	3 719
9299	Investeringer vann	39 915	43 650	50 000	27 924
9399	Investeringer avløp	45 016	46 100	56 000	46 878
Sum Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø		408 140	338 855	305 880	398 006

Prosjektnr	Prosjektnavn (tall i hele tusen kroner)	Regnskap 2021	Rev.bud 2021	Oppr. bud 2021	Regnskap 2020
Organisasjon, ledelse og styring					
1962	IKT - fordelingspost	9 414	20 000	20 000	23 809
1971	Nytt arkivsystem	0	0	0	3 122
2060	Kjøp av Permsenteret	115 826	116 000	0	0
Sum Organisasjon, ledelse og styring		125 240	136 000	20 000	26 931
Sum post 1	Investeringer i varige driftsmidler	760 810	766 131	633 640	882 599
1998	Overtakelse infrastruktur *	9 216	0	0	4 441
Sum post 2	Tilskudd til andres investeringer	9 216	0	0	4 441
Sum post 3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	12 443	133 250	23 100	18 579
Sum post 4	Utlån av egne midler**	5 594	2 918	0	26 140
Sum investeringsutgifter		788 064	902 299	656 740	931 759

* prosjekter med øremerket finansiering

** prosjekter bokført som udekket

Investeringsutgifter

Investeringsutgiftene i 2021 var på totalt 788,1 millioner kroner. Av dette var 760,8 millioner kroner investeringer i varige driftsmidler. Sum investeringsutgifter i 2021 var 143,7 millioner kroner lavere enn i 2020.

De siste årene har det vært en historisk høy investeringstakt, som har gitt en gjeldsvekst og økning i finansutgiftene som ikke samsvarer med påregnelige inntektsrammer i årene som kommer. Det økonomisk bærekraftige målet er skattefinansierte investeringsrammer på maks 500 millioner kroner årlig hvor skattefinansiert låneramme ikke skal overstige et snitt på 350 millioner pr år i fireårsperioden, jf. handlingsprogram 2022-2025.

Tromsø kommunes investeringer i varige driftsmidler var i 2021 på totalt 760,8 millioner kroner, herunder investeringer i innenfor gebyr- og selvfinansierte tjenester (som Vann og avløp) med 86,9 millioner kroner. Samlede investeringer var i 2021 99 % av budsjett, mot 92 % i 2020. I økonomirapport I og II 2021 ble budsjettene økt med 100 millioner kroner.

Utover ordinære investeringer er det kostnadsført utlån og avdrag på formidlingslån 306,8 millioner kroner, kjøp av aksjer og andeler 12,4 millioner kroner.

Tabellen viser hvordan investeringene fordeler seg på respektive rammer:

tall i hele tusen	Regnskap 2021	Revidert budsjett 2021	Avvik
Barnehage	12 457	14 000	1 543
Skole	70 606	73 390	2 784
Kultur	6 437	27 800	21 363
Helse- og omsorgstjenester	89 491	119 536	30 045
Velferd, arbeid og inkludering	48 440	56 550	8 110
Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø	408 140	338 855	-69 285
Organisasjon, ledelse og styring	125 240	136 000	10 760
Sum investeringer i anleggsmidler	760 810	766 131	5 321

Barnehage

Regnskapet viser at utgiftene ble 12,5 millioner kroner, som var 1,5 millioner kroner lavere enn budsjett (11 %). Avviket skyldes i hovedsak Vikran barnehage med ca. 1,2 million kroner lavere utgifter enn budsjettet i 2021. Barnehagen ble ferdigstilt i 2021 med en kostnadsbesparelse totalt sett på 8 millioner kroner målt mot vedtatt kostnadsramme på 48 millioner kroner fra 2019.

Skole

Regnskapet viser at utgiftene ble 70,6 millioner kroner, som var 2,8 millioner kroner lavere enn budsjett (3,8 %).

Ombygging av Kaldfjord skole omfatter utbygging av et annekst som inneholder to klasserom, to grupperom, garderobeløsning, tekniske rom, og toaletter samt tilrettelegging utomhus. I 2021 hadde prosjektet et forbruk på 6,3 millioner kroner av et budsjett på 7,5 millioner kroner.

Normalhall Storelva skole gjelder bygging av idrettshall på Storelva som også skal brukes som gymsal for skolen, med et samlet bruksareal på ca. 2600 m². Bygget er ferdigstilt, men på grunn av vannlekkasjer som ble oppdaget rett før overtakelse er denne utsatt inntil vannskadene er reparert. I 2021 hadde prosjektet et forbruk på 52,1 millioner kroner av et budsjett på 53 millioner kroner.

Prosjektet Brensholmen skole hadde i 2021 et forbruk på 3,8 millioner kroner av et budsjett på 2 millioner kroner.

Kultur

Regnskapet viser at utgiftene ble 6,4 millioner kroner, som var 21,4 millioner kroner lavere enn budsjett (76,8 %).

Tromsøbadet er ferdigstilt og bygget er tatt i bruk. Prosjektledelsen ivaretok reklamasjonsoppdrag fram til 1. års garantibefaring høsten 2020. I 2021 viser regnskapet et mindreforbruk på 3,1 millioner kroner mot et budsjettet forbruk på 1 million kroner. Dette skyldes noen store kreditnotaer som følger av avtalt sluttoppgjør med leverandører.

I 2018 vedtok kommunestyret en felles ordning for kunst til kommunale bygg og uterom basert på 1% av samlede årlige investeringer. I 2021 ble det investert for 3,3 millioner kroner i kunst av et budsjett på 4,5 millioner kroner.

Oppgradering kultur- og idrettsbygg er en sekkepost for forskjellige prosjekter og tiltak. I 2021 består dette av oppgraderinger, dreneringer, rassikring, tak, renovering av garderober, ny brannsikring og prosjektering for senere investeringstiltak. Forbruket er på 2,9 millioner kroner av budsjettet 10 millioner kroner. Avviket skyldes forsinkelser pga. korona og manglende ressurser internt.

Rådstua skal være en erstatning for Provisoriet, midlertidig produksjonshall fra 1980. Bygget har gått ut på dato iht. dagens tekniske og bygningsmessige krav. Blant annet er bygget ikke lydisolert da det kun var bygget som et provisorium. Bygget rommer i dag kun teatersal og mangler alt av fasiliteter for brukere og publikum. Rådstua skal inneholde teatersal, være universelt utformet, imøtekomme krav fra Arbeidstilsynet mv. Dette gjelder blant annet bygging av lasteinntak og støttearealer for brukerne. Prosjektet er et prioritert kulturprosjekt, der vern gjennom bruk er til stor fordel for den fredete bygningsmassen Rådstua. Prosjektet er estimert ferdigstilt i 2. kvartal 2023.

I 2021 var samlet forbruk 2 millioner kroner av et budsjett på 5 millioner kroner.

Helse og omsorg

Regnskapet viser at utgiftene ble 89,5 millioner kroner, som var 30 millioner kroner lavere enn budsjett (25,1 %).

Sommerlystvegen avlastningsboliger gjelder bygging av barne- og avlastningsboliger med administrasjonsdel, familierom, felles aktivitetsrom samt uteanlegg. Det etableres ni boenheter for avlastning, to permanente boliger og to pårønderom. 30 brukere skal bruke de ni avlastningsboligene. I 2021 hadde prosjektet et forbruk på 75,9 millioner kroner av et budsjett 86,7 millioner kroner. Estimert ferdigstillelse er september/oktober 2022.

Restarbeider Otium omfatter utvendig og innvendig skilting, utvidelse av anlegg for å smelte snø, ferdigstillelse av offentlig utsmykking og prosjektmateriale med ferdigattest. Prosjektet har i år hatt et forbruk på 3,1 millioner kroner av et budsjett på 3 millioner kroner.

Oppgraderinger helse- og omsorgsbygg har i 2021 forbruk på 4,1 millioner kroner av et budsjett på 15 millioner kroner. Avviket skyldes forsinkelser pga korona og manglende ressurser internt.

Velferd, arbeid og inkludering

Regnskapet viser at utgiftene ble 48,4 millioner kroner, som var 8,1 millioner kroner lavere enn budsjett (14,3 %).

Kjøp av boliger til sosiale formål har i 2021 et forbruk på 34,7 millioner av et budsjett på 49,5 millioner kroner. Utgiftene er fordelt med 22 millioner kroner for direkte kjøp av boliger og 12,7 millioner kroner til rehabilitering av eksisterende boliger. På grunn av manglende tilbud ved konkurranse om byggentrepriser og Covid-19 har det vært lavere fremdrift i byggprosjektene enn estimert i økonomirapport 2-2021.

Fergeveien omhandler bygging av et bofellesskap med åtte leiligheter og personalbase for mennesker med forskjellige funksjons- og utviklingshemninger. Prosjektet ble etter utbedring av betydelige mangler overtatt primo juli 2021. I 2021 hadde prosjektet et forbruk på 12,3 millioner kroner av et budsjett på 6,2 millioner kroner.

Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø

Regnskapet viser at utgiftene ble 408,1 millioner kroner, som var 69,3 millioner kroner høyere enn budsjett (20,4 %).

Den viktigste årsaken til avviket er prosjektet Overtakelse infrastruktur. Ved utbyggingsprosjekter påkoster private utbyggere ofte infrastrukturen (vei, vann, avløp, mv.). Etter ferdigstillelse overføres infrastrukturen vederlagsfritt til det offentlige. Verdien av slike overdragelser var i 2021 188,5 millioner kroner, mot en budsjettet verdi på 48 millioner kroner. Selve investeringen har ingen likviditetsmessig konsekvens da dette behandles som en overføring fra private utbyggere, men det får konsekvenser på sikt ved drift og vedlikehold av anleggene.

I Mellomvegen 110 jobbes det med tilstandsanalyse av bygget og andre mindre tiltak for klargjøring av enkelte rom og lokaler prosjektet har ikke satt sluttdato og har behov for løpende bevilgning. I 2021 hadde prosjektet

et forbruk på 1,8 millioner kroner av et budsjett på 4 millioner kroner.

Parker, nærmiljø og friluftstiltak gjelder byggetiltak innenfor de angitte kategoriene i sekkeposten. Prosjektet hadde i 2021 et forbruk på 14,1 millioner kroner av et budsjett på 7,1 millioner kroner (7 millioner kroner i merforbruk).

Prosjektet Veger og fortau har som formål å legge bedre til rette for en samlet investering og oppgradering av vegger, fortau og belysning. I 2021 ble det investert for 19,5 millioner kroner av et budsjett på 35 millioner kroner.

Storgata nord omhandler detaljprosjektering for nordre del av Storgata/forlengelse fra Storgata Sør-prosjektet. Det innebærer opprustning av dekke, legging av gatevarme i hele tverrsnittet inkludert over krysset ved Fr. Langes gate, nedjustering av areal for kjøring til fordel for gående, installere terrorsikring i nord, modernisering og utsmykking ved bruk av mer grønt og kunst, samt tilrettelegging for brukere og gårdseiere. Regnskapet for 2021 viser et forbruk på 2,6 millioner kroner av et budsjett på 3 millioner kroner.

Organisasjon, ledelse og styring

Regnskapet viser at utgiftene ble 125,2 millioner kroner, som var 10,8 millioner kroner lavere enn budsjett (7,9 %).

Den viktigste årsaken til avviket er prosjektet IKT fordelingspost. Dette er en sekkepost for investering av IKT-infrastruktur samt datamaskiner og undervisningsutstyr til helse- og oppvekstsektoren. Regnskapet viser 9,4 millioner i forbruk mot et budsjett på 20 millioner kroner.

Gebyr- og selvfinansierte investeringer

Regnskapet viser at utgiftene ble 84,9 millioner kroner, som var 4,8 millioner kroner lavere enn budsjett (5,4 %). Investeringene innen vann ble 3,7 millioner kroner under budsjett, og investeringene innen avløp ble 1,1 millioner kroner lavere enn budsjettet.

Investeringsinntekter

Investeringsinntektene ble 705,8 millioner kroner, som er 183,2 millioner kroner under budsjett og 240 millioner kroner lavere enn i 2020. Avvik fra budsjett har sammenheng med at låneopptaket for 2021 var 183 millioner kroner lavere enn budsjettet.

Tabellen under viser hvordan kommunens investeringer er finansiert.

	Andel i %	Beløp (hele tusen)
Salg	4	31 063
Overf fra drift	0,06	462
Tilskudd	28,5	225 410
Fond	2,94	22 125
Mva-komp	7	57 230
Bruk av lån	49,5	392 069
Udekket	8	67 320
Sum	100	795 679

Videreutlån

Netto utgifter til videreutlån ble 7,6 millioner kroner mot 0 i budsjett.

Det er i 2021 blitt betalt 11,8 millioner kroner i avdrag knyttet til startlånsordningen som gjaldt regnskapsåret 2020. For 2021 er det gjort en tilsvarende avsetning på 4,2 millioner kroner som vil bli betalt i påfølgende regnskapsår (2022). Differansen på 7,6 millioner kroner vil derfor fremstå som et avvik i netto utgifter videreutlån, men skyldes at man regnskapsteknisk fører det som en avsetning (netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond).

Overføringer fra drift og netto avsetninger

Det ble vedtatt i økonomirapport 2-2021 å overføre til sammen 462 144 kroner fra drift til investering, for å finansiere noe av årets investeringer med løpende inntekter.

Det er netto brukt 22 millioner kroner av bundne investeringsfond, mot et budsjett på 12,6 millioner kroner. Avviket har sammenheng med det som er beskrevet knyttet til startlånsordningen. Balansen viser dermed 11,7 mill. kroner i bundne investeringsfond pr. 31.12.21.

Bruk av ubundet investeringsfond var på 150 000 kroner, jamfør Ksak 94/21 og 98/21. Det er ikke vedtatt avsetninger til ubundne investeringsfond. Balansen viser dermed at ubundne investeringsfond er på 2,7 mill. kroner pr. 31.12.21.

KOMMUNALEFORETAK

TROMSØBADET KF

Tromsøbadet KF hadde i 2021 et positivt netto driftsresultat på 4,49 millioner kroner. Som følge av lokale og nasjonale smittevernstiltak har Tromsøbadet også i 2021 måtte redusere driften, noe som har medført bortfall av inntekter. Kostnadene har derimot løpt som normalt.

Av positivt netto driftsresultat på 4,49 millioner er 1,84 millioner kroner disponert til å finansiere investeringer og 2,65 avsatt til disposisjonsfond. Disposisjonsfond er dermed ved årsslutt 15,2 millioner kroner.

TROMSØ HAVN KF

Tromsø Havn KF hadde i 2021 et positivt netto driftsresultat på 8 millioner kroner.

Med en fortsatt pågående pandemi preget av tidvise omfattende tiltak for å bekjempe spredningen av viruset, var det flere usikkerhetsmomenter rundt hvordan året ville bli.

Det er derfor gledelig å registrere at med unntak av reiseliv, har det vært høy aktivitet på øvrige forretningsområder til Tromsø Havn i 2021.

Foretaket har gjennom året holdt fast kursen med å være en aktiv tilrettelegger for maritim næringsutvikling, en pådriver til det grønne maritime skiftet og en effektiv og kunderettet organisasjon

TROMSØ BRANN OG REDNING KF

Økonomisk kom foretaket bedre ut i 2021 enn det prognosen skulle tilsi. Dette skyldes i hovedsak et lavere aktivitetsnivå på grunn av pandemien og at flere stillinger har stått vakante i 2021. Samlet hadde foretaket et positivt netto driftsresultat 10,4 millioner kroner. Av dette ble 3,49 millioner kroner overført til selvkostfond feiing, 4,1 millioner kroner til inndekning av merforbruk fra 2020, og 2,8 millioner kroner til disposisjonsfond.

Foretaket har registrert 1260 utvarslinger og oppdrag i 2021. Dette er en liten nedgang fra året før. Registreringene gjelder også oppdrag løst av 110-sentralen, falske alarmer og andre mindre hendelser.

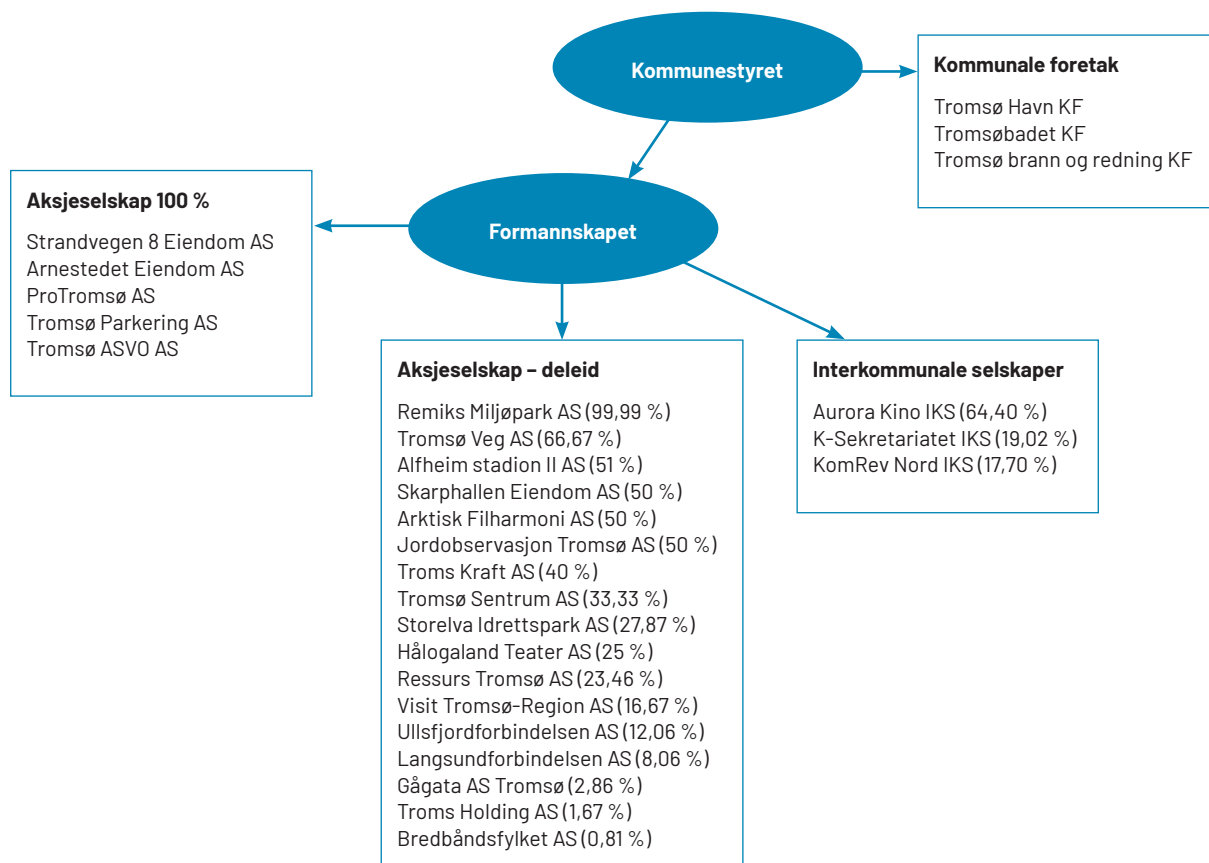
EIERSKAP OG STYRING

Tromsø kommune har i desember 2021 vedtatt ny eierskapsmelding som beskriver hvilke formål og målsetninger kommunen har med eierskap i aksjeselskap, interkommunale selskaper og kommunale foretak.

Eierskapsmeldingen legger det overordnede grunnlaget for hvordan kommunen skal utøve en målrettet, forutsigbar og langsiktig eierskapspolitikk. Hensikten er å bidra til en helhetlig og god politisk styring og kontroll av både selskapene, og hvordan de samvirker med kommuneorganisasjonen, samt gi rammer for hvordan kommunen skal utøve sitt eierskap.

Det legges opp til at eierstyringen av kommunale selskaper knyttes tettere opp mot kommunens planverk. De definerte samfunns mål som Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) beskriver skal være førende for eierstyringen av kommunens selskaper.

Eierskapsteamet skal sikre kontinuitet og kvalitet rundt kommunalt eierskap. Kommunens eierskap utøves gjennom de formelle eierkanalene og er politisk forankret. En viktig oppgave er å gi løpende faglig bistand til politisk ledelse, noe som skjer blant annet i jevnlig dialog med ordfører.

På selskapsnivå har det skjedd endringer gjennom nyetableringer:

- Tromsø brann og redning er etablert som kommunalt foretak (KF)
- ProTromsø AS er kommunens nye næringssselskap som skal arbeide med utadrettet næringsutvikling med mål om å øke antallet bedriftsetableringer og skape nye arbeidsplasser i Tromsø.

- Jordobservasjon Tromsø AS er etablert sammen med KSAT med hovedmål å få etablert et fremtidig nasjonalt senter for jordobservasjon i Tromsø.
- Strandvegen 8 Eiendom AS er etablert med mål om å utvikle eiendommen og tilstøtende arealer og etter hvert sikre kommunen god avkastning på investert kapital og i samsvar med en bærekraftig byutvikling.

Figuren over viser samlet oversikt over Tromsø kommunens eierinteresser. I tillegg har kommunen mindre aksjeposter i selskaper utenfor Tromsø-regionen, samt kommunale stiftelser, Tromsø kommunale pensjonskasse og interkommunale samarbeid som føles opp av eierskapsteamet.

ÅRSVERKSUTVIKLING

Tabellene viser utvikling i antall fastlønte årsverk i kommunen fra 2014 til 2020, samt antall fastlønte årsverk pr. 31 desember 2021.

Tromsø kommune har endret ansvarsrammeoppsettet i 2021, og dermed hvilke ansvarsrammer de ulike ansvarene er knyttet til. Tidligere har det vært ca. 20 ansvarsrammer, nå er det kun 9. Det betyr at vi mister muligheten for å sammenligne utviklingen i 2021 med tidligere år i de enkelte rammene. Det er startet et nytt oppsett i egen tabell, hvor man får sammenligningsgrunnlag i årene som kommer.

Antall fastlønte årsverk har økt med 60, men vi har ikke kontroll på hvor økningen har skjedd siden rammeoppsettet i årene 2014–2020 er annerledes enn det er i 2021. Variable årsverk har også økt, med 71 fra 2020.

Antall fastlønte årsverk i Tromsø kommune pr. 31. desember

Ansvarsrammer	2021
Barnehage	489
Skole	1 260
Barn og familie	277
Kultur	133
Helse- og omsorgstjenester	1 502
Velferd, arbeid og inkludering	254
Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø	542
Demokratisk styring	12
Organisasjon, ledelse og styring	281
Totalt	4 750

Antall fastlønte årsverk i Tromsø kommune pr. 31. desember 2014-2020

Ansvarsrammer	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Endring fra 2019 til 2020	Prosentvis endring 2014 - 2020
Administrative tjenester	171	195	201	208	229	246	205	-41	19,9 %
Barnehage	563	520	528	530	539	542	515	-27	-8,5 %
Barnevern	88	91	93	98	97	100	97	-3	10,2 %
Boligtiltak	20	19	23	23	24	23	24	1	20,0 %
Brann og redning	75	78	82	82	84	81	80	-1	6,7 %
Bydrift	66	66	66	70	70	69	70	1	6,1 %
Bygg	254	230	237	240	261	270	265	-5	4,3 %
Byrådsadministrasjon	71	53	0	0	0	0	0	0	-100,0 %
Byutvikling	82	86	89	99	99	97	94	-3	14,6 %
Flyktningetjenester	21	26	41	38	35	22	17	-5	-19,0 %
Folkevalgte	12	14	10	9	9	12	13	1	8,3 %
Forebyggende helse	59	68	74	76	126	136	131	-5	122,0 %
Idrettstilbud	17	20	20	17	17	18	8	-10	-52,9 %
Kommunehelse	49	57	70	200	200	215	4	-211	-91,8 %
Kultur	143	138	141	140	129	127	127	0	-11,2 %
Næring	0	4	4	4	2	4	3	-1	
Pleie og omsorg	1318	1364	1454	1410	1472	1397	1435	38	8,9 %
Politisk og administrativ støttefunksjon	6	6	41	49	63	63	61	-2	916,7 %
Skole	1218	1238	1288	1301	1322	1309	1266	-43	3,9 %
Sosialtjenesten	49	65	75	61	56	71	197	126	302,0 %
Vann og avløp	71	73	76	77	78	78	78	0	9,9 %
Totalt	4 353	4 411	4 613	4 732	4 912	4 880	4 690	-190	7,7 %

• Generelt dreier mindre endringer i ansvarsrammene seg om justering av tjenestetilbud og naturlige variasjoner, slik som vakanser m.v.

Variabel lønn/timelønn omgjort til årsverk

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Endring fra 2020 til 2021	Prosentvis endring 2015 - 2021
Totalt	683	740	743	728	670	690	761	71	11,4 %

Beregningen av variabel lønn/timelønn er gjort under gitte forutsetninger og kan ikke regnes for 100 % eksakte tall, men som et estimat. Tallene er basert på timelønn og overtid. De inkluderer timer fra ansatte i flere typer ansettelsesforhold. Det kan være fulltidsansatte som jobber overtid, deltidsansatte som jobber timer i tillegg, vikarer og pensjonister som jobber både ordinære timer og overtid. Tallene sier derfor ikke noe om hvor mange ansatte som bare jobber på timebasis.

REKRUTTERING - TURNOVER

I 2021 har Tromsø kommune lyst ut 2100 stillinger hvorav 75% har vært fulltidsstillinger. I perioden har Tromsø kommune gjort 911 ansettelsler av eksterne søkere. 845 medarbeidere har fratrudd sin stilling i Tromsø kommune. Dette tallet inkluderer hovedsakelig, men ikke utelukkende, oppsigelser og oppnådd pensjonsalder.

Høy grad av intern rekruttering kan bidra til å forklare det høye antall stillingsutlysninger sammenlignet med turnover. Det er ønskelig å få til systematisk kartlegging av årsaker til turnover. Tromsø kommune opplever

rekrutteringsutfordringer, spesielt innen helse og omsorg, hvor vi blant annet på sykepleierstillinger kan se ledige stillinger uten noen søkere

Personalstatistikk for 2021 - fastlønte ansatte / årsverk

Tromsø kommune	Kvinner	Menn	Totalt
Ansatte			
Antall fastlønte ansatte	3 897	1 528	5 425
Antall fastlønte årsverk	3 381	1 369	4 750
Gj.sn. stillingsprosent	86,8 %	89,6 %	87,6 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	511 344	522 453	514 504
Gj.sn. kvinnelønn i % av menns lønn			97,9 %
Kommunedirektørens ledergruppe	3	2	5
Gj.sn.lønn kommunedirektørens ledergruppe	1 224 000	1 360 000	1 278 400
Seksjonsledere i avdelinger og staber	13	11	24
Gj.sn. lønn seksjonsledere i avdelinger og staber	903 154	918 212	910 056
Enhetsledere	54	38	92
Gj.sn.lønn enhetsledere	796 769	803 852	799 695
Andel deltidsstillinger (ekskl. lærlinger)			
0 - 49,99 %	8,5 %	8,5 %	8,5 %
50 - 99,99 %	20,4 %	10,8 %	17,7 %
100 %	71,1 %	80,7 %	73,8 %

Tromsø kommune	Kvinner	Menn	Totalt
Menn i kvinnedominerte yrker og kvinner i mannsdominerte yrker			
Andel menn i Helse- og omsorgstjenester		19,4 %	
Andel menn i Kommunale barnehager		12,2 %	
Andel kvinner i Infrastruktur, samfunnsutvikling og miljø	37,6 %		
Seniorer (60 år og eldre)			
Antall seniorer	440	155	595
Gj.sn. stillingsprosent	82,8 %	89,5 %	84,5 %
Ansvarsramme Barnehage			
Antall ansatte	453	63	516
Gj.sn. stillingsprosent	94,5 %	96,7 %	94,7 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	481 773	450 017	477 895
Seksjonsledere og enhetsledere	5	1	6
Ansvarsramme Skole			
Antall ansatte	925	441	1 366
Gj.sn. stillingsprosent	91,2 %	95,0 %	92,5 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	557 186	541 248	552 040
Seksjonsledere og enhetsledere	26	13	39
Ansvarsramme Barn og familie			
Antall ansatte	273	26	299
Gj.sn. stillingsprosent	92,1 %	98,5 %	92,6 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	554 529	559 246	554 939
Seksjonsledere og enhetsledere	3	2	5
Ansvarsramme Kultur			
Antall ansatte	95	77	172
Gj.sn. stillingsprosent	77,2 %	78,0 %	77,6 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	549 600	529 529	540 615
Seksjonsledere og enhetsledere	1	5	6
Ansvarsramme Helse- og omsorgstjenester			
Antall ansatte	1483	356	1839
Gj.sn. stillingsprosent	81,7 %	75,4 %	80,5 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	487 273	484 459	486 728
Seksjonsledere og enhetsledere	11	7	18

Tromsø kommune	Kvinner	Menn	Totalt
Ansvarsramme Velferd, arbeid og inkludering			
Antall ansatte	195	69	264
Gj.sn. stillingsprosent	97,0 %	95,5 %	96,6 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	534 669	514 086	529 289
Seksjonsledere og enhetsledere	3	2	5
Ansvarsramme Infrastruktur, samfunnsutvikl. og miljø			
Antall ansatte	210	348	558
Gj.sn. stillingsprosent	95,3 %	98,4 %	97,2 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	503 120	534 282	522 555
Seksjonsledere og enhetsledere	8	12	20
Ansvarsramme Demokratisk styring			
Antall ansatte	12	11	23
Gj.sn. stillingsprosent	50,2 %	46,7 %	48,5 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	682 212	696 902	689 238
Ordfører og varaordfører	1	1	2
Ansvarsramme Organisasjon, ledelse og styring			
Antall ansatte	132	108	240
Gj.sn. stillingsprosent	96,1 %	100,0 %	97,9 %
Gj.sn.lønn pr. ansatt	624 039	619 885	622 169
Direktører, seksjonsledere og enhetsledere	15	9	24
Fravær			
	Dgr.	Dgr.	Prosent
Fødselspermisjoner	30 081	7 009	
Barns sykdom	8 851	2 446	
Sykefravær 1 - 16 dager	23 571	7 932	3,1 %
Sykefravær > 16 dager	61 186	12 234	7,3 %

Kjønnsdelt lønnsstatistikk

Stillingskategori / stillingsnivå	År 2016		2017		2018		2019		2020		2021		
	Kjønn	Snitt års-lønn	Snitt kvinne-lønn i % av menns	Snitt årslønn	Snitt kvinne-lønn i % av menns	Snitt årslønn	Snitt kvinne-lønn i % av menns	Snitt årslønn	Snitt kvinne-lønn i % av menns	Snitt årslønn	Snitt kvinne-lønn i % av menns	Snitt årslønn	Snitt kvinne-lønn i % av menns
Kommunedirektørens ledergruppe (endringer i sammensetning over tid)	Kvinner	1 001 544	103,0 %	1 094 220	106,8 %	1 136 720	106,5 %	1 203 176	112,2 %	1 218 552	121,6 %	1 224 000	90,0 %
	Menn	972 746		1 025 000		1 067 373		1 072 333		1 002 500		1 360 000	
Seksjonsledere i avd. og seksjoner (endringer i sammensetning over tid)	Kvinner		96,8 %	839 125	99,3 %	810 688	92,4 %	857 357	94,1 %	849 750	93,5 %	903 154	98,4 %
	Menn			845 000		877 465		911 101		908 409		918 212	
Enhetsledere (endringer i sammensetning over tid)	Kvinner	710 676	96,8 %	722 625	95,7 %	743 736	99,9 %	768 530	100,2 %	765 912	99,2 %	796 769	99,1 %
	Menn	734 133		754 997		744 497		767 335		771 806		803 852	
Avd. ledere og andre mellomledere	Kvinner	562 590	100,9 %	596 581	102,1 %	598 496	105,6 %	621 010	107,9 %	625 842	110,4 %	651 463	105,4 %
	Menn	557 428		584 100		566 608		575 712		566 642		618 120	
Akademikere	Kvinner	586 457	99,2 %	603 481	98,9 %	620 522	100,7 %	641 841	98,4 %	653 113	98,5 %	674 526	98,8 %
	Menn	590 991		610 473		616 436		652 268		663 369		682 951	
Høgskoleutdannede	Kvinner	450 663	100,6 %	462 892	100,9 %	469 679	101,5 %	494 967	101,5 %	498 876	101,9 %	527 640	102,9 %
	Menn	448 173		458 637		462 789		487 450		489 610		512 952	
Pedagogisk personale	Kvinner	503 635	99,9 %	513 963	100,2 %	523 994	99,2 %	543 021	99,3 %	545 463	98,9 %	561 455	99,6 %
	Menn	503 960		513 090		528 282		546 993		551 351		563 444	
Fagarbeidere / hjelpepleiere	Kvinner	391 463	99,4 %	402 579	99,4 %	407 502	99,4 %	421 086	98,9 %	421 676	99,0 %	441 183	99,8 %
	Menn	393 956		404 917		410 080		425 711		426 114		442 125	
Sekretærer / 1. sekr. / helsesekretær	Kvinner	403 534	105,9 %	420 149	99,1 %	428 362	101,5 %	440 938	101,1 %	440 047	96,2 %	460 930	103,8 %
	Menn	381 033		424 000		422 100		436 000		457 667		444 050	
Konsulenter	Kvinner	442 194	100,5 %	456 338	103,7 %	464 270	104,6 %	481 824	102,2 %	486 487	100,3 %	487 940	99,3 %
	Menn	440 072		439 906		444 015		471 678		485 198		491 155	
Saksbehandlere	Kvinner	459 150	101,7 %	467 918	101,2 %	474 219	99,9 %	500 300	99,4 %	506 095	98,4 %	521 421	101,4 %
	Menn	451 410		462 144		474 721		503 130		514 117		514 035	
Ufaglærte	Kvinner	345 398	101,1 %	352 684	100,5 %	357 156	101,8 %	365 543	100,3 %	369 596	99,9 %	381 488	100,6 %
	Menn	341 558		350 942		350 695		364 448		369 962		379 317	
Totalt	Kvinner	448 447	97,8 %	463 503	97,9 %	471 771	98,8 %	489 841	97,8 %	495 559	97,8 %	511 344	97,9 %
	Menn	458 581		473 461		477 696		500 852		506 814		522 453	

SENIORER PR. 31.12.21

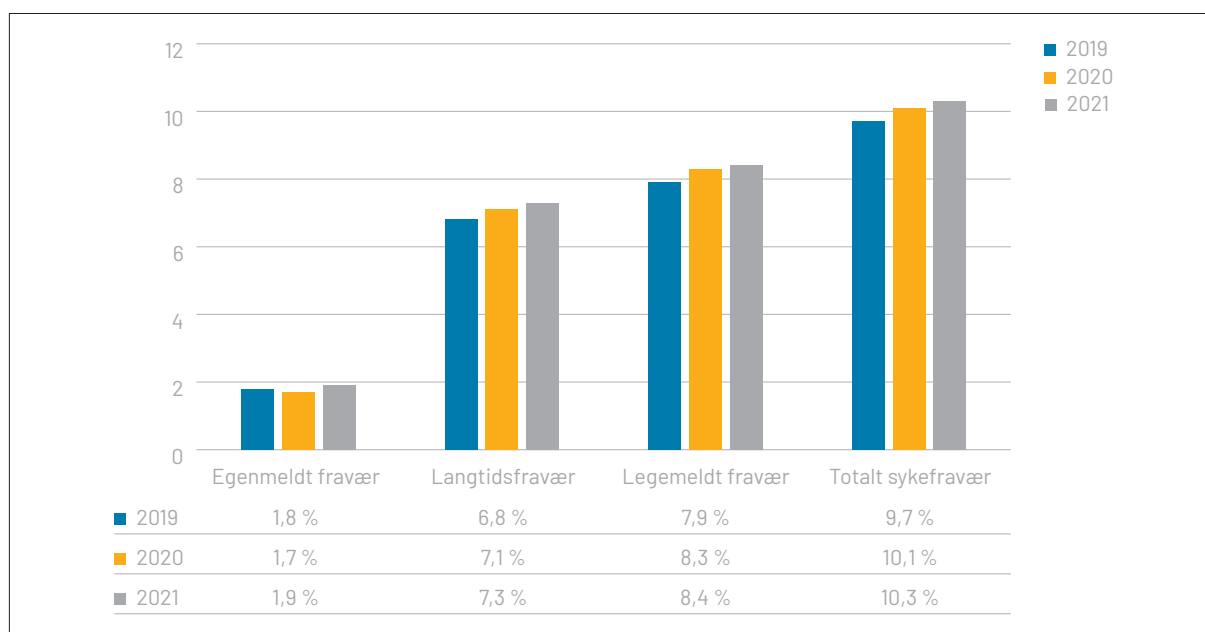
Alder	KVINNER			MENN			TOTALT		
	Antall kvinner	Årsverk kvinner	Snitt st. % kvinner	Antall menn	Årsverk menn	Snitt st. % menn	Antall totalt	Årsverk totalt	Snitt st. % totalt
60 år	96	80,60	83,96 %	28	26,56	94,86 %	124	107,16	86,42 %
61 år	73	65,54	89,78 %	28	25,85	92,32 %	101	91,39	90,49 %
62 år	61	50,63	83,00 %	21	17,03	81,10 %	82	67,66	82,51 %
63 år	53	45,50	85,85 %	27	25,41	94,11 %	80	70,91	88,64 %
64 år	69	58,16	84,29 %	12	10,69	89,08 %	81	68,85	85,00 %
65 år	41	30,44	74,24 %	16	13,69	85,56 %	57	44,13	77,42 %
66 år	19	14,86	78,21 %	13	10,58	81,38 %	32	25,44	79,50 %
67 år	12	9,72	81,00 %	4	3,30	82,50 %	16	13,02	81,38 %
68 år	4	2,60	65,00 %	3	2,67	89,00 %	7	5,27	75,29 %
69 år	6	3,62	60,33 %	1	1,00	100,00 %	7	4,62	66,00 %
70 år	0	0,00	0,00 %	1	1,00	100,00 %	1	1,00	100,00 %
71 år	1	0,70	70,00 %	0	0,00	0,00 %	1	0,70	70,00 %
72 år	1	0,25	25,00 %	1	1,00	100,00 %	2	1,25	62,50 %
74 år	1	0,30	30,00 %	0	0,00	0,00 %	1	0,30	30,00 %
75 år	1	0,15	15,00 %	0	0,00	0,00 %	1	0,15	15,00 %
77 år	1	0,95	95,00 %	0	0,00	0,00 %	1	0,95	95,00 %
79 år	1	0,12	12,00 %	0	0,00	0,00 %	1	0,12	12,00 %
TOTALT	440	364,14	82,76 %	155	138,78	89,54 %	595	502,92	84,52 %

SENIORER - UTVIKLING 2008 - 2021 (fastlønte ansatte 60 år eller eldre pr. 31. desember)

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antall kvinner	279	307	315	327	345	359	365	374	392	421	431	437	419	440
Antall menn	105	119	139	136	137	146	157	148	156	142	147	151	155	155
Antall totalt	384	426	454	463	482	505	522	522	548	563	578	588	574	595
Antall årsverk kvinner	171,64	234,61	245,35	253,01	264,62	285,89	291,00	303,53	317,29	348,88	360,61	366,59	350,60	364,14
Antall årsverk menn	75,28	103,76	121,78	119,27	121,52	128,62	138,91	131,47	137,01	125,66	131,91	136,73	139,85	138,78
Antall årsverk totalt	246,92	338,37	367,13	372,28	386,14	414,51	429,91	435,00	454,30	474,54	492,52	503,32	490,45	502,92
Snitt stillingsprosent kvinner	61,52 %	76,42 %	77,89 %	77,37 %	76,70 %	79,64 %	79,73 %	81,16 %	80,94 %	82,87 %	83,67 %	83,89 %	83,67 %	82,76
Snitt stillingsprosent menn	71,70 %	87,19 %	87,61 %	87,70 %	88,70 %	88,10 %	88,48 %	88,83 %	87,83 %	88,49 %	89,73 %	90,55 %	90,22 %	89,54
Snitt stillingsprosent totalt	64,30 %	79,43 %	80,87 %	80,41 %	80,11 %	82,08 %	82,36 %	83,33 %	82,90 %	84,29 %	85,21 %	85,60 %	85,44 %	84,53

NÆRVÆR – SYKEFRAVÆR

Sykefraværet til Tromsø kommune var i 2021 10,3%. Både egenmeldt og legemeldt sykefravær økte sammenlignet med 2020. Inkludert i egenmeldt og totalt sykefravær, er også koronarelatert sykefravær på 0,5%. Denne utviklingen vises i andre store kommuner.

Fordelt på avdelingsnivå har avdeling for helse og omsorg høyest sykefravær. De er likevel den eneste avdelingen som har redusert sykefraværet sammenlignet med 2020. Avdeling for oppvekst, utdanning og kultur økte til 10,6%, og Avdeling for bymiljø økte til 7,3% sykefravær. Stabene hadde størst økning i sitt fravær. Der mer enn doblet langtidsfraværet seg, og økte fra 3,3% til 6,8%.

Nærværarbeidet har vært preget av pandemi-håndtering. Medarbeiderundersøkelsen var planlagt gjennomført i 2021, men ble flyttet til våren 2022.

Lederutviklingsprogrammet "Ny som leder i Tromsø kommune" ble startet opp høsten 2021. Programmet skal gjøre nye ledere i kommunen i stand til å utøve ledelse på trygt og godt vis, og i tråd med kommunens overordnede strategier og verdier.

I sak 15/20 til Arbeidsmiljøutvalget ble det vedtatt at le-

dere med arbeidstakere som har langtidsfravær, skal få tett oppfølging. I tråd med IA-avtalen skal oppfølgingen av den ansatte skje i samarbeid med NAV og bedriftshelsetjenesten for å finne gode og langsiktige løsninger for arbeidsgiver og arbeidstaker. Kommunen har derfor, i samarbeid med aktuelle enhetsledere, valgt ut enheter som har høyt sykefravær for tettere oppfølging.

Av kontinuerlige tiltak er blant annet digitalt kurs for ledere og ansatte i oppfølgingsrutiner for sykmeldte videreutviklet og ligger tilgjengelig i KS-læring. NAV Arbeidslivssenter er også ute på enhetene til kommunen og gjennomfører opplæring i helsefremmende arbeid.

Det ble i Arbeidsmiljøutvalget, sak 3/21, vedtatt å opprette HMS-utvalg. I sak 18/21 ble ny prosedyre for HMS-utvalgets roller og oppgaver vedtatt. I samme sak ble revisjon av HMS-gruppens rolle og oppgave vedtatt. Dette for at roller og oppgaver skal henge sammen mellom HMS-gruppen, HMS-utvalget, AU og

AMU. HMS-utvalget skal være et bindeledd som ivaretar behov for å håndtere HMS-saker som er gjeldende for flere seksjoner. HMS-utvalget skal utarbeide tiltak i seksjonene og følge disse opp. Tiltakene skal være forebyggende og helsefremmende for å skape økt nærvær til og på arbeidsplassen. HMS-utvalget vil være et rådgivende organ for AMU og arbeidsgiver innen HMS området. I 2021 var det to HMS-utvalg som ble etablert og startet opp sin aktivitet.

HMS-gruppene i Tromsø kommune er en viktig arena for å jobbe med nærværarbeidet. I 2021 har HMS-gruppene prioritert områder og tiltak som er med på å skape en helsefremmende arbeidsplass. Områdene det har vært arbeidet mye med, er oversikt over ansvar, myndighet og oppgaver i HMS-arbeidet, samarbeid og medvirkning samt helsefremmende arbeid.

I tillegg har mange HMS-grupper vært med på å avklare hvilke arbeidsoppgaver som kan utføres av graderte sykmeldte eller arbeidstakere med redusert arbeidsevne.

Koronasituasjonen har vært tema i to til tre ukentlige møter mellom arbeidsgiver, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Her har eksempelvis merbelastning, sykefravær og andre driftsutfordringer blitt diskutert. Hyppigheten av møtene har gjort at det har blitt mulig fra sentralt hold å adressere utfordringer så snart som mulig, i mange tilfeller har dette også gitt en forebyggende effekt.

Tromsø kommunes Bedriftshelsetjeneste (BHT)

Bedriftshelsetjenesten har en samarbeidsplan med Tromsø kommune. Planen gir oversikt over satsings-

områder og prioriterte aktiviteter som bedriftshelsetjenesten skal bistå med. Det er arbeidsgivers ansvar å be om råd fra bedriftshelsetjenesten.

Nærværarbeid er et av prioriterte områder som bedriftshelsetjenesten har bistått arbeidsgiver med. Dette omfatter blant annet:

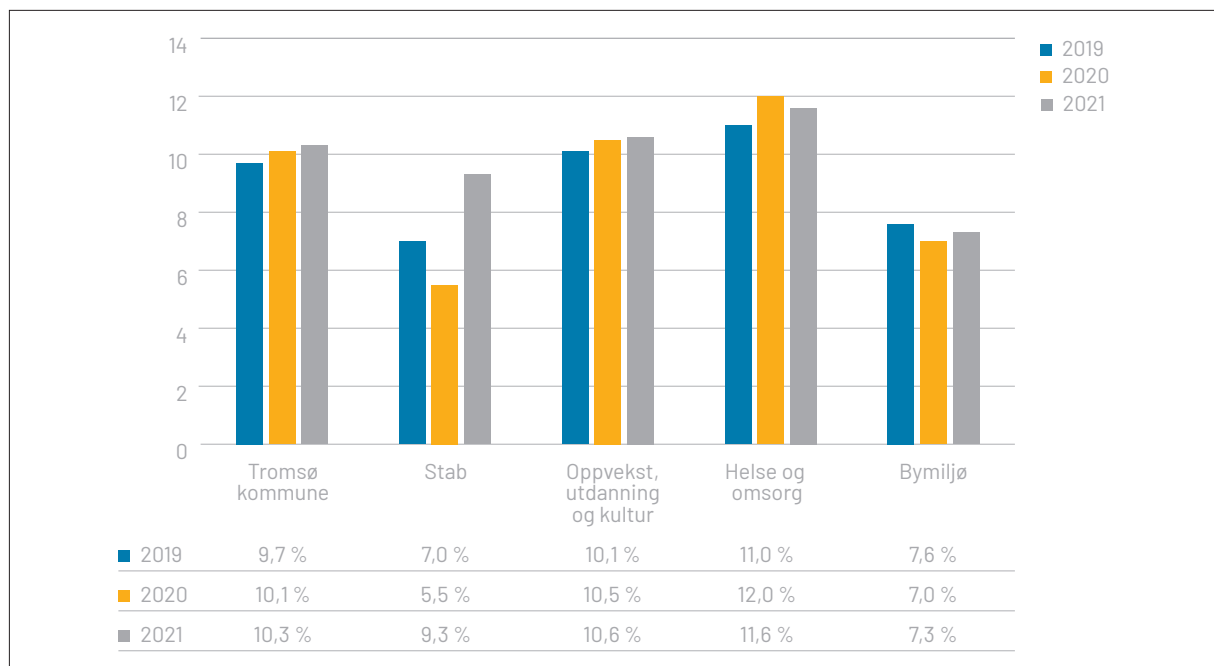
- Dialogmøter
- Individuell tilrettelegging
- Funksjonsvurdering – vurdering av restarbeidsevne
- Tilrettelegging for gravide arbeidstakere
- AKAN-arbeidet

Kartlegging av psykososialt og organisatorisk arbeidsmiljø er også utført på arbeidsplasser som en av metodene for nærværarbeid – også sett i sammenheng med høyt sykefravær.

Bedriftshelsetjenesten utarbeider egen årsrapport som beskriver enhetens bistand i virksomheten. Årsrapporten skal inngå i virksomhetens systematiske helse-, miljø og sikkerhetsarbeid.

Viktige fokusområder som får innvirkning på kommunens kvalitetsarbeid og nærvær fremover

- Gjennomføring av medarbeiderundersøkelsen 10-faktor
- Forskjellige lederutviklingsprogram
- HMS-opplæring til ledere, verneombud og HMS-grupper
- Bransjeprogram sykehjem
- Samarbeid med NAV arbeidslivssenter om forebyggende og helsefremmende arbeid

STATLIGE TILSYN

MED TROMSØ KOMMUNE 2021

Tilsyn	Status	Avvik og pålegg
Statsforvalteren gjennomførte 14.12.2020 uanmeldt tilsyn ved Helsehuset knyttet til ernæring hos pasienter	Pågå	Det ble avdekket lovbrudd knyttet til helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1. Tromsø kommune, Helsehuset, sikrer ikke at det gjennomføres kartlegging av alle pasientenes ernæringsstatus eller oppfølging av tiltak for å forebygge og behandle underernæring. Kommunen fikk ny frist for tilbakemelding 10.09.21. Avventer endelig tilsynsrapport.
Statsforvalteren gjennomførte 11.-12.03.21 tilsyn ved Selnes skole for å undersøke om skolen oppfyller kravene i regelverket når det gjelder å fatte vedtak om spesialundervisning og planlegging, gjennomføring og oppfølging av spesialundervisningen.	Pågå	Foreløpig tilsynsrapport konkluderer med at skolen ikke oppfyller regelverket på alle områder. Det varsles pålegg om retting av forhold jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd. Jf. kommuneloven § 30-4, Tromsø kommune må sørge for at Selnes skole: 1 fatter vedtak som oppfyller retten til spesialundervisning. 2 planlegger spesialundervisningen. 3 gjennomfører og følger opp spesialundervisningen. Avventer endelig tilsynsrapport.
Arbeidstilsynet gjennomførte 10.03.21 tilsyn ved Bydrift etter en arbeidsulykke med alvorlig personskade	Ferdig	Pålegg: 2. Arbeidstidsordning – vurdering av forsvarlighet 3. Arbeidstid – overholdelse av kapittel 10 i arbeidsmiljøloven 4. Bruk av arbeidsutstyr – kartlegging og risikovurdering 5. HMS arbeid – opplæring i bruk av avvikssystemet 6. HMS-arbeid – tiltak og plan Påleggene er oppfylt.
Statens vegvesen gjennomførte dokumenttilsyn ved Bydrift 24.03.21 om periodisk kontroll av kjøretøy (pkkf § 24)	Ferdig	Kommunen ble gitt pålegg om å foreta måling av kvaliteten på kontrollgjennomføringen jf. § 14 bokstav i) i forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy.
Statsforvalteren gjennomførte 13.-15.04.21 tilsyn med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser	Ferdig	Påpekt seks lovbrudd knyttet til: <ul style="list-style-type: none"> • Barnevernloven § 6-1 jf. Forvaltningsloven om regler for partsrettigheter • Forvaltningsloven § 13 jf. Barnevernloven § 6-7 • Brudd på krav om god forvaltningsskikk jf. Barnevernloven § 1-4 • Barnevernloven § 6-3 a. • Barnevernloven § 4-3 første ledd jf. § 6-9 første ledd Tromsø kommune har i brev av 19.08.21 og 08.10.21 redegjort for virksomhetens tiltak, og avvik anses for lukket og tilsynet er avsluttet.

Tilsyn	Status	Avvik og pålegg
Statsforvalteren gjennomførte 05.-06.05.21 tilsyn ved Klima, miljø og landbruk for kontroll av produksjonstilskudd, herunder areal- og kulturlandskaps-tilskudd, tilskudd til husdyr og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid.	Ferdig	Ingen avvik, men to merknader: 1. Statsforvalteren oppfordrer kommunen til aktivt å bruke kommentarfunksjonen for å utdype / avklare opplysninger underveis i saksbehandlingen. 2. Kommunen bør utarbeide skriftlige rutinebeskrivelser for oppdatering av AR5 og Landbruksregisteret.
Arkivverket gjennomførte 02.-03.06.21 kontroll med at arkivforholdene i Tromsø kommune er i tråd med arkivloven med forskrifter	Pågår	Avvik knyttet til arkivregelverket. Pålegg: 1. Dokumenter hvordan arkivansvaret blir ivarettatt 2. Oppdater arkivplanen 3. Utarbeid rutiner for elektronisk behandling av arkivdokumenter 4. Utarbeid og følg opp kvalitetssikring i sak- og arkivsystemet 5. Kartlegg og dokumenter aktive og avsluttede elektroniske systemer som inngår i kommunens arkiv 6. Utarbeid en plan for langtidsbevaring av elektronisk arkivmateriale 7. Utarbeid en plan for ordning og listeføring av bortsatte, eldre og avsluttede papirarkiver 8. Sikre bortsatte, eldre og avsluttede arkiver Pålegg 3 anses som lukket pr 10.11.21, mens kommunen har frist for å lukke resterende pålegg på ulike datoer i 2022.
Statsforvalteren varslet om tilsyn 25.06.21 med supplerende stønad for bosatte flyktninger	Pågår	Det konkluderes med at det foreligger lovbrudd knyttet til Tromsø kommune sin organisering av tjenesten supplerende stønad til livsopphold etter § 18 i sosialtjenesteloven for deltakere i Introduksjonsprogrammet, jf. sosialtjenesteloven § 3 og NAV-loven § 13. Frist for tilbakemelding på forholdet er satt til 22.01.22.
Statsforvalteren gjennomførte vår/sommer hendelsesbasert tilsyn med midlertidig bolig	Ferdig	Avvik knyttet til Sosialtjenesteloven § 27: 1. Det er i en enkeltsak gitt avslag om midlertidig botilbud selv om bruker oppfylte vilkårene. 2. 4 barnefamilier har hatt midlertidig botilbud i mer enn tre måneder. 3. NAV-kontoret innkaller ikke til rutinemessig oppfølgingsamtale. Etter tilbakemeldingsbrev fra NAV Tromsø 14.12.21 anses de påpekte lovbrudd som lukket og tilsynet er avsluttet.
Arbeidstilsynet gjennomførte 15.07.21 postalt tilsyn ved Sør-Tromsøya sykehjem om tilgang på garderober	Pågår	Dagens garderobeforhold tilfredsstillende ikke krav til garderobe på arbeidsplassen jf. arbeidsmiljøloven og arbeidsplassforskriften. Pålegg om at arbeidsgiver skal iverksette tiltak og/eller utarbeide plan for å sikre at arbeidstakerne har tilgang på garderober for å skifte fra privat tøy til arbeidstøy. Kommunen har frist for tilbakemelding 16.02.22.

Tilsyn	Status	Avvik og pålegg
Arbeidstilsynet gjennomførte 17.08.21 tilsyn ved Tromsø kommunes Helsehus på bakgrunn av en arbeidsulykke	Pågår	<p>Pålegg om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. HMS-arbeid – oversikt over organisering, ansvar og myndighet 2. Kompetanse – arbeidstaker som er satt til å lede andre 3. Bedriftshelsetjeneste – plan for bistand 4. Vold, trusler om vold og uheldige belastninger – kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan 5. Bedriftshelsetjeneste – bistand til påleggs-gjennomgang 6. Vold og trusler – rutiner 7. Vold og trussel om vold – opplæring <p>Kommunen har utvidet frist for tilbakemelding pga. koronasituasjonen til 31.03.22.</p>
Statsforvalteren gjennomførte 14.-16.09.21 tilsyn med selvmordsforebygging ved Lanterna oppfølgingstjeneste	Pågår	<p>Tromsø kommune sørger ikke for forsvarlig kartlegging og oppfølging av rus og psykisk helseproblematikk til pasienter i selvmordsrisiko ved Lanterna oppfølgingstjeneste. Dette er brudd på helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 første og tredje ledd, 4-1 og 4-2, jf. forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 6-9.</p> <p>Kommunen ble gitt frist for tilbakemelding knyttet til forholdet 22.12.21.</p>
Statsforvalteren gjennomførte den 30.09.21 digitalt tilsyn med Tromsø kommunes håndtering av avløpsarbeidet.	Pågår	<p>Det ble avdekket to avvik og gitt en anmerkning.</p> <p>Avvik 1: Kommunens internkontrollsystem er ikke tilfredsstillende for å ivareta systematisk planlegging av avløpsfeltet, for tema ytre miljø</p> <p>Avvik 2: Kommuneavviksbehandlingssystem på avløpsområdet er ikke tilfredsstillende, for tema ytre miljø.</p> <p>Anmerkning: Det tas ikke mengdeproporsjonale vannprøver inn- og ut av avløpsanleggene.</p> <p>Frist for tilbakemelding 15.01.22.</p>
Arbeidstilsynet gjennomførte 20.10.21 tilsyn ved Tverrfaglig ressurs etter en arbeidsulykke	Pågår	<p>Pålegg om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arbeidsulykke – kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan 2. Vold, trusler om vold og uheldige hendelser – kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan <p>Kommunen har frist for tilbakemelding 02.03.22</p>
Datatilsynet gjennomførte 10.11.21 dokumenttilsyn i helse og omsorg ift. trygghetsalarmer	Pågår	<p>Datatilsynet har bedt norske kommuner om oversikt på bakgrunn av en privat klage og en avviksmelding som begge dreier seg om muligheten og risikoen for uautoriserte avlytting gjennom trygghetsalarmene.</p> <p>Kommunen hadde svarfrist 10.11.21.</p>

Tilsyn	Status	Avvik og pålegg
Statsforvalteren gjennomførte 12.11.21 tilsyn med kommunal beredskapsplikt	Pågå	Foreløpig tilsynsrapport viser avvik knyttet til manglende etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven og i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Kommunen kan ikke dokumentere at helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse er revidert i løpet av de siste 4 år. Kommunen har frist for tilbakemelding 16.02.22
Arbeidstilsynet gjennomførte 23.11.21 postalt tilsyn etter arbeidsulykke ved Ishavsvegen bofellesskap	Pågå	Pålegg om: 1. Vold, trusler om vold og uheldige belastninger – må forbedre kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan 2. Vold og trusler – skal iverksetters rutiner 3. Vold og trussel om vold – skal gis nødvendig opplæring og øvelse i håndtering Kommunen har frist for tilbakemelding 20.04.22

I tillegg har følgende tilsyn fått status som fullført i løpet av året 2021:

- Arbeidstilsynet gjennomførte 4. desember 2019 tilsyn ved Tromsø kommunes legevakt på bakgrunn av bekymringsmelding. Her ble det påpekt brudd på arbeidstidsbestemmelsene, tids- og arbeidspress og vold og trusler. Påleggene har status som oppfylte etter kommunens tilbakemelding 15. mars 2021.
- Arbeidstilsynet gjennomførte 6. desember 2019 tilsyn ved Kvaløya hjemmetjeneste, hvor det ble påpekt brudd på rutiner og opplæring knyttet til vold og trusler. Etter tilbakemelding fra Tromsø kommune 22.12.21 er påleggene oppfylt.

Tromsø, 31. mars 2022

Fra 10-årsmarkeringen i kirkeparken for 22. juli.